

L'educació sexual i afectiva dels adolescents, un repte per a l'Església i per a la societat

Per un amor amb sentit

Hi ha poques coses en aquest món tan fascinants com una parella d'enamorats. Quan entre ells l'amor és sincer i es deixa anar madurant a poc a poc, no hi ha res en el món capaç de dissimular-lo. Els jocs de mirades, els gestos delicats, els ulls transparents... delaten que darrere d'aquestes mans que s'entrellacen camí de l'institut hi ha alguna cosa que no es pot descobrir amb paraules. És el misteri insondable de l'amor, dipositat en el cor de cada persona humana pel mateix Déu. Un misteri capaç de tornar l'alegria a una vida, de ressuscitar-la i omplir-la de sentit. Un misteri que anhela sense descans allò més profund del cor humà.

Avui dia molta gent creu que l'amor veritable només és a les pel·lícules. Que a la realitat no existeix o que és utopia pura. S'equivoca completament, «la realitat sempre supera la ficció». Per molt que la soci-

etat d'avui provi d'enganyar-nos amb succedanis diferents d'amor, en els quals es dona la primacia a la dimensió carnal, l'amor veritable existeix. És el gran tresor que hem heretat dels éssers humans i que hem d'anar descobrint al llarg de la vida. Un tresor amb múltiples dimensions i aspectes, inclosa la sexualitat, que s'han d'anar integrant a favor del creixement i desenvolupament personal.

No obstant això, hem desvirtuat tant l'amor que ja no és possible adquirir-lo fàcilment. S'ha d'aprendre. I per a això hi ha els pares i els educadors, per ensenyar amb el seu testimoni l'art de l'amor. Sense por ni prejudicis, respectant l'adolescent i sobretot deixant que ell mateix, per ell mateix, vagi descobrint el seu valuós tresor.

Pàg. 2, 3, 4 i 5

Conferència de l'abat de Montserrat a Solsona

Foto: Ramon Estany

L'abat i el bisbe de Solsona, al passeig de la Mare de Déu del Claustre.

L'abat de Montserrat, el P. Josep Maria Soler, va participar el 25 de març en una conferència al Seminari de Solsona amb motiu del centenari de presència benedictina al Miracle. Els dos eixos centrals d'aquesta conferència van ser la relectura del missatge de la Mare de Déu del Miracle i unes breus consideracions sobre la intimitat i comunió amb Crist, com a servidors de Déu i de la comunitat. Abans de la conferència, l'abat de Montserrat havia celebrat la missa crismal a la catedral de Solsona amb els bisbes Jaume Traserria i Antoni Deig.

Pàg. 19

Un laic català, a les finances de la Santa Seu

L'economista Josep M. Cullell ha estat nomenat, a petició del cardenal Ricard M. Carles, revisor de la Prefectura d' Afers Econòmics de la Santa Seu durant un període de tres anys. Cullell s'incorpora així a un equip d'experts seglars en temes financers que té la missió de supervisar els balanços de la Santa Seu i de l'Estat de la Ciutat del Vaticà. President de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de la diòcesi de Barcelona des del 1999, Josep M. Cullell defensa que «en l'Església, com a poble de Déu, el laic hi té un paper fonamental. Podem aportar experiència professional, però també inquietuds i visions que complementin les del clergat».

Pàg. 17

Josep M. Cullell.

Un mes amb
Maria
Societat Grignon de Montfort

Un mes amb Maria

Nou mes de maig
Del Dr. J. A. Mateo, pvre.

Aparició immediata per a aquest maig 2002 en castellà i català

Comandes: Societat Grignon de Montfort
c/ Palau, 3 - 08002 BARCELONA
Telèfon i fax: 933 180 829
A/e: sgmontfort@teleline.es

EDITORIAL: Combel Editorial, S.A.
c/ Casp, 79 - 08013 Barcelona
Tel. 932 449 550 — A/e: casals@editorial.com

Mn. Mateo, apartat: 121 TREMP 25620

Sumari

Pàg. 7 Nova edició oficial llatina del missal romà

Pàg. 18 Barcelona: exposició a benefici de Santa Teresa de l'Infant Jesús

Pàg. 22 Gran embranzida a la campanya de Mans Unides a Tarragona

Pàg. 23 Lleida: diada de Tallers amb el lema «Un esplai per a tots»

Pàg. 24 Festa de Sant Salvador d'Horta a Tortosa

Editorial

Amor i sexualitat

Parlar de sexualitat s'ha convertit en normal i habitual en la nostra societat. Sembla que tothom té coneixements i facilitat per fer comentaris sobre aquest tema. A més, la televisió, l'escola i altres llocs de trobada dels ciutadans difonen tot tipus de detalls i explicacions sobre aquesta matèria. Parlar de sexe no és difícil, comentar dades morboses sobre aquests temes sembla que interessa a molta gent, però el que ja no és tan fàcil ni tan habitual és educar en la sexualitat.

No hi ha dubte que les noves generacions han de viure el tema de la sexualitat amb naturalitat, sense que se'ls ocultin ni se'ls manipulin. Però la sexualitat és molt més que la prevenció de malalties com la sida, o el mal anomenat «sexe segur». No es pot parlar als adolescents de l'ús de la sexualitat com el qui ensenya a conduir un cotxe o a engegar un determinat engranatge. Perquè qui deslliga l'activitat sexual de l'afectiva i amorosa acaba actuant o bé com una màquina ben programada o bé com un simple animal no racional impulsat només per instints carnals.

Tristament les notícies que ens arriben dels programes educatius als instituts o dels departaments dels governs locals dedicats a aquesta temàtica no preveuen la formació humana i moral necessària per a una sana sexualitat. No es parla de sentiments, ni de complementarietat emocional, ni de l'afecte o l'amor entre les persones que tenen una relació interpersonal íntima. Això sí, es parla molt dels preservatius i de tots els mitjans per evitar l'embaràs, i es deixen de banda normalment els mètodes naturals de fertilitat.

Tot això seria normal si tinguéssim uns joves obsessionats pel sexe, que només van buscant una parella per practicar relacions íntimes ràpides i puntuals. Però encara que existeixin alguns d'aquests casos, influïts per la nostra societat tan hedonista, la majoria dels nostres joves valoren enormement la família, la parella estable, i tenen

sobretot necessitat d'afecte i de comprensió, en definitiva, d'amor pur i veritable. Les enquestes que han realitzat en l'àmbit juvenil institucions i centres sociològics de gran solvència demostren que els joves del nostre temps valoren l'amor profund i l'estabilitat emocional com a prioritaris en la seva vida, molt per damunt de l'activitat purament sexual.

Llavors per què no donem als joves i adolescents el que necessiten i el que demanen? I per què es continua donant allò que és superficial i simplement preventiu?, per què no donem una formació humana integral veritable en què la sexualitat no sigui una cosa per ella mateixa egoista i autocomplaent, sinó un aspecte de la vida integrat en un tot, en un ésser que té cor i sentiments? Aquesta pregunta hem de portar-la als qui decideixen les campanyes d'«educació» sexual, i als que s'entesten a oferir programes en els mitjans de comunicació on l'únic argument és l'exaltació del sexe per ell mateix.

Els pares i educadors cristians han de ser conscients de la gran responsabilitat que tenen davant d'aquest tema. No es poden desentendre o pensar que aquestes qüestions no han de parlar-se amb els seus fills o alumnes, perquè si renuncien al seu paper important en la formació i educació dels joves cedeixen el terreny perquè siguin altres —i ja sabem amb quin discurs— els que acabin influïnt en les seves ments. L'Església a través d'alguns dels seus departaments com els de pastoral juvenil i familiar, així com de grups i entitats cristianes que fa anys que treballen en aquest camp, ha de fer un gran esforç per portar als nostres joves un missatge que doni sentit, motivació i esperança a la seva vida i a les seves relacions interpersonals. Aquest missatge, que és vàlid per a tots els joves siguin o no creients, emana de l'Evangeli i de l'actitud de Jesucrist mateix, que per sobre de tot valora i estima les persones pel que són i per la seva dignitat, no pel que tenen, pel seu cos o per la seva activitat sexual.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuël Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteiras, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

E-mail: catcris@ibernet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403.

Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 75,02 € (12.480 ptes.)

Resta d'Europa: 137,92 € (22.950 ptes.)

Amèrica i Àfrica: 169,49 € (28.200 ptes.)

Àsia i Oceania: 235,01 € (39.100 ptes.)

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

Educar en la sexualitat és educar en l'amor. Són dues cares d'una mateixa moneda, cridades a integrar-se i proporcionar a l'ésser humà els seus desitjos més profunds de felicitat. És un tresor inabastable que posa l'ésser humà en

relació amb l'altre i que el fa descobrir-se ell mateix per poder lliurar-se. Sense aquest amor integrat en totes les seves dimensions, inclosa la sexual, l'home està abocat al fracàs. No es pot viure sense amor, perquè, en el fons, és l'única

cosa que el realitza autènticament. En paraules del mateix Joan Pau II, «l'ésser humà esdevé un ésser incompreensible i la seva vida perd sentit si no rep la revelació de l'amor, si no en fa experiència, si no el fa seu, si no hi participa amb força».

El fascinant repte d'educar en l'amor

■ Els joves d'avui demanen a crits una educació afectiva i sexual que integri tot el seu ésser

No descobrim res nou quan diem que l'ésser humà està fet per a l'amor. Prové d'aquell que és Amor i només l'amor el pot realitzar. És el més valuós del seu ésser, tot i que, de vegades, també allò més amagat. És un tresor que reposa a l'espera de ser descobert per poder així omplir de sentit una vida. L'amor és un misteri que se'ns escapa de les mans, però sense el qual, com deia sant Pau, «no som res». Només cal fixar-se en aquells que estan enamorats: els rostres somrients, les mirades ingènues, els gestos delicats... no hi ha res més fascinant que un jove enamorat que comença a descobrir la meravella d'establir vincles afectius amb una altra persona. És el gran misteri de l'amor, que mai no ens deixa indiferents i que ens empeny irreversiblement vers l'altre.

El món d'avui, però, com en moltes altres èpoques de la humanitat, sembla haver oblidat el valor fora mida d'aquest tresor. En lloc seu, ofereix succedanis d'amor, vinculats únicament a la seva dimensió carnal, a la recerca d'un plaer immediat i egoista. Per mitjà de la publicitat, del cinema, de les revistes o de les incompletes campanyes de prevenció de la sida, l'amor és banalitzat i passa a ser una cosa sense substància, que satisfà el cos com ho podria fer un bon dinar. I certament, un dinar satisfà, però satisfà molt més quan es produeix en bona companyia.

Sense un amor ben integrat, l'altra persona passa a ser un objecte al servei d'un mateix i la relació entre una i l'altre ni enriqueix ni fa créixer la persona. El tresor comença a ser cobert per capes i capes d'amor propi, que és tot el contrari a l'amor, i aquest, de ser alguna cosa que sobretot es dóna, passa a ser alguna cosa que es pren (quan el veritable amor és donar i rebre). Sense comunicació, sense tendresa, sense espiritualitat, l'amor no pot respirar i s'ofega. És normal, doncs, que als dos dies ens cansem de la parella i en busquem una altra. O continuem amb ella per raons ben diferents de les que haurien de ser. El fracàs està «cantat» i el buit humà resulta inevitable. Tot això ho sabem prou bé per experiències pròpies o dels altres. Per què insistim, doncs, a «vendre» relacions i succedanis d'amor que no ens donen la felicitat?

En aquest context tan dramàtic, i alhora tan realista, es troben avui els nostres joves. I el pitjor és que no en tenen la culpa. És una

Dos joves enamorats són un bon reflex de l'amor que Déu sent per la humanitat.

cosa que s'han trobat, que els ha vingut donada. En molts casos, ni tan sols han pogut descobrir el que és l'amor en el si de les seves famílies. No han tingut ni tan sols l'oportunitat d'aprendre a estimar i això és una cosa que, a la llarga, passa factura. Ho vivim avui dia, amb joves que s'embarquen en relacions d'una nit, d'unes hores, tot i que saben que no els omplirà veritablement. En el fons, tot i que no puguin o no ho vulguin expressar, ells desitgen viure un amor de debò, d'aquell pel qual val la pena

viure i donar la vida. És el seu desig més profund, estimar i deixar-se estimar, l'aventura més fascinant. Per això, és tan important, especialment avui, ajudar-los amb paciència i tracte amorós a descobrir el sentit profund de l'amor, educar-los en ell i convidar-los a «tastar» una cosa que no els deixarà insatisfets.

L'educació afectiva i sexual dels adolescents s'arrela en aquest descobriment tan colossal. No és altra cosa que educar en l'amor, sense menysprear cap de les di-

mensions que presenta: carnal, relacional, procreadora, social i espiritual. Totes elles són bones i integrades en el nostre cos, cap i cor constitueixen una força immensa que empeny l'adolescent cap als cims més alts de la realització personal i humana. Per això, l'Església, que està cridada a ser abans que res escola d'amor, ha de treballar de valent en aquest sentit. Ara com ara, a causa de tabús antics que encara arrossega, no acaba d'implicar-se tot el que caldria en aquest camp, tot i que a poc a poc alguns dels seus membres descobreixen que aquest és un camí molt vàlid per a l'apostolat amb els joves. I és que l'amor és allò més humà, i alhora allò més cristià. Déu és amor i l'amor de debò entre dos joves és el millor reflex de l'amor que Déu sent per la humanitat.

«Un home i una dona que s'estimen,
el somriure d'un nen,
la pau d'una llar:
predicació sense paraules,
però tan persuasiva
que tothom pot pressentir,
com per transparència,
el reflex d'un altre amor
i la seva crida infinita»

Pau VI

A França ja fa anys que treballen en aquest camp amb molt d'èxit. Ho fan sense prejudicis, deixant de banda tabús i creient sobretot en el potencial de l'ésser humà. L'associació CLER (Centre de Trobada dels Equips d'Investigació sobre l'Amor i la Família), liderada pel P. Denis Sonet, fa més de 30 anys que mira d'ajudar els joves a descobrir el seu tresor preuat. Aquesta experiència no ha passat desapercibuda a Espanya, on el problema comença a agreujar-se. Molts col·lectius d'Església comencen a prendre exemple i en el si de diferents pastorals de la família comença a sorgir la necessitat d'abocar-se en aquest àmbit. A poc a poc es constata que la prevenció més bona davant de la crisi que actualment viu la família és una bona, i rigorosa educació en l'amor i la sexualitat dels joves. Sense por, sense covardia, anomenant les coses pel seu nom i fent veure que tot allò que Déu ha creat és bo i està destinat a la felicitat de les persones.

CAL ESCOLTAR I COMPENDRE

De totes maneres, no és fàcil educar en l'amor i en la sexualitat. Forma part del més profund dels joves, el més desconegut de la seva personalitat, una cosa que en l'adolescència pren forma segons allò viscut durant la seva infantesa. Per canalitzar aquesta sexualitat florent i integrar-la en el seu desenvolupament afectiu i personal no valen normes rígides i severes, per molt santes i sagrades que siguin, perquè es

Els deu manaments de l'educació en la sexualitat

1. Donaràs una informació suficientment precisa i veritable.
2. Tindràs com a objectiu l'educació més que la informació, prioritàriament.
3. Presentaràs l'amor en positiu, el sexe meravellosament.
4. Mostraràs totes les facetes d'un amor veritable i significatiu.
5. Formaràs responsables prou lúcids i forts.
6. Educaràs amb respecte, amb pudor i castament.
7. T'adaptaràs a cada edat per tal d'educar progressivament.
8. Intercanviaràs la teva experiència amb els altres per actuar eficaçment.
9. Mostraràs valors sublims i els viuràs joiosament.
10. No reduiràs l'educació només a la sexualitat.

Font: Materials del CLER

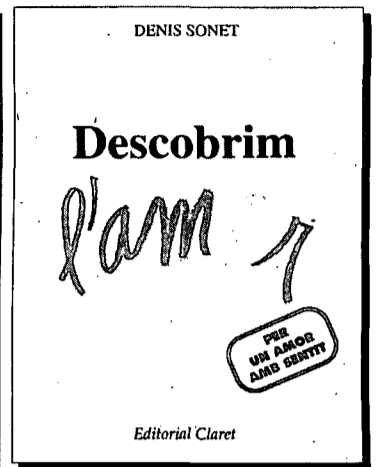
CLER, l'experiència francesa

La necessitat d'abordar amb seriositat i rigor una educació afectiva i sexual dels joves és una cosa que es treballa des de fa molts anys en països com França o Canadà. A França, per exemple, el CLER (Centre de Trobada dels Equips d'Investigació sobre l'Amor i la Família) constitueix tota una referència en aquest àmbit. Des que va ser fundat el 1961 per promoure els mètodes naturals de planificació familiar, no ha deixat de créixer més i més i ara la seva influència arriba a tots els àmbits de l'amor i de la família, des de la relació de parella fins a l'educació afectiva i sexual dels més joves, passant pels equips «A3» (tres anys en els quals les parelles reflexionen durant 30 reunions sobre la vida conjugal i familiar per així prevenir ruptures familiars), els assessors familiars i conjugals, etc. Amb el pas dels anys s'ha descobert la necessitat d'ajudar tothom, joves o adults, en parella o solters, creients o ateu, a viure més bé la seva sexualitat, en vistes a «un desenvolupament més gran humà i espiritual».

El CLER, el consiliari del qual ha estat durant més de 30 anys el P. Denis Sonet, consta actualment de gairebé 1.000 membres, dels quals més de 200 són consellers conjugals i familiars, altres 200 educadors,

i gairebé un centenar són monitors en mètodes naturals... La seva experiència és amplíssima i esdevé referent no tan sols per a la societat francòfona, que reconeix la seva important tasca a través del Ministeri de Sanitat i Joventut, sinó també per a la mateixa Església catòlica. Tots han estat capaços de veure les seves virtuts enormes i com la prevenció més bona és l'educació en l'amor. Un amor que és mostrat sense complexos, en totes les seves dimensions ben integrades en la recerca de la felicitat més gran. «Per un amor amb sentit», aquest és el seu lema, però no dictat mecànicament als adolescents, sinó ensenyat amb una pedagogia que és la que veritablement fa créixer: fent que els mateixos joves descobreixin allò que porten dins.

En aquesta aventura tan fascinant del CLER el P. Denis Sonet representa un dels pilars més importants. Cada any es reuneix amb 50.000 joves, a més de 2.000 o 3.000 parelles. L'acollida càlida i l'escolta atenta l'han convertit en un educador inigualable al qual les persones i, especialment, els joves no dubten a obrir-li el cor. El P. Sonet confia en els adoles-

Portades d'alguns llibres del P. Sonet.

cents d'avui per més que no deixin de donar-nos raons per no fer-ho. En el fons, sap que ells estan assedegats de viure un amor amb sentit, que equilibri les seves vides i faci oblidar els succedanis d'amor que intenten vendre'ls. Entre els molts llibres i materials elaborats per Denis Sonet destaquen tres llibres que han arribat al nostre país en doble edició catalana i castellana. Són *Reeixir com a parella* (Ed. Claret), *Descobrim l'Amor* (Ed. Claret) i *El seu primer petó* (Ed. Claret)

corre el risc de «matar la poesia i la vida», adverteix el P. Sonet. Tampoc no és bo afluïxar les regnes dels desitjos, perquè llavors hi ha el perill «d'assistir a experiències catastròfiques». L'equilibri és fonamental. És imprescindible observar els joves i escoltar-los, fins i tot en els seus silencis, per així poder arribar a comprendre'ls.

L'adolescència és un moment clau del desenvolupament de la persona, una etapa en la qual es viuen els principals canvis corporals, es reactiven les pulsions, es pateix la crisi d'identitat, apareix la pulsio sexual... més un munt de problemes afegits segons la cultura i la societat regnants. És en aquests moments quan ha de regnar la delicadesa i la comprensió amorosa. Cal deixar clar que la sexualitat és una cosa molt bona, creada per Déu, però que s'ha d'integrar i madurar a tots els nivells. L'ideal d'aquesta integració, a més, es correspon amb l'ideal cristià, el més humà, i amb la seva moral evidentment, però això és una cosa que no es pot dir de qualsevol manera. És important que el que s'ofereix no faci olor de sagristia, sobretot pels recels que avui dia mostren els joves cap a l'Església. El jove ho ha de descobrir per ell mateix, ho ha d'experimentar en ell mateix, perquè al contrari no li serveix de res i no l'ajuda a créixer. Per això la delicadesa és fonamental, el gènere del sermó no serveix i només compta la confiança i l'abandonament en aquest desig profund de felicitat i d'estimar que Déu ha posat en el cor de cada persona humana.

Conèixer-se un mateix és el primer pas. Però no tan sols un coneixement merament fisiològic, que és el que s'ofereix a les escoles, sinó un coneixement de totes les dimensions de la persona des de la més física fins a la més espiritual. «Si un es coneix, es valora, i si es valora, es fa valorar», opina Françoise Soler, còl-laboradora del CLER i impulsora a Catalunya de l'educació afectiva i sexual entre adolescents.

La sexualitat s'ha d'anar integrant en l'amor a poc a poc, donant a cada època la mesura que li correspon.

«Hem d'ajudar que entenguin —afegeix Soler— que som cos, cap i cor i que l'harmonia entre els tres no ens ve donada. Cal crear-la i per això ens fa falta temps.» A mesura que ens coneixem descobrim que l'ésser humà és un ésser en relació i que està fet per a l'amor. Un amor que es fa extensible a tothom però d'una forma particular i exclusiva a una única persona. És l'amor sponsalici, molt diferent de l'amor de família o d'amics, que mai no minva i que és per a tota la vida. Si grata en el seu interior, el jove descobreix que aquesta

relació d'amor entre dos per a la qual ha estat creat ha de sustentat-se en el respecte, en la comprensió, en l'escolta... elements que la fan créixer i que alhora també augmenten l'atracció sexual. L'educació afectiva també comprèn estimar-se més bé, entendre's més bé, fer esperar més bé els seus desitjos, obrir-se als altres, mirar el futur...

L'EXPERIÈNCIA CATALANA

A Catalunya, Mn. Pep Moreno, delegat de Família de Tarragona i coordinador de Catalunya, ha estat un dels primers sacerdots que han cregut en aquest tipus d'educació en la sexualitat. Juntament amb persones com Françoise Soler i altres simpaticants del CLER ha començat a difondre aquestes idees i a formar persones capaces d'educar els joves en l'amor. Una d'aquestes persones és Natàlia Avilès, jove educadora social de Reus que treballa al Centre d'acollida Josep Pont i Gol, per a joves en situació de risc social.

Natàlia ha descobert «una autèntica mina» en els ensenyaments i pedagogia del CLER i li ha interessat especialment la vessant humana que tant treballen. Aques-

ta jove educadora està tipa de tanta campanya assistencial amb l'únic objectiu de prevenir la sida o els embarassos no desitjats proposant l'ús del preservatiu: «S'obliden que som persones i que l'important és ajudar a créixer els joves integrant totes les seves pulsions, sentiments, arguments... en les relacions afectives.»

Com Natàlia i tants altres, Montserrat Vila, mare de família, també ha quedat seduïda per la forma de fer del moviment francès. Per la seva professió, psicòloga, i la seva implicació en la Pastoral Familiar de Vic, aviat va descobrir que les aportacions del CLER no podien deixar-se d'aprofitar en la nostra societat catalana. Ella mateixa, dedicada pastoralment als premaritònials, ha comprovat «la necessitat d'arribar abans a les parelles, perquè en el moment que acollim els promesos, uns mesos abans del casament, és molt precipitat per acompanyar-los en el camí del seu creixement, tant personal com de parella». Actualment, després d'uns anys de preparació, Montserrat dirigeix uns cursos sobre educació sexual i afectiva, amb gran interès per part del moviment de mestres i professors de les escoles cristianes.

La urgència d'aquesta formació es fa cada dia més manifesta. Als joves se'ls priva de poder viure un amor en el qual s'integri la comunicació, la tendresa, el lliurament i per descomptat la sexualitat. D'alguna manera, se'ls està desvirtuant l'amor, sobretot a través de la televisió. La societat els imposa unes presses que no ajuden gens les relacions interpersonals, perquè precisament aquestes necessiten tot el contrari per madurar. «Les relacions personals —detalla Montserrat Vila— es construeixen molt a poc a poc i cal posar creativitat per no caure en la rutina, respecte mutu per no ofegar l'altre, fidelitat al compromís per emprendre un projecte comú.»

El gran objectiu de tot això és la felicitat de la parella, que vagi creixent en l'amor, donant a cada dimensió la seva mida justa i sense intentar fer un pas abans que l'altre. I és que «no es tracta tan sols que la parella no es divorciï, com passa tan sovint avui dia, sinó que ha d'estimar-se amb bogeria i mai menys que així», remata emocionat el pare Denis Sonet. (S.G.)

www.creandovida.com: informar per formar

El sexe és una de les temàtiques «preferides» d'Internet. Però un sexe que la majoria de vegades es desenten de l'amor i el desvirtua fins al punt de convertir-se en una simple recerca de plaer. Afortunadament hi ha excepcions. Una d'elles és la web llatinoamericana www.creandovida.com, de l'organització educativa que porta el seu mateix nom. Aquesta iniciativa nova de pares i mares de famílies catòliques té com a gran objectiu «ajudar els joves a trobar una forma de vida més bona per a la seva felicitat actual, per mitjà de lliurar-los informació completa, seriosa, honesta i ben fonamentada, sobre la sexualitat».

Amb un llenguatge actual i anomenant les coses pel seu nom, aquesta organització ofereix un fabulós material sobre afectivitat i sexualitat humana. «Treballem —asseguren en la seva declaració d'intencions— per mirar de mostrar als joves que en la sexualitat res no és nou sota el sol, i que ells poden aprofitar l'oportunitat de les nostres bones i males experiències com a persones més grans que som. Intentem dir-los que l'únic nou en aquest món són les seves pròpies i personals vides, expressades en accions que poden conduir o no les seves vides cap a la felicitat.»

El P. Denis Sonet ha estat consiliari del CLER, una associació catòlica francesa sobre l'amor i la família

«**Q**uè ens pot dir un capellà, i a més vell, sobre la sexualitat?» Aquesta és la pregunta que molts joves es fan així que veuen arribar el P. Sonet al seu institut per parlar sobre sexualitat humana. Només 15 minuts després, la

seva opinió ha canviat del tot en descobrir que aquest home petit i contrafet, amb cara somrient i molt bon humor, realment els coneix i els admira, a la vegada que els convida, engrescat, a perseguir els seus somnis d'amor més profund.

Denis Sonet és un capellà francès singular que fa més de 30 anys que treballa al costat dels joves. Hi confia i sap que poden donar molt de si, sobretot quan descobreixen l'enorme potencial que posseeixen dins seu.

—Tan segur està que els joves d'avui volen sentir parlar d'amor més que de sexe?

—Totalment. Ells senten sobretot parlar de la sida, de les malalties de transmissió sexual, dels preservatius... però el que ells veritablement desitgen és una altra cosa. Ells volen sentir parlar d'amor i nosaltres els parlem de condons. És una llàstima! L'ésser humà té molts desitjos. Tenim desitjos del nostre cos, però també del nostre cor. Hi ha necessitat de comunicació, hi ha necessitat de relació, de tendresa... Però malgrat tot això sembla que nosaltres només pensem en la necessitat física i aquesta no deixa de ser un aspecte més de tot un conjunt de desitjos humans. Sovint dic als joves que no tenen prou desitjos. Cal tenir-ne molts, no només un. Els seus desitjos es concentren en la moto, en l'ordinador... un desig, i això és una llàstima, perquè l'ésser humà, com més desitjos té, més equilibrat és. I en l'àmbit de la sexualitat, se centren en el desig físic, però també és molt important el de la tendresa, de relació, de comunicació... El plaer físic, la relació d'amor físic és molt important, però primer ha de ser preparada per la comunicació i per la tendresa. El gran problema d'avui és que els joves sovint volen arribar molt de pressa a la relació física i s'obliden de deixar un termini per a la tendresa i la comunicació. A causa de tot això el plaer obtingut és molt més dèbil.

—Com s'ensenya l'amor?

—L'amor no s'explica amb paraules. L'amor s'observa i es respira a la família, en l'amor dels pares. Si els pares s'estimen, el nen descobreix l'amor, i aspira a estimar algun dia així. La llàstima és que avui moltes parelles no viuen aquest amor, no el mostren entre ells, i els nens estan insegurs i tenen por que els seus pares se separin. D'altra banda, el fet d'haver patit molt en veure uns pares que no s'estimen, inspira a molts nois el desig de viure un veritable amor, pensem a no fer com els seus pares, però sovint ells acaben igual, perquè sempre hi ha la tendència a imitar.

—Cal, doncs, educar els pares abans que els fills.

—Això és evident. L'educació dels joves comença en la mateixa concepció. Si un nadó se sent com si sobrés i no veritablement desitjat en néixer, com podrà pensar més tard que pot ser un dia objecte d'amor d'algú altre? Un nen que s'ha sentit més o menys rebutjat en néixer, no reviurà profundament aquest abandonament quan en l'adolescència tingui un desengany amorós? Si creu que no ha estat desitjat, que no l'estimem, més tard li costarà creure que pot ser estimat i pensarà que no l'ha estimat mai ningú, i li serà difícil estimar.

—Fa poc acaba de publicar *El seu*

primer petó, una més de les seves nombroses obres sobre l'educació sexual i afectiva dels adolescents. Què pretén amb aquesta mena de llibres?

—Fonamentalment mostrar de manera clara als pares que la informació que donin als seus fills és important, però que allò essencial és l'acceptació que un fa de petit amb el sexe que ell tingui. Si és un nen, com a nen, i si és una nena, com a nena. El model d'home i de dona que els pares donen als seus fills és més important que la resta de coses. Alhora és imprescindible mostrar als pares que sobretot en els primers anys de la vida és quan els nens aprenen a estimar. Des de molt petits aprenen a la família el que és l'amor, una cosa que no és simplement fer servir l'altre per al meu bé... S'aprèn a estimar per donar i això servirà per a tota la vida.

En aquest llibre en concret, ensenyo, sobretot, la importància de comprendre els adolescents. Tenen una psicologia molt particular i cal, si volem ajudar-los, començar per comprendre'ls.

—Quin és el secret per conèixer i comprendre els joves?

«Els joves volen ser feliços, però no saben com»

—L'únic secret és ecoltar-los i estimar-los. Res més. Només a través de l'escolta atenta i comprensiva els podem estimar. A més, cal tenir molt en compte que el que ells viuen ara no és el que nosaltres hem viscut. Els seus comportaments actuals vénen marcats per les modes, per la televisió, pels col·legues... i, en conseqüència, no se'ls ha de jutjar massa ràpid, sinó intentar comprendre'ls per ajudar-los millor. Sentir admiració per ells i mostrar-ho és molt important. Sempre s'ha de destacar allò de positiu i meravellós que tenen. Sovint dic als joves: vosaltres teniu una cova d'Alí Babà. Els animo a explorar-la i a veure totes les meravelles que hi ha en ells. Val molt més això que retreure'ls els defectes.

—Com els hem de parlar de sexualitat?

—No tenim dret a parlar als joves de la sexualitat de la mateixa manera que es parla de l'aparell respiratori. No és una tècnica ni una educació veterinària. L'educador ha d'estar molt ben format, ha d'ha-

El P. Sonet va ser a Catalunya per parlar de la importància de l'educació afectiva i sexual dels joves.

ver après psicologia, saber respectar els joves i sobretot ser equilibrat en la pròpia sexualitat per no transmetre els seus problemes als altres.

Els joves han de saber que tenen uns instints, unes pulsions... que són bones quan les canalitzem bé. Però si les fem servir anàrquicament, només provocarà patiment. La pulsio no és dolenta i els ho hem de dir, estimar és una cosa formidable, però fonamentalment estimar algú per sempre, estimar els fills, formar una bona família... Les pulsions són bones, Déu les ha creat, però cal canalitzar-les per a una trobada amb algú per a tota la vida. Aquesta és la veritable felicitat, ni més ni menys. I realment els joves volen ser feliços, però no saben com fer-ho. Només som feliços realment quan busquem el plaer i la felicitat dels altres, per damunt de la nostra, quan ens relacionem i ens vinculem afectivament a una altra persona.

—Aquest no és el model que preval avui dia.

—En l'actualitat, desgraciadament, som massa egoïstes, només pensem en el nostre plaer immediat i sovint destruïm la parella pel propi benestar personal. El resultat és molt de patiment per a tots dos. Cal que els joves descobreixin que la sexualitat que molts cops se'ls proposa és una sexualitat de primats, de dinosaures... que realment no omple. En lloc d'això tenen a l'abast una altra mena de sexualitat, la que nosaltres presentem, que és una sexualitat que presenta l'amor en totes les seves dimensions.

—És aquesta una concepció cristiana de la sexualitat?

—No crec que existeixi una sexualitat cristiana, sinó una sexualitat plenament humana. No hi ha un plaer catòlic, és el mateix per a tothom. Per tant si ha

estat el bon Déu qui ha fet l'Evangeli i qui ha creat l'ésser humà, tots dos s'han de correspondre. De totes maneres, no es pot obligar ningú a partir de l'Evangeli, sobretot als qui no creuen, però es pot «obligar» a partir del desig profund que tot ésser humà té de ser feliç.

—Per què té tanta por l'Església de parlar d'aquests temes?

—És un tema tabú a causa del passat. Llavors es considerava tot això com una cosa que no estava bé. Però la Bíblia no diu que la sexualitat sigui dolenta. Déu l'ha inventat, i en fer-ho, va veure que era bo. Jo diria, fins i tot, que va veure que era molt bo. L'únic que cal fer és canalitzar la sexualitat per unes formes determinades que són les que li donen el seu valor més bell i positiu. Perquè no totes les formes de sexualitat són bones, sinó que cal trobar la forma de sexualitat òptima i la que permeti que els joves siguin tan feliços com puguin. En general, aquestes formes coincideixen, a més, amb el que diu l'evangeli i la Bíblia.

Avui tothom parla de sexualitat, el tema és públic, a través sobretot de la televisió, que parla contínuament, més que de sexualitat, de sexe. Tothom en parla, i molts cops es destaca únicament la dimensió carnal de la sexualitat... S'obliden de la dimensió relacional, procreadora, social i espiritual. Per què no comptem, doncs, amb el que l'Església pot dir sobre la sexualitat, un bell ideal al qual els joves, en el fons, aspiren?

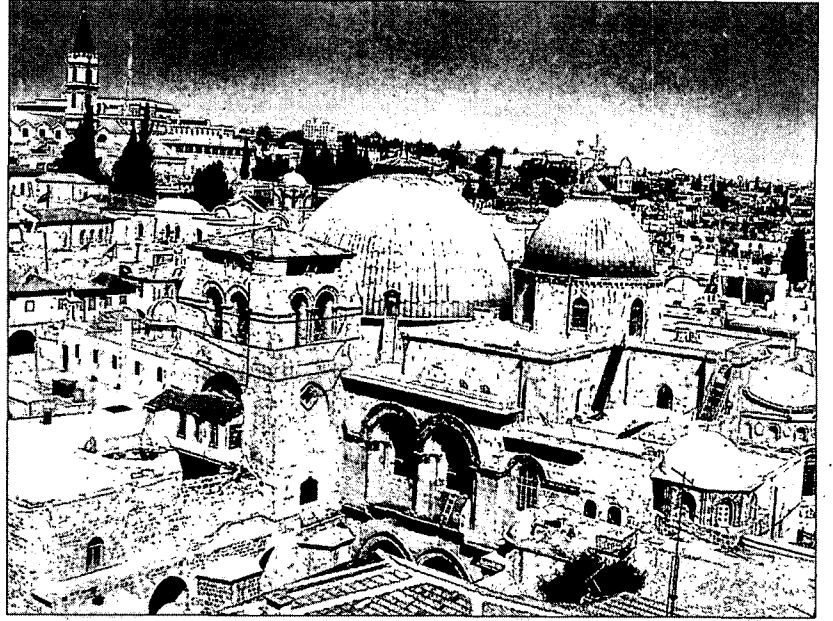
Reportatge: Samuel Gutiérrez

AVÍS IMPORTANT

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

«*Pelegrins de la Paraula*» al país de Jesús

- Sempre estan en els nostres programes.
- Tant bon punt s'hi pugui anar, els reprendrem.
- Ens és molt útil tenir una llista de persones que esperin poder-hi anar.
- No dubteu a inscriure-us sense cap compromís per part vostra.

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

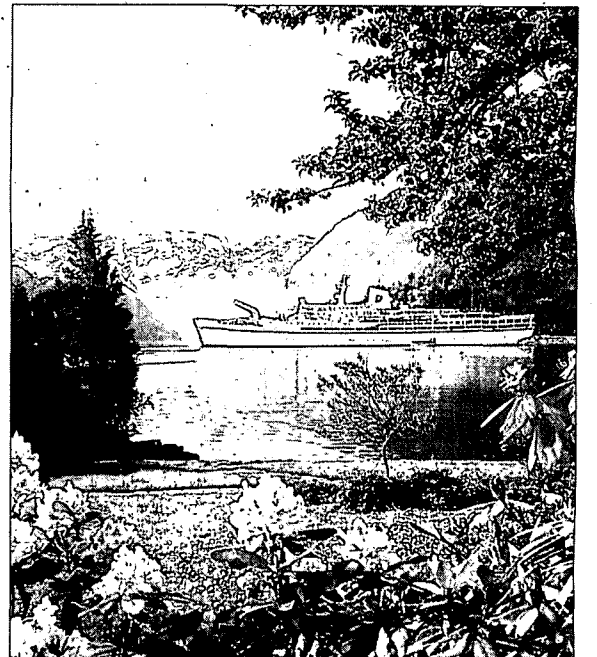
De l'1 al 15 de juliol

VIATGE ALS PAÏSOS ESCANDINAUS

- Noruega
- Cap Nord
- Lapònia
- Finlàndia
- Suècia

Impactes escandinaus: capitals / fiords / sol de mitjanit / la meravellosa naturalesa àrtica amb la cultura lapona.

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

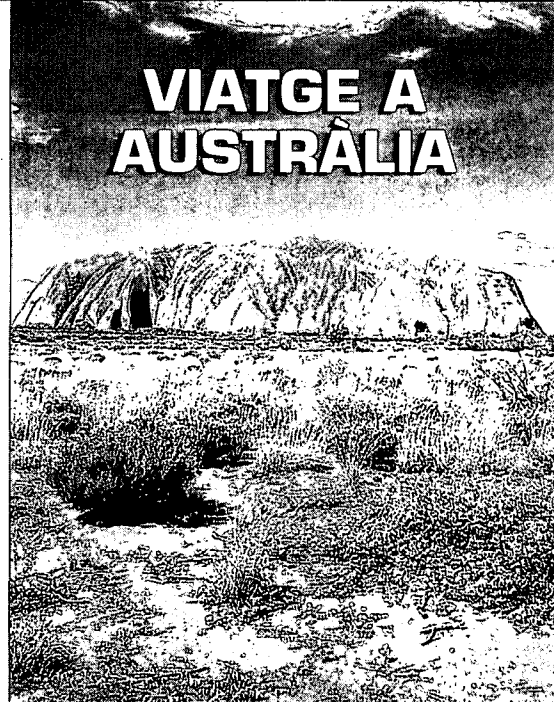
Del 19 al 26 d'agost

VIATGE A SARDENYA/ALGUER

Antigues terres indòmites enmig de la mar blava.

VIATGE A AUSTRÀLIA

Del 18 de novembre al 4 de desembre

Les comunitats humanes de l'altre extrem del planeta: els nostres antípodes i el seu medi

Vaticà

església en el món

Nova edició oficial
l'latina del missal romà

■ Amplia les possibilitats de distribuir la comunió sota les dues espècies

ROMA.— Deu anys de feina dels liturgistes han donat com a resultat la tercera edició del *Missal romà en llatí*, publicada per la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments. Inclou sants nous en el calendari universal, com santa Rita o santa Edith Stein.

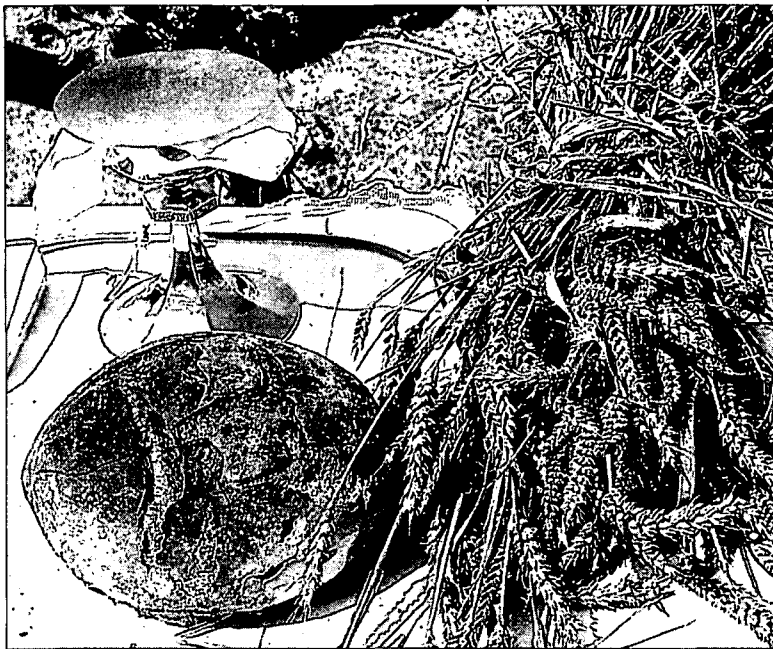
En aquesta ocasió, més que una reimpressió és una nova *editio typica*, una edició actualitzada i oficial per a la celebració de l'eucaristia en llatí i que és la base perquè cadascuna de les conferències episcopals la tradueixi a les llengües pròpies nacionals.

Una de les novetats més significatives es refereix a la distribució de la comunió sota les dues espècies, és a dir, amb el pa i el vi. Aquest suggeriment està situat a la part anomenada «Institutio Generalis»; la secció teològica, litúrgica, pastoral, espiritual i normativa que introdueix el missal. La persona que ha de decidir si es distribuirà la comunió sota dues espècies és el bisbe local. Segons va explicar el cardenal xilè Jorge Arturo Medina Estévez, prefecte de la Congregació per al Culte Diví, «la normativa sobre la comunió és més simplificada i té en compte els precedents històrics i l'ús generalitzat en els ritus orientals». La nova normativa, doncs, delega la competència sobre aquesta matèria al bisbe diocesà, que és del qui emanaran les normes a la seva diòcesi sobre la distribució de la comunió sota les dues espècies.

Al costat d'aquest aspecte disciplinari, s'han inclòs diverses memòries al calendari universal de l'Església, entre elles tres noves memòries obligatòries: el 14 d'agost per Maximilià Maria Kolbe, el 20 de setembre per Andrew Kim Taegon, Paul Chong Hasang i companys màrtirs de Corea, i el 24 de novembre per Andrew Dung-Lac de Vietnam i companys màrtirs.

Aquesta nova edició típica afegeix un nou prefaci per als màrtirs i ha enriquit els formularis ja existents del comú de la Mare de Déu. A més el nou missal incorpora a les misses votives la de «Dei Misericordia».

Miriam Díez Bosch

El bisbe diocesà regularà la distribució de la comunió sota les dues espècies.

Celebracions noves incloses al missal

- 3 de gener:** Santíssim Nom de Jesús
- 8 de febrer:** santa Giuseppina Bakhita (exesclava sudanesa)
- 13 de maig:** Mare de Déu de Fàtima
- 21 de maig:** sant Cristòfor de Magallanes (màrtir mexicà)
- 22 de maig:** santa Rita de Càssia
- 9 de juliol:** sants Agustí Zhao Rong i companys màrtirs xinesos
- 20 de juliol:** sant Apol·linar bisbe i màrtir
- 24 de juliol:** sant Sharbel Makhluf (sacerdot libanès)
- 9 d'agost:** santa Teresa Beneta de la Creu (Edith Stein)
- 12 de setembre:** Santíssim Nom de Maria
- 25 de novembre:** santa Caterina d'Alexandria d'Egipte del segle III

El dret i la justícia segons Joan Pau II

ROMA.— Un congrés a la Universitat del Laterà, coneguda com «la universitat del Papa», ha evidenciat la relació entre els continguts fonamentals del dret i l'ideal de justícia propi de la legislació canònica. El Papa va explicar als participants, mitjançant una carta, que «la co-

munió exigeix que sempre sigui present la caritat, que no contradiu el dret sinó que l'eleva a instrument de veritat, i contribueix a crear la certesa de les regles». Joan Pau II va explicar als membres del Congrés Jurídic Internacional de l'Institutum Utriusque Iuris que «el fet religiós

no pot ser equiparat a una mera convicció subjectiva, ni sobretot pot ser reduït a una manifestació individual de culte, perquè, per la seva intrínseca naturalesa, la religió comporta l'exigència d'una expressió comunitària i d'una adequada formació dels seus membres». (M.D.B.)

R. D. CONGO

Bombes a la processó de Rams

GOMA.— «La metralla de la bomba m'ha ferit a les cames, però davant dels morts i els ferits he demanat al Senyor que havia de fer. En aquell moment he trobat la força per dir als fidels que de totes formes celebraria la missa. Els he demanat que preguin per les víctimes, i només al final de la cerimònia s'han adonat que també jo estava ferit.» Aquest és el testimoni de Mons. Faustin Ngabu, bisbe de Goma, poques hores després de l'atemptat a la processó del Diumenge de Rams presidida per

aquest prelat. El 24 de març la processó sortia de l'institut dels missioners salesians per anar al col·legi Muungano, ja que la catedral va quedar destruïda per l'erupció del volcà. Quan la processó entrava a l'interior del pati del col·legi, es van llençar unes bombes que van afectar la cua de la processó. El resultat va ser de dos morts i una desena de ferits. Les víctimes mortals són un capellà i una nena de vuit anys. En el moment de tancar aquesta edició encara no es coneixia l'autoria de l'atemptat. (Fides)

NIGÈRIA

L'Església celebra
l'absolució de Safiya

LAGOS.— L'arquebisbe de Lagos, Mons. Anthony Olubunmi Okogie, ha celebrat la notícia de l'absolució de Safiya Hussein, la nigeriana de 35 anys condemnada a la lapidació per adulteri. L'Església nigeriana ha seguit molt de prop el cas de Safiya i fins i tot el bisbe Okogie s'havia declarat disposat a substituir Safiya, en cas que es confirmés la sentència capital. «Tots els qui han acusat aquesta dona hauran de respondre ara davant de la pròpia consciència i implorar el perdó de Déu. Però també hauran de demanar perdó a Safiya», ha dit Mons. Okogie, que ha tornat a criticar l'aplicació de la llei islàmica: «No podem viure en una nació que aplica dues lleis diferents, una per als musulmans i una altra per a la resta de ciutadans.» Des de fa temps, la Conferència Episcopal Nigeriana ha demanat el respecte de l'article 10 de la Constitució de Nigèria sobre la laïcitat de l'Estat. El Govern, afirmen els prelat, ha de protegir els drets de tots els ciutadans i ser imparcial amb totes les religions. (Misna)

ISRAEL

Israelians i palestins,
junts per la pau

JERUSALEM.— Deposar les armes i reprendre la cooperació per a la seguretat, triar el camí de la no-violència i reconstruir la confiança recíproca són els punts principals de la crida feta per un grup d'intel·lectuals israelians i palestins, organitzadors de la iniciativa «Dejuni per la pau», que va començar el 25 de març amb ocasió de la proximitat de la Pasqua. Els organitzadors afirmen que la iniciativa vol ser un signe d'unitat i mostrar el desig comú de palestins i israelians d'aconseguir la pau: «És una manera de demostrar el nostre desig de canviar de direcció, de tornar a la promesa de la pau i de posar fi als nostres patiments. Som feliços perquè constatem la creixent proliferació d'iniciatives per la pau. Esperem que aquestes veus de pau augmentin i que arribin a tothom.» S'hi han adherit grups d'associacions de la societat civil, organitzacions hebrees, cristianes i musulmanes. (Fides)

XINA

Alliberat un bisbe
catòlic

HEBEI.— El bisbe catòlic Jia Zhiguo ha estat alliberat després de tres dies de detenció, del 21 al 23 de març. Mons. Zhiguo, de 67 anys, bisbe clandestí de la diòcesi de Zhengdiing, Hebei, havia estat arrestat en diverses ocasions en els darrers anys. Segons informa Ràdio Vaticana, la policia li ha demanat que no celebri missa en presència d'altres persones. Mons. Zhiguo va ser ordenat bisbe el 1980. Prèviament va estar a la presó durant 20 anys. (Zenit)

MÈXIC

Agències catòliques, descontentes amb la conferència de Monterrey

MÈXIC.— La CIDSE (xarxa d'agències de desenvolupament catòliques d'Europa i d'Amèrica del Nord) i Càritas Internacional s'han mostrat desil·lusionades pels resultats de la Conferència de l'ONU sobre finançament del desenvolupament a Monterrey. La Conferència de Monterrey va culminar amb l'adopció per part dels 189 membres de l'ONU d'un pla global per alinear recursos amb l'objectiu de finançar el desenvolupament de països pobres i reduir a la meitat el nombre de persones que viuen amb menys d'un dòlar al dia per al 2015.

En un comunicat conjunt, les associacions catòliques afirmen que «calen més accions multilaterals per assolir els objectius de desenvolupament establert». Afegixen que hi ha «tres qüestions de gran relleu que romanen sense resoldre: amb quins recursos es finançarà el desenvolupament?, quins instruments econòmics i financers s'empraran per promoure la justícia social i econòmica?, de quina manera es promourà una coherència més gran de les polítiques?». Totes dues xarxes internacionals demanen als governs que es comprometin amb urgència a concretar allò que es va dir a la Conferència de Monterrey.

CIDSE i Càritas aprecien i donen suport a les declaracions de països donants respecte d'un reforç de l'ajut públic per al desenvolupament, així com la disponibilitat de certs governs a valorar l'aplicació d'una taxa sobre les transaccions de divises internacionals (Tobin tax), iniciativa que, afirmen, ajudaria a prevenir crisis financeres i generaria fons que es podrien emprar en el desenvolupament social. Entre les peticions formulades per totes dues xarxes internacionals destaquen les d'un nou esforç per assolir l'objectiu del 0,7% del PIB per a l'ajut públic al desenvolupament; la creació d'un mecanisme internacional transparent de reducció del deute, i la creació d'un Consell de Seguretat Econòmic i Social.

En la Conferència també va participar-hi l'arquebisbe Renato Martino, en nom de la Santa Seu, que va proposar a la comunitat internacional establir programes que concebeixin la dignitat humana com a valor central del finançament del desenvolupament: «La Santa Seu creu fermament que qualsevol esforç a favor del desenvolupament ha de tenir en compte les ramificacions morals de l'activitat econòmica i el seu finançament a la llum d'una visió integral de la persona humana. (...) Un veritable interès pel desenvolupament dels pobles no es pot permetre de ser reduccionista, sinó que ha de respectar les exigències genuïnes de l'economia i de l'ètica.» Per part seva, l'arquebisbe de Mèxic, el cardenal Norberto Rivera, ha assegurat que la globalització no és dolenta en ella mateixa, «el problema és que som poc solidaris. La globalització és un fenomen a què ningú no pot oposar-se». (C.C.)

Espanya

Ajuda urgent per a l'Afganistan

MADRID.— El personal de la xarxa internacional de Càritas que treballa en el terreny des de l'esclat de la crisi bèl·lica de l'Afganistan s'ha mobilitzat per prestar ajuda humanitària d'urgència als milers de víctimes dels terratrèmols que han assolat el districte de Nahrin, al nord-oest del país.

Segons Càritas Kabul, les primeres operacions d'ajut que han posat en marxa les diferents ONG que treballen a l'Afganistan són coordinades per UNOCHA, l'oficina de l'ONU especialitzada en catàstrofes. La zona devastada pel sisme és molt muntanyosa, per la qual cosa és molt problemàtic arribar-hi. Un sostre i mantes són les necessitats més urgents dels milers de persones que s'han quedat sense res, ja que el rigor de l'hivern és molt acusat. En tancar aquesta edició es feien servir diverses xifres a causa dels terratrèmols: entre 2.000 i 5.000 morts, 2.000 ferits i 20.000 persones desplaçades.

Càritas Internacional ha fet una crida urgent de provisió de fons per un import aproximat de 285.000 euros al conjunt de Càritas donants del món per poder respondre a la primera fase d'aquesta emer-

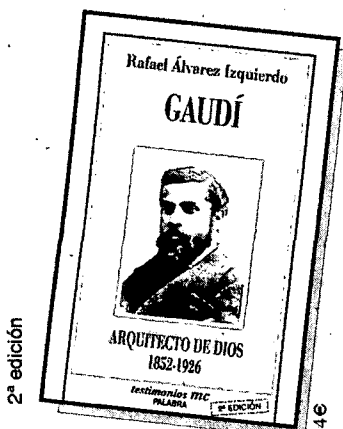
Els terratrèmols han tornat a castigar la població afganesa.

gència. Càritas Espanyola ha respost a aquesta petició amb l'enviament de 240.000 euros.

Actualment, les Càritas d'Alemanya, dels Estats Units, d'Holanda i d'Irlanda compten amb personal tècnic al terreny. Els responsables de Càritas dels Estats Units a Quetta (Pakistan) han confirmat que han posat a disposició d'UNOCHA les seves reserves d'emergència (tendes de campanya, mantes i menjar). Càritas Espanyola manté obert un compte corrent solidari per canalitzar els donatius en suport de les víctimes dels terratrèmols i un telèfon d'informació permanent.

D'altra banda, Mans Unides s'ha posat en contacte amb la seva contrapart a l'Afganistan, l'organització HAWCA, per avaluar la situació i col·laborar amb l'enviament de medicaments. (C.C.)

2002 Año Internacional Gaudí

Arquitecto de Dios (1852-1926)

RAFAEL ÁLVAREZ IZQUIERDO

Este libro te permitirá conocer el famoso «secreto» de la vida y de la obra de Gaudí, un personaje universal y «de leyenda» que amó la luz, las formas, los colores, los sonidos y los aromas con que Dios ha construido el mediterráneo

ALMA DE LEÓN. Biografía de Dietrich von Hildebrand

ALICE VON HILDEBRAND

La biografía de un hombre fascinante, obligado a huir de la persecución nazi, convertido al catolicismo, apasionado de la belleza y la verdad

INTRODUCCIÓN A LA VIDA DE ORACIÓN

ROMANO GUARDINI

INTRODUCCIÓN A LA VIDA DE ORACIÓN

ROMANO GUARDINI

Un libro dirigido a aclarar valores, formas, dificultades y manifestaciones diversas de la oración

12 €

EL CORAZÓN

EL CORAZÓN

Un análisis de la afectividad humana y divina

DIETRICH VON HILDEBRAND

Una lectura atractiva, sugerente y necesaria para conocer mejor la riqueza y profundidad de los sentimientos

4ª edición 10,40 €

Canals solidaris

- CÀRITAS ESPANYOLA:
«Compte Càritas amb l'Afganistan»: BSCH 0049 1892 69 2710216626
I els comptes de totes les Càritas diocesanes.
Tel. 902 339 999
- MANS UNIDES:
Tel. 934 877 878
- INTERMÓN:
Tel. 902 330 331

Espanya

Mons. Vilaplana comenta el seu viatge al Txad

■ El bisbe va inaugurar un centre de formació

BARCELONA.— Mons. José Vilaplana, bisbe de Santander, ha tornat fa poc de la seva primera visita a Àfrica, concretament al Txad, on ha inaugurat un centre de formació finançat íntegrament per la diòcesi de Santander. El bisbe Vilaplana ha valorat, en declaracions a Ràdio Estel, el seu recent viatge a aquest país africà.

Mons. Vilaplana encara té a la retina imatges d'Àfrica que l'han impactat de manera especial: «Ha estat el meu primer viatge a Àfrica. La primera impressió és la d'un continent molt desconegut, en uns nivells de desenvolupament molt diferents del que estem acostumats a veure; m'ha meravellat el somriure de la gent, la seva acollida... i he vist les possibilitats d'ajut que podem fer des d'aquí a un continent tan pobre», explicava als micròfons de Ràdio Estel.

Al Txad, el bisbe espanyol ha inaugurat un centre de formació que ha estat promocionat des de la diòcesi de Santander, mitjançant unes campanyes de solidaritat fetes per Quaresma del 2000 i del 2001. El projecte finançat, el Centre Bon Pastor, consta de quatre pous, una església, una sala polivalent, 20 habitacles, una granja i una escola. Durant deu mesos, el centre acollirà unes vint famílies, que rebran una formació completa. «M'he trobat amb disset matrimo-

nis que estan iniciant la seva formació en aquest centre. Són pares de famílies nombroses, joves cristians; n'hi ha que no fa gaires anys que han rebut el Baptisme, però que m'han semblat uns cristians molt coherents, molt inquiets per transmetre l'Evangeli i que han fet aquesta aposta de formar-se amb esposa i fills de manera integral per poder ser animadors de comunitats cristianes», comenta Mons. Vilaplana.

En aquest centre, les famílies reben educació en la fe, valors familiars i formació relacionada amb l'agricultura i la ramaderia. Un aspecte important, ressalta el bisbe de Santander, és que les dones també rebran educació i assenyala que «el paper de la dona en la societat africana és molt reduït. Normalment no dialoga amb l'espòs, no menja amb els homes, fa treballs pesats, sempre amb el seu fill a l'esquena, moltes no saben ni llegir ni escriure...».

El prelat també s'ha trobat amb missioners cantàbrics que desenvolupen la seva tasca al Txad com Alejandro Canales, que treballa en una parròquia que abraça uns cent pobles, i Justo de la Fuente, missioner seglar, que porta un hospital.

«Àfrica és un continent molt oblidat i val la pena esforçar-nos per crear corrents de solidaritat, per ajudar-lo en l'evangelització i en el desenvolupament», sosté Mons. Vilaplana, «però no des de la prepotència, sinó sabent que té uns valors que ens poden ajudar a esperar, a somriure i a valorar la Bona Notícia de l'Evangeli.

Que on arriba la Bona Notícia de l'Evangeli, l'home és més lliure, més humà i els seus valors queden subratllats». Per al bisbe, també s'ha de destacar la solidaritat dels diocesans de Santander, posada de manifest en les campanyes de Quaresma «Dejuna, comparteix i prega»: «Es tracta d'ajudar a descobrir el sentit del dejuni,

vivint una vida més austera, més sòbria i relacionar el dejuni amb l'almoïna. Veient-ho tot des de la perspectiva de la pregària, sota la mirada d'un Pare Déu, que és pare nostre i també d'aquelles persones, i que ha posat a la nostra disposició tots els béns que hi ha en aquest món.» (C.C.)

Mons. José Vilaplana.

CASA D'ESPIRITUALITAT

VENIU a compartir una experiència personal enriquidora. Veniu a passar un Cap de setmana de recés a la Casa d'Espiritualitat del Santuari del Miracle, en un ambient acollidor de silenci, de reflexió i de pregària. Us hi esperem.

Per a matrimonis

■ RECÉS DE CAP DE SETMANA

Del 3 al 5 de maig.

Director: P. Jordi Castanyer, monjo.

Des de l'any 1981 la Casa d'Espiritualitat, al servei de tota l'Església de Catalunya, sota la direcció dels monjos i atesa per les Germanes de Maria Verge, acull al llarg de tot l'any a matrimonis, joves, vídues i vidus, preveres, religiosos i fidels que, en grup o individualment, cerquen l'ambient de pau del Santuari i el seu entorn. Més de 30.000 persones ja han participat en les seves activitats durant aquests 21 anys.

El Papa nomena bisbe un escolapi espanyol

MADRID.— L'escolapi espanyol Félix Lázaro Martínez, que pertany a la viceprovíncia de Nova York-Puerto Rico, ha estat nomenat per Joan Pau II bisbe coadjutor de Ponce, a Puerto Rico. El 25 d'abril se'n celebrà la consagració episcopal. Nascut a Logronyo el 1936, Félix Lázaro és llicenciat en Filosofia i doctor en Teologia per la Universitat Gregoriana de Roma. Des del 1971 treballa a Puerto Rico, on ha ocupat diversos càrrecs com ara el de professor de Teologia, director

del Departament Interfacultatiu de Filosofia i Teologia de la Universitat Catòlica de Puerto Rico i degà del Col·legi d'Arts i Humanitats. També ha col·laborat amb la diòcesi de Ponce, com a censor de llibres, i amb la Conferència Episcopal com a membre de les Comissions per a la Cultura, de la Doctrina de la Fe i per a l'Ecumenisme. Durant dos mandats ha estat vicesuperior provincial de la viceprovíncia escolàpia de Nova York-Puerto Rico. (IVICON)

L'Església condemna l'últim atemptat d'ETA

MADRID.— La Conferència Episcopal Espanyola ha emès una nota de premsa davant l'últim atemptat d'ETA, que va costar la vida al regidor del Partit Socialista d'Euskadi, Juan Priede Pérez. En la nota, els bisbes manifesten el seu dolor per aquest crim i reiteren la seva «condemna contundent i sense paliatius del terrorisme perquè és un menyspreu de la vida humana, do sagrat, i un atemptat gravíssim contra l'home, imatge de Déu. Cap pretensió ho justifica, perquè és intrínsecament pervers». Després de demanar pregàries per la víctima i per la pau, l'episcopat exhorta «els sacerdots, educadors i pares de família cristians a redoblar els esforços en l'educació integral de nens i joves, tenint molta cura especialment de l'educació en la fe». (C.C.)

PER A INFORMACIÓ, INSCRIPCIONS I RESERVES:

CASA D'ESPIRITUALITAT

Tel: 973 48 00 45

Fax: 973 48 02 43

25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Espanya

Àngel Matesanz, secretari general del Sínode diocesà de Madrid

—Per què es convoca aquest Sínode?

—Pròpiament encara no s'ha convocat el Sínode; només s'ha constituït la Comissió Preparatòria que està començant la feina. La preparació per al Jubileu del naixement de Jesucrist i la celebració de l'Any Jubilar ens ha fet molt de bé, fins i tot més del que prevèiem. Hem meditat més la Paraula de Déu, ens hem fet més conscients del que suposa el do de la fe i hem sentit més viu el desig de compartir-ho amb els qui encara no creuen en Jesucrist. Hem vist també tot el que falta perquè el disseny de Déu vagi endavant: alguns germans nostres, que per diverses raons es veuen rebutjats a vegades, han de ser molt més respectats en la seva dignitat; els més dèbils han de ser més ben servits; la vida ha de ser protegida; els béns, compartits fraternalment; i, el que és la font de tot, Déu Pare i el seu enviat Jesucrist, han de ser més coneguts i estimats.

Però, a pesar de la bona intenció i les iniciatives tan generoses que es donen, sembla que no encertem en la nostra tasca més essencial com a Església, que és anunciar i viure l'Evangelí. Potser hi ha malentesos, i la Bona Notícia que per a nosaltres és l'alliberament, a altres els sembla un pes insuportable. Potser es deu al fet que no hem reflexionat prou sobre

«El Sínode té molt d'aventura viscuda en la fe»

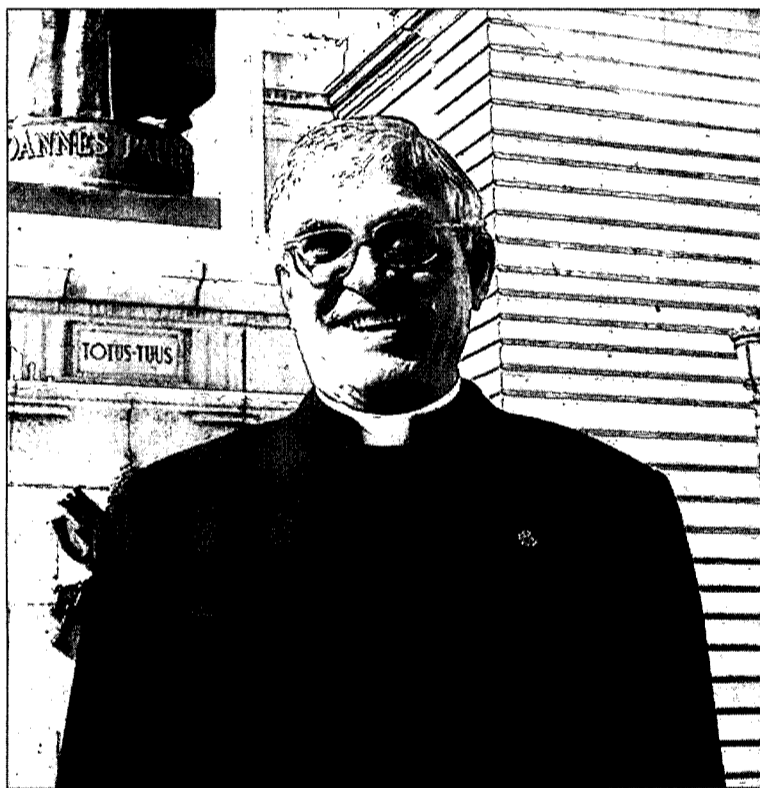
les situacions noves que vivim; o no les vivim d'acord amb la fe que confessem, i per això no és acceptada per molta gent; o, en aquest món que valora tant l'èxit i l'eficàcia, no gosem creure de debò en el poder de la resurrecció, que es revela i s'imposa a través de la pobresa, el servei, la mort de Jesucrist. En resum: que volem compartir el goig que ens dona creure en Jesucrist i no l'encertem del tot. Si en el nostre Sínode diocesà l'Esperit Sant ens fes més lúcids i més decidits!

—Com s'ha treballat fins ara?

—Un antecedent va ser el Pla Pastoral triennal preparatori de l'Any Jubilar. Aleshores es va fer una consulta àmplia a totes les comunitats cristianes sobre l'evangelització: els trets que caracteritzen la nostra societat, l'anunci de l'Evangelí als qui encara no tenen fe, la catequesi, els sagraments de la iniciació cristiana, la litúrgia en general. Van ser també objecte de consulta la consciència de pertànyer a l'Església, la corresponsabilitat, el servei als que passen necessitat, la presència transformadora dels cristians enmig de la societat... Hi ha coses que van quedar en evidència; per exemple, la fragilitat dels processos d'iniciació cristiana o del testimoni dels cristians en el món. Això ha portat al fet que el Pla Pastoral diocesà després del Jubileu es polaritzés al voltant de la transmissió de la fe, i que en les consultes, tant al Consell Presbiteral com al Consell Diocesà de Pastoral, sobre el Sínode, s'arribés fàcilment a l'acord que la transmissió de la fe havia de ser el tema

L'arxidiòcesi de Madrid està elaborant els questionaris que enviaran als grups sinodals constituïts a parròquies, comunitats de vida consagrada, moviments i associacions apostòliques. A partir d'aquestes aportacions es prepararà un document de treball amb les propostes operatives que seran reflexionades, dutes a debat i votades en el Sínode diocesà, la convocatòria del qual anunciava el cardenal Antonio M. Rouco el 6 de gener passat.

«El Sínode és un procés viscud amb la humilitat i el goig de la fe»

Ángel Matesanz Rodrigo.

central a abordar.

—Quins altres temes s'hi tractaran?

—Principalment, com acabo de dir, el de la transmissió i educació de la fe. No hi ha cap altre camí per incorporar-se a la comunió de l'Església, a la comunió invisible de la gràcia i a la comunitat fraterna que la fa visible. Hi seran tractats, sobretot, no en els aspectes doctrinals, sinó en els aspectes pràctics. La finalitat del Sínode és formular les propostes operatives més convenients per evangelitzar avui Madrid, i posar en pràctica la doctrina del Concili Vaticà II sobre aquest punt, tal com després l'han exposada amb més detall Pau VI a *Evangelii nuntiandi* i Joan Pau II a *Redemptoris missio*. Així que tot el que es relacioni amb l'evangelització i el testimoni dels cristians, ja sigui perquè l'afavoreixi, ja sigui perquè el destorbi, és tema del nostre Sínode diocesà.

—Quina és la realitat de l'Església a Madrid en aquests moments?

—Preocupa que molts catòlics no sapi-

guem o no gosem dir la nostra fe, explicar en una conversa senzilla als amics o companys de feina qui és Jesucrist per a nosaltres o per què ens en refiem. Preocupa que, en molts casos, els valors que mouen la nostra vida els escollim més d'acord amb el que pensa la majoria que no pas d'acord amb l'Evangelí. Em sembla que això està molt estès: entre els joves i entre els grans, en la vida privada i familiar i en la pública. El desdibuixament de la vida cristiana pot advertir-se a cops fins i tot en activitats més internes de la comunitat cristiana, com poden ser la catequesi o les celebracions litúrgiques. Preocupa força la transmissió de la fe: els processos a través dels quals pot arribar una persona a convertir-se en cristià sembla que no funcionen; per les raons que sigui, no aconseguim transmetre l'experiència eclesial de fe que nosaltres vivim. Preocupa sincerament la situació de patiment en què viuen moltes persones a Madrid: soledat de persones grans, explotació laboral (sobretot,

però no només) d'immigrants, desorientació i desarrelament de molts nens que creixen sense una família feliç...

—Què és o què hauria de ser un Sínode diocesà?

—Abans que res, com ha dit el nostre arquebisbe, és un procés profundament espiritual. Té molt d'aventura, viscuda en la fe, que se sap com comença però no com pot acabar. Requereix esperit de conversió, perquè se'ns convida a sortir de casa nostra, a desprendre'ns de tot allò que fins ara ens oferia seguretat relativa. Requereix la certesa que estem en bones mans si estem en mans de Déu, que és qui condueix totes les coses per al nostre bé; aquesta certesa ens dona confiança per recórrer els camins que Déu obre davant nostre, encara que ens siguin desconeguts. El Sínode requereix també confiança en els germans; si realment són un regal que Déu ens fa, alguna cosa en podem aprendre. Per més que siguem diferents, som atrets i cridats pel Senyor mateix. Entre nosaltres podríem arribar a compromisos i fer pactes; Déu, Pare de tots, va més enllà: ens crida i ens reuneix en una sola família.

El Sínode és un procés de pregària i discerniment, viscud amb la humilitat i el goig de la fe. Les propostes operatives que han d'arribar a formular-se al final del Sínode no neixen d'anàlisis ni d'estratègies merament humanes. Neixen, en la comunió de l'Església, de la reflexió sobre les situacions que vivim, de la manera de comprendre-les a la llum de l'Evangelí, de la pregària de lloança o súplica que l'Esperit Sant suscita en nosaltres quan contemplem el que Déu fa, del desig de col·laborar també nosaltres en la tasca de Déu. S'entén que la participació en el Sínode no està reservada als experts. Tots estem cridats a participar, fent-nos senzills aprenents, disposats a acollir els misteris del Regne que Déu vulgui revelar-nos.

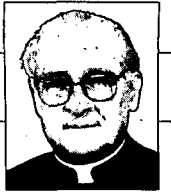
—Com ha rebut la comunitat de fidels la convocatòria d'aquest Sínode?

—N'hi ha que amb curiositat, perquè, certament, no sabem ben bé què és un Sínode o pensem que és cosa de bisbes reunits a Roma. No falten els escèptics; diuen que hi ha molt de desànim, que això ja no és el que era, que és difícilíssim remuntar. La majoria de la gent jo crec que amb esperança sobretot a mesura que es comprèn més bé de què es tracta: un camí de conversió i discerniment, que som cridats a recórrer junts, seglars i religiosos i religioses, sacerdots i bisbes. Cadascú amb el carisma que ha rebut, amb la missió que se li ha encarregat dins l'Església particular, però tots deixant-nos reunir, mirant de respondre a la crida que ens convoca.

Pel que sabem d'altres Esglésies particulars que l'han celebrat, el Sínode mateix és ja una oportunitat de gràcia, d'adonar-nos del que som, de revifar la fe, de fraternitat, de viure la corresponsabilitat, de renovar l'entrega i la consagració de la vida a l'Evangelí. És gràcia que Déu concedeix; a nosaltres ens pertoca demanar-la, agrair-la... i cultivar-la.

Rosa María Jané Chueca

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Actualitat d'unes paraules de Pau VI

Salvant la bona voluntat de tots els qui col·laboren en la construcció de l'Església, escau fer un discerniment sobre la manera de dur a terme aquesta construcció sense trencar la comunió de l'Església dins de la diversitat. Poc abans de l'Any Sant de 1975 Pau VI va publicar una exhortació important, *Paterna cum benevolentia*, de la qual copio alguns paràgrafs, sobre l'actualitat dels quals deixo que jutgi el lector per fer aquest discerniment que acabo d'esmentar. Es refereix, per exemple, a «els moviments d'infidelitat a l'Esperit Sant, que es troben arreu a l'Església dels nostres dies, i pretenen, per desgràcia, minar-la des de dins. Els promotors i les víctimes de tals moviments, en realitat poc nombrosos en comparació amb la immensa majoria dels fidels, pretenen romandre a l'Església amb els mateixos drets i les mateixes possibilitats d'expressió i d'acció que els altres per atemptar contra la unitat eclesial; i, en no voler reconèixer a l'Església una única realitat resultant d'un doble element humà i diví, anàloga al misteri del Verb Encarnat, que la constitueix "sobre la terra

comunitat de fe, d'esperança i de caritat com a organització visible", mitjançant la qual Crist "comunica a tots la veritat i la gràcia" (*Lumen gentium*, 8), ells s'oposen a la sagrada jerarquia i la rebutgen, com si tot acte de l'esmentada oposició contribuís a trobar la veritat sobre l'Església, i d'aquesta forma descobrir-la tal com Crist l'hauria instituit; discuteixen el deure de l'obediència a l'autoritat volguda pel Redemptor; acusen els pastors de l'Església no tant pel que fan o per com ho fan, sinó senzillament perquè, segons afirmen, són considerats com a guardians d'un sistema o aparell eclesial contrari a la Institució de Crist; d'aquesta manera provoquen desconcert en tota la comunitat eclesial, introduint-hi les conclusions de teoria dialèctiques alienes a l'esperit de Crist. Emprant les paraules de l'Evangeli, n'alteren el significat. Nos, observem amb pena aquest estat de coses, si bé, com hem dit, és mínim en comparació amb la gran massa dels cristians fidels; però no podem deixar d'oposar-nos amb la mateixa decisió de sant Pau a aquesta falta de lleialtat i de justícia. Nos, posem en guàrdia a tots els cristians de

bona voluntat perquè no es deixin impressionar o desorientar per les pressions injustes de germans desgraciadament desviats, i que no obstant això estan sempre presents en la nostra pregària i pròxims al nostre cor.

»Pel que fa a Nos, reafirmem que l'única Església de Crist, "constituïda i organitzada en aquest món com a societat, subsisteix en l'Església catòlica, governada pel successor de Pere i pels bisbes en comunió amb ell, encara que, fora del seu organisme, es troben molts elements de santificació i de veritat; reafirmem també que aquests pastors de l'Església, que presideixen el poble de Déu en nom seu, amb la humilitat dels servents, però també amb la franquesa dels Apòstols" (cf. Ac 4,31), als quals succeeixen, tenen el dret i el deure de proclamar: "Mentre estiguem al capdavant d'aquesta seu..., mentre presidim, tenim autoritat i poder, encara que siguem indignes."»

Són paraules literals d'aquell gran Papa que convé recordar, per a la pau i la seguretat dels fidels en tot moment. També ara.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Tres dons inseparables

La paraula de Déu és cabdal per als cristians. Déu ha volgut fer conèixer el secret de la seva decisió de fer participar l'home de la naturalesa divina. I fou Jesucrist, Verb fet carn, qui parlà amb les «paraules de Déu» i completà l'obra salvadora que el Pare li encarregà de fer.

En la revelació Déu ens comunica el sentit ple i autèntic de la nostra existència i de tota la creació. Amb raó el Concili Vaticà II recorda que «el misteri de l'home només s'aclareix de debò en el misteri del Verb encarnat. Crist, en la revelació mateixa del misteri del Pare i del seu amor, manifesta plenament l'home al mateix home i li fa conèixer la seva altíssima vocació».

Quan ens acostem a la Bíblia i la llegim com a paraula de Déu, desitgem acollir i entendre el missatge revelat pel Senyor de la glòria. Hi ha en els cristians un anhel per copsar amb objectivitat el sentit més autèntic del que Déu ens ha volgut dir amb la inspiració dels llibres sagrats. Per aconseguir-ho hem d'entendre que la Bíblia requereix ser llegida i entesa en l'àmbit vital de la tradició apostòlica,

de la qual és inseparable i en la qual l'Església va creixent per obra de l'Esperit Sant.

Això és el que afirma el Concili Provincial Tarracense quan demana que entrem en la Bíblia «sota el guiatge de l'Esperit Sant, a l'interior de la gran tradició de l'Església i de la interpretació autèntica del Magisteri». Realment, els garants del dipòsit de la paraula de Déu, contingut en la Tradició i en l'Esclusiva, són els successors dels Apòstols, els bisbes, quan ensenyen en comunió amb el successor de Pere. Com diu el Concili Vaticà II, ells «són els testimonis de la veritat divina i catòlica», «els transmissors de la llavor apostòlica», pel ministeri dels quals «es manifesta i conserva la tradició apostòlica en el món».

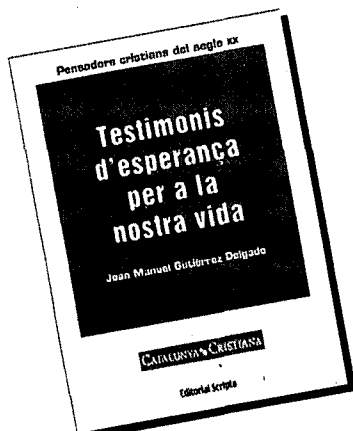
El mateix document conciliar estableix una relació íntima entre aquests tres conceptes amb aquestes paraules: «Resulta ben clar que la Tradició, l'Esclusiva i el magisteri de l'Església estan tan vinculats i associats entre ells que l'un sense l'altre no es té, i tots plegats, cada

un a la seva manera sota l'acció de l'Esperit Sant, contribueixen eficaçment a la salvació dels homes.» Si un d'ells es debilita o elimina, inevitablement es perden els altres dos i s'interromp el flux viu de la paraula de Déu en l'Església.

La paraula de Déu es pronuncia i s'escolta en el si de l'Església, comunitat apostòlica, com en el seu «lloc propi», però amb la finalitat que l'escoltin l'home i la dona d'arreu i de sempre i que influeixi salvíficament en la història de la humanitat.

La Bíblia és un do molt preuat del Senyor, puix mitjançant la seva Paraula ell se'n dona, ens parla, ens alimenta, ens comunica el seu amor, el seu poder i la seva divinitat. La paraula de Déu es converteix en un antídoto formidable davant una civilització i una cultura secularitzades, i també davant la cultura de tenir, posseir, consumir, fer i poder, en la qual no hi ha lloc per al do i per a la gratuïtat. No hi ha dubte que enmig del nostre món actual un cristià no pot aconseguir viure la fe si no aconsegueix familiaritzar-se amb la paraula de Déu, si no s'alimenta cada dia amb aquesta Paraula, si no deixa que el misteri de la gratuïtat divina entri en la seva vida quotidiana.

Si t'han agradat els
«Pensadors cristians del segle XX»,

**NO US
PERDEU EL
LLIBRE**

Regala't el llibre i ajudaràs el setmanari

Desitjo rebre el/els llibre/s: Testimonis d'esperança per a la nostra vida
Testimonios de esperanza para nuestra vida

català: _____ castellà: _____ total llibres: _____ a 9,62 € = _____ €
(com a donatiu, despeses d'enviament incloses)

Nom: _____

Adreça: _____

C.P.: _____ Població: _____

Forma de pagament:

gir postal enviament xec es pot presentar un càrrec a:

Entitat Oficina DC Compte

ENVIA LA BUTLLETA A:

Catalunya Cristiana, Comtes de Belllloc, 67-69 - 08014-Barcelòna

opinió

Punt de vista

Joaquín Monrós Guitart

Estimat agnòstic

Un físic divulgador de la teoria de la relativitat d'Einstein, en una entrevista recent, n'afirma: «Tenia una creença: creia que la nostra intel·ligència ens fa veure les coses separades, però que darrere d'aquesta aparença s'oculta la unitat de tot el que ha estat creat per Déu.»

És coneguda l'expressió d'Einstein: «Déu no juga als daus», i al·ludeix que actua per finalitats precises, gràcies a la qual cosa és possible conèixer-lo, investigar, etc.

Albert Einstein, a *The evolution of physic*, (Nova York, 1938), va argumentar amb un èmfasi especial que l'home de ciència necessita tenir una «fe profunda» per aconseguir la certesa que les regles vàlides per al món de l'existència és racional, és a dir, és comprensible per a la raó. No concebia un científic sense aquesta fe. És evident que aquesta manifestació dels seus pensaments provenia del més profund de les seves conviccions. La mesura d'aquesta profunditat es pot apreciar ben clarament en la més famosa de les seves afirmacions: «La ciència sense religió està coixa; la religió sense ciència està cega.»

Per contrast, quan llegeixo als diaris, o sento en les entrevistes que algú es defineix com a agnòstic, em recorda un article molt simpàtic de Louis de Wohl titulat *Estimat agnòstic!* En reproduïxo els arguments ja que poden aclarir la tendresa que produeix una declaració com aquesta i l'esforç que s'ha de fer per continuar llegint o escoltant després d'aquesta afirmació tan personal.

Escriu De Wohl, a *Adán, Eva y el mono*, (pàg. 169): «Moltes vegades m'he preguntat si vostè es continuaria anomenant agnòstic, si sabés que aquesta paraula no vol dir res més que "ignorant". Potser... amb una al·lusió discreta al savi Sòcrates, que també va declarar que no sabia gairebé res. Però molts de vosaltres us anomenen agnòstics sense haver sentit parlar mai de Sòcrates. La fórmula bàsica del vostre pensament és una cosa així: "No tinc prou proves que Déu existeix, ni que no existeix. Per tant no puc declarar-me ni creient ni ateu."»

Això estaria molt bé si vostè no es conformés només amb això. Però això és precisament el que feu la majoria de vosaltres. I no correríeu aquest risc en qualsevol altra activitat humana. Si al senyor A li asseguressin que a una hora de tren algú esperava la seva visita per donar-li 3.005 euros i el senyor B li digués que això no pot ser veritat, es quedaria vostè tan tranquil sense fer res (sempre en el suposat que tant el senyor A com el senyor B siguin igualment persones dignes de confiança)? No intentaríeu com a mínim informar-vos? No es deixen de banda, sense més, 3.005 euros. Però; a Déu sí que el deixem de banda.

De l'ateu que està honradament convençut que no hi ha Déu, no se'n pot esperar que continuï buscant. Però, a l'agnòstic no se l'hi pot permetre. Mentre admeti que Déu pot ser que existeixi, *haurà* de cercar. Si no ho fa, si roman en la seva ignorància i s'arronsa d'espatlles, només farà que demostrar la seva total indiferència davant del problema. No és ni «ardent» com a creient, ni «fred» com a ateu: és «tebi»; i dels tebis diu l'Esperit Sant, a l'Apocalipsi, l'espantosa frase que «Déu els vomitarà de la seva boca».

Ser agnòstic es pot acceptar, però continuar sent-ho només pot portar a la perdició. Em permeto aconsellar al meu estimat agnòstic un llibre recent titulat *La mente del universo* (Pamplona, 1999), que ha causat impacte en la comunitat científica internacional. El seu autor és Mariano Artigas, doctor en Ciències Físiques i en Filosofia, professor de filosofia de la naturalesa i de les ciències.

La religió evita les mitificacions. És el coneixement i la intel·ligència que no som l'últim ni som l'origen. L'origen és Déu. L'home és capaç de no fabricar mites (ídols), d'experimentar-se incomplet, tot i que amb la possibilitat d'enganyar-se pensant-se complet, perquè coneix Déu. Les creacions humanes (art, ciència, política, economia) li semblen aleshores com productes i, en el seu cas, com instruments. Mai com absoluts, perquè només hi ha un absolut que és Déu.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Per una Pasqua amb bon humor i fruits espirituals

L'ofici d'escriptor té coses molt curioses. Constantment som arrabassats per la idea i la paraula. Això passa en moments inesperats. I cal estar a l'aguait, com el que cerca papallones al prat o al bosc. De fet, ara, ja havia apagat l'ordinador. Tanmateix no havia deixat de passar les pàgines d'un florilegi amb escrits de sant Agustí, aquell gran bisbe nord-africà del segle IV. Un personatge enginyós, moltes vegades, en els seus raonaments.

La idea ha vingut de cop. Havia pensat què escriuria sobre la Pasqua. I el llibre se m'ha obert pel diumenge de Rams o de Passió. Què hi he trobat? Un comentari sobre l'entrada de Jesús a Jerusalem. M'he adonat que el text agustinianà era, en realitat, tremendament pasqual. He pensat que els lectors estariu contents que us el fes avinent. Perquè n'estic segur: us farà somriure i ensems veureu la humilitat i la grandesa de la vocació cristiana.

El comentarista exposa Mt 21,1-11. Qui ha confegit el llibre ha escrit com a títol d'aquest fragment: «Aquell ase

som nosaltres.» Agustí escriu: «No t'avergonyeïx de ser ase per al Senyor. Duràs Crist, no erraràs pas la marxa pel camí: damunt teu hi va assegut el Camí. Us recordeu d'aquell ase presentat al Senyor? Que ningú no senti vergonya: aquell ase som nosaltres. Que vagi assegut sobre nostre el Senyor i que ens cridi per portar-lo on ell vulgui. Siguem el seu ase, anem a Jerusalem. Essent Ell qui hi va assegut, no ens sentim oprimits, sinó enaltits. Tenint-lo a Ell per guia, no errarem: anem a Ell per Ell; no morirem.»

He pensat que no hi havia tanta distància espiritual entre sant Agustí i santa Teresa del Nen Jesús. I em vull imaginar, com ho feia el sant bisbe d'Hipona, que sóc un ase del Senyor. Tot un ase. Un noble ase. Perquè, com a batejat i fidel, porto Crist al damunt.

Trobo que aquest comentari agustinianà és molt pasqual. I, tot i ser un ase, m'alegro que Crist-ressuscitat estigui en el meu pobre cor i que els brams es converteixin en un Al·leluia que ressoni per tot arreu.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@eresmas.net)

Oficis del Jesús ressuscitat

Si des de l'antigor existeixen l'agricultura sedentària i la ramaderia nòmada, acompanyades d'una artesanía senzilla, en alguns llocs apareix l'ofici de pescador, ben diferent dels anteriors. Tot i que afirmem que tres quartes parts de l'escorça terrestre són d'aigua, l'home està molt condicionat per al seu aprofitament, segons el lloc d'habitació. El líquid element prefereix tenir-lo domesticat, ja que li és molt necessari per a la vida. El fet d'aprofitar-se de rierols i de pous, està fet a la seva mida i gairebé no corre cap perill. L'oceà ja és una altra cosa, desconèixer-ne els límits li resulta horrorós i els imagina com abismes infernals. La navegació, ni tan sols la de cabotatge, no és un ofici del poble bíblic. L'exerceixen els veïns, que li proporcionen des de metalls preciosos, fins a la fusta de cedre del Líban que necessita per als edificis del seu temple.

Entre el riu, aigua tancada, empresonada gairebé sempre a la llera, i l'oceà, aigua salvatge i perillosa, el món bíblic té un llac encantador, el Kineret o Tiberíades, al qual es refereix a vegades anomenant-lo posposament *mar*.

Jesús, artesà de professió, procedent d'una regió amb una agricultura rica, descendent del pastor David, escull pescadors d'ofici com a primers col·laboradors. Des del rude i primari Pere, fins a l'intuïtiu i fogós adolescent Joan. Que coneixien les arts de la pesca no hi ha cap dubte. Des de la practicada amb xarxes fins a la de l'ham senzill. L'episodi del peix amb una moneda, que li permetrà pagar el tribut, és un exemple. No tots sabríem complir amb l'encàrrec del Mestre, l'apòstol sí. Un ofici conegut, practicat, que van haver d'abandonar, sense deixar d'estimar-lo, perquè serien pescadors d'una altra manera. Sens dubte que el mateix Jesús el va conèixer. Primer va aprendre a descobrir el comportament d'aquelles aigües, a primera vista capritxoses, a interpretar els senyals al firmament, que indiquen si plourà o si farà bon temps, característiques, totes dues, essencials per a un bon pescador. Sens dubte va conèixer les tècniques de conservació i de transport del peix, no en va aquella Maria, la de Magdala, la seva principal cooperadora femenina, procedia de la població que, segons Flavio Josefo, exportava salaó fins a Roma.

Els apòstols i Jesús sabien nedar? Això són figures d'un altre paner. Pel que podem deduir de l'escena en la qual Pere li diu que en nom seu caminarà per la superfície de l'aigua, i pel pànic que té quan nota que els peus s'enfonsen, ni l'Un, ni els altres en sabien. Segurament Pau sí, però aquest apòstol tardà va tenir una actitud completament diferent pel que fa a l'aigua. Va tenir l'encert de convertir el Mediterrani en autopista d'evangelització, la qual cosa va resultar en extrem profitosa. Alguns dels altres deixebles també es van atrevir a navegar.

Després de divagar sobre les tasques marginals en la vida de Jesús, una cosa molt pròpia d'aquest temps quaresmal, temps d'admiració i d'estimació, tan sols queda afirmar que no només era capaç de pescar en solitari, sinó fins i tot de rostir els peixos i oferir-los, compartint-los, amb aquells que miraculosament havien aconseguit alguns dels seus deixebles. De Jesús, doncs, podem afirmar que també va ser cuiner.

Notes insignificants

Germà Adrià

Dependència total

He estat 16 dies ingressat en una clínica. Setze dies, gairebé sempre inutilitzat per sondes, per sèrum a tots dos braços, per embematges...

I de la mateixa manera que es deuen sentir molts malalts, m'he sentit complement impotent; en dependència total dels altres.

A través d'urgències, els meus germans em van portar a una clínica particular.

No havia estat mai internat i no tenia aquesta experiència, només en les meves visites a altres malalts.

I he viscut la meua total i absoluta dependència en tot i per a tot.

Per a totes les meves necessitats necessitava els altres. Fins i tot per beure una mica d'aigua.

I he de confessar que he estat servit i atès a la perfecció. Infermeres, personal auxiliar, dones de la neteja, de cuina... totes han estat molt servicials, atentes, carinyoses.

No passaven gaires minuts sense que algú es preocupés per mi i constatés que no em feia falta res.

I totes amb la seva amabilitat personal, el seu somriure d'àngel protector, els seus esforços gairebé de mare dolça.

No tots els malalts estan tan ben atesos.

Ho he pogut constatar en les meves visites, sobretot, a malalts de sida. Tot i que arreu, els professionals de la sanitat semblen escollits entre «els millors» professionals.

Dependent total i absolut dels altres.

Però sempre en la vida i en tot d'alguna manera depenem dels altres.

I sempre hi ha qui depèn de nosaltres.

I sempre hi ha algú a qui podem servir en les seves malalties, ja sigui als hospitals, o a casa seva. D'ordinari a «casa» s'està pitjor atès. I s'ha d'agrair tant, aleshores, la visita d'«un servidor»... D'algú que ve i sense que haguem de demanar-ho, s'avança a servir-nos en alguna cosa...

Quanta gent gran viu pràcticament sola i necessita les mans carinyoses i eficients per sortir-se'n...

Quants malalts crònics viuen la seva malaltia en soledats inexplicables que tan sols voluntaris endevins poden posar-hi una mica de remei.

Sí, ja hi ha alguna associació que s'hi dedica.

Sí, ja hi ha molts voluntaris per anar on sigui, als pisos o a pensions o als hospitals...

Però n'hi hauria d'haver molts més.

I molta gent que, potser ja és gran, però té prou força i encara podria ser útil i trencar moltes solituds.

Potser és més fàcil visitar un malalt en un hospital que visitar-lo a casa seva.

No hi hauria d'haver ningú sense atenció professionalitzada o voluntària.

Tampoc no hi hauria d'haver ningú que tenint possibilitats no fes algun servei d'atenció.

Dono gràcies a Déu perquè vaig estar molt ben assistit en els meus dies de dependència total. I demano a Déu que recompensi tots aquells i totes aquelles que em van servir amb tanta amabilitat i eficiència.

Zoom

Eduard Brufau

Royal Mail, l'empresa de correu postal més antiga del Regne Unit, creada per la corona fa tres segles, sempre s'ha distingit per la puntualitat, el bon servei i la rendibilitat. Fa pocs anys va ser privatitzada i els nous propietaris es van arriscar alegrement amb expectatives massa optimistes. Ara l'empresa té pèrdues descomunals, i es preveuen milers d'acomadaments. Els treballadors, doncs, pagaran els errors de decisions capricioses i d'oscil·lacions econòmiques arbitràries.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Apòstol de pau

Va sonar el timbre del telèfon. El destinatari de la trucada estava profundament adormit. Eren les tres de la matinada del diumenge 17 de març a Roma. A les palpentes, després d'obrir el llum, va despenjar el telèfon i va sentir la veu del seu vicari episcopal que li trucava des de Colòmbia. Un sabresalt va recórrer el seu cos. Li va dir que monsenyor Isaías Duarte Cancino, arquebisbe de Cali, acabava de ser assassinat. El sacerdot que sentia la notícia, també colombià, no se'n sabia avenir. Va trucar a hores intempestives als seus paisans residents a la capital italiana per comunicar-los el que havia passat. Poques hores després, encara consternat, m'ho notificava personalment quan ens vam trobar.

La situació de Colòmbia resulta extremament sagnant. Al voltant de 38 anys de violència imposada per la guerrilla, els paramilitars, els polítics, els narcotraficants... Tan sols en l'última dècada, la violència ha causat 35.000 morts i més de dos milions de colombians han fugit del seu país. La impotència de la gent i la impunitat dels criminals s'han instal·lat de manera permanent. L'Església continua al costat dels pobres i dels camperols. L'Església, en paraules del cardenal colombià Darío Castrillón, ha viscut i viu fins al fons la vida del poble. Aquí rau en gran part la seva autoritat. Hi ha poders que volen fer callar les veus profètiques que denuncien la injustícia, la corrupció i la violència.

Isaías Duarte, 63 anys, era des de fa sis anys arquebisbe de Cali. Va fer esforços ingents per buscar la pau, però no es va refugiar en el silenci davant dels esdeveniments brutals que sacsejaven el seu país. Quan les Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia (FARC) van massacrar l'any 2000 un poblat durant l'atac de 18 hores i al final van jugar a pilota amb els caps dels policies i els militars assassinats, la seva denúncia va ser clara: «A un guerriller que segresta i assassina li manquen les virtuts pròpies d'un ésser humà i es transforma en el més miserable dels homes.» Quan un any abans els guerrillers de l'Exèrcit d'Alliberament Nacional (EAN) van portar a terme el segrestament de l'església la Maria, de Cali, va dir: «Fent injustícies no és la manera de lluitar per la justícia, ni agredint éssers innocents com s'aconsegueix la pau.» Posteriorment, va excomunicar els guerrillers. En les últimes eleccions fetes el 10 de març passat, va denunciar que hi havia candidats que pagaven la seva campanya electoral amb el suport polític i econòmic de les màfies del narcotràfic. Tant les FARC com l'EAN s'han desmarcat de l'assassinat i han apuntat com a responsables els narcotraficants i les seves vinculacions polítiques.

El seu últim acte va ser casar 104 parelles. Tot un simbolisme d'unió i d'amor per a un poble que es debat entre les forces de l'odi i la violència. Poc després, queia assassinat. Uns sicaris anònims darrere dels quals s'amaguen els autors intel·lectuals de la seva mort van disparar-li a boca de canó. No tots els botxins són dins del país. També ho són aquells que trafiquen amb la droga i els que venen armes als guerrillers. Una pancarta gegant amb el lema «Apòstol de pau» va estar penjada a la façana de la catedral durant les exèquies, davant la presència de desenes de milers de persones que el van acompanyar en el seu adéu.

La Setmana Santa que acabem de celebrar no és tan sols un memorial de la passió i la mort de Jesús, sinó també una actualització d'aquells que avui segueixen les seves petjades. M'han dit que els bisbes de Colòmbia han renunciat a tenir escorta. Jesús tampoc no en va tenir. Amèrica Llatina escriu pàgines eclesials plenes de lliurament i de compromís. L'escenari de lluita és complex però les veus de l'Església tenen tanta entonació profètica que engrosseixen la llista de màrtirs. L'últim que s'hi acaba d'incorporar és l'arquebisbe de Cali.

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent

24 hores

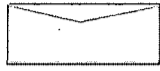
Ens desplaçem a domicili

Tramitació
d'enterramentsEn cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Cartes del lector

□ Fanatismes

L'orgull patriòtic, mal aplicat, pot derivar en un fanatisme intolerant.

La por no aconseguirà canviar de veritat les mentalitats. Els canvis només poden ser eficaços i durar quan es fan voluntàriament i lliurement —no per imposicions—, i d'aquesta manera la convivència seria més bona. No obstant això, sempre s'ha de comptar amb la resistència de les estructures que posseeixen uns interessos creats, quasi sempre il·lícits.

Actuar amb coherència implica fer-ho respectant els altres. Si la llei produeix, o no evita conflictes, s'hauria de modificar, i si algú la infringeix, per això existeix la justícia. No s'ha de fer justícia cadascú pel seu compte, en canvi, cal consumir les energies a fer que funcionin les institucions encarregades d'aplicar-la; avui hi ha els mitjans apropiats a través d'associacions o grups de voluntaris, tot aplicant mètodes de conscienciació com campanyes informatives, recollida de signatures o promovent una cultura positiva i enfocada cap a la vida.

JOSÉ RAMÓN LECHADO
Mataró

□ Reflexió d'un rector

Llegint en el setmanari *Catalunya Cristiana* que el Papa ha de fer el repòs necessari per guarir adequadament les molèsties i dolors de naturalesa artròsica que té al genoll dret i que, segons publica el diari *Il Corriere de la Sera*, els metges de Joan Pau II consideren que el problema de l'artrosi és causat per les llargues hores de pregària que passa de genolls, se m'acut aquesta reflexió sobre el fet de pregar de genolls.

Pregar agenollat, caure de genolls davant Déu. Vet aquí una expressió humana i religiosa profunda que, potser, anem oblidant. La pregària en l'home és essencial. És tan essencial com respirar. De la mateixa manera que el nostre cos necessita l'aire per viure i per això respirem. També el nostre ésser profund té necessitat de Déu i per això cal que preguem per viure en profunditat.

La pregària ha de ser feta sempre

en «esperit i en veritat» com deia Jesús a la samaritana: la pregària per tal de ser autèntica ha de sortir del cor, del més íntim de l'ésser, sense cap màscara, ni cap mentida. Tal com som ens hem de posar davant Déu, sense intentar dissimular res. Ell, el Senyor, ja ho sap tot.

Hem de pregar amb tot el nostre ésser. El nostre esperit prega, però també el nostre cos ha de pregar. No són dues realitats separades. L'home és u en el seu cos i el seu esperit. I tot ell ha de pregar.

L'expressió del cos és reflex del que hi ha a l'interior del cor. El cos és expressivitat de l'home. Els gestos, la mirada, parlen moltes vegades més que les paraules.

Per això és bo que preguem de genolls. Ens cal posar-nos de genolls davant Déu. Mai l'home no és tan gran com quan cau de genolls davant Déu. Caure de genolls davant Déu és expressió de religiositat profunda. La religió és relació amb Déu. I l'home davant Déu ha de reconèixer primer de tot la grandesa infinita de Déu i la dependència total, plena de gratitud i reconeixement per tots els dons que rep de Déu. La humilitat és la veritat. Aquesta humiliació davant Déu no és rebaixar-se sinó veritat i grandesa de l'home. Sant Joan en el seu evangeli ens diu que el cec de naixement després d'ésser guarit, quan reconeix Jesús com a Fill de l'Home, es «prosternà davant d'ell».

Agenuar-se davant Déu és camí d'autenticitat i de llibertat. Qui no es posa mai de genolls davant Déu és que s'hi posa davant d'altres déus falsos —ídols muts, ens dirà sant Pau— que esclavitzen.

El qui cau de genolls davant Déu amb tota veritat i humilitat no es doblega tan fàcilment davant d'altres realitats que ens volen dominar i prendre la llibertat.

A l'evangeli de Lluc llegim aquella paràbola de la pregària del fariseu i del publicà. La pregària que va complaure el Senyor va ser la del publicà: «No gosava ni aixecar els ulls al cel, sinó que es donava cops al pit, tot

dient: «Déu meu, sigues-me propici, que sóc un pecador.»»

Som en temps de Pasqua. No perdem l'oportunitat d'escoltar la veu que del més pregon del nostre cor ens convida a «caure de genolls davant el Senyor mort a la creu». Fem-ho sense por i sense miraments pel que diran. Si ho fem experimentarem la llibertat que ens ofereix el reconeixement de l'Únic Senyor que per Amor ens ha alliberat del pecat i de la mort.

Mn. ROMAN CASANOVA
Flix

□ En temps de Pasqua

En tornar a veure la meravellosa pel·lícula *Marcelino, pan y vino*, sentim una gran nostàlgia de la pròpia infància, en la qual veiem i sentim que tot, com a en Marcelino, pot passar.

I ara, es repeteix el contingut de la pel·lícula: també nosaltres podem, mitjançant la pregària, parlar amb el Senyor crucificat i notem que Ell ens escolta i compleix els nostres desitjos.

I el més important: l'anem coneixent, li fem els nostres presents i Ell ens dona el seu aliment, l'Eucaristia, i se'ns va manifestant més i més i l'anem entreveient, fins que el reconeixem plenament, com els deixebles van fer a Jerusalem.

CONCEPCIÓN MARTÍNEZ
Barcelona

□ El valor de les paraules

Vaig llegir un pensament que deia: «El millor de tot el que pot fer un cristià és portar ànim a Déu.» I sant Jaume afirmava: «Per les obres sabré si ets cristià.» Tots dos pensaments es complementen, però la pietat ha d'anar per davant. Podem aplicar les paraules de sant Pau sobre la caritat: «Si ho dones tot però no hi ha caritat, no val per a res.» Si alguns ho fan per ètica o sentimentalisme, sempre és positiu, però falta l'amor de Déu. Ja ho deia Mn. Enric Inglés: «Es parla malament de benaurances; val més parlar de santedat, així es compliran les benaurances.»

JAUME VALLS
Barberà del Vallès

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

□ Com quedem: de Vós o de Tu?

Els catalans acostumem a adreçar-nos a Déu, a la Mare de Déu i als sants amb el tractament de Vós. En la litúrgia els tractem de Vós. Al llibre *Pregàries del cristià*, publicat pels nostres bisbes, totes les pregàries són amb el tractament de Vós. Si algun dia hem de canviar, ja ens ho dirà qui ens ho hagi de dir.

El que sembla incorrecte és barrejar els tractaments

de Vós i de Tu en un mateix acte. Els testimonis citats anteriorment són prou autoritzats per la nostra manera de comportar-nos en les nostres pregàries. Ve a ser com una espècie de renúncia a la nostra llengua el tractament de Tu adreçat a Déu, a la Mare de Déu, als sants.

En castellà sí que sempre és el tractament de Tu. En català, fins ara és el de Vós.

ENRIC DORDAL, *escolapi*
Sabadell

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Qüestions litúrgiques

—Per complir el precepte en la vigília d'una festa, a partir de quina hora ha de celebrar-se l'Eucaristia? És obligatori el ritu del lavatori de les mans? Per què alguns sacerdots celebren sense casulla? Et pots confessar durant la missa?

—Sovint arriben a aquest consultori preguntes sobre qüestions puntuals de litúrgia. Avui n'he recollit algunes de les que es repeteixen amb més freqüència. La litúrgia és expressió i celebració de la fe de l'Església. Crec que els fidels tenen tot el dret del món de reconèixer en les celebracions en què participen l'autèntica litúrgia de l'Església. La constitució *Sacrosanctum concilium* sobre la Sagrada Litúrgia del Vaticà II estableix que ningú, tot i ser clergue, pot treure o posar al seu arbitri la celebració de la Litúrgia. Després de la reforma litúrgica que va seguir al Concili hi va haver uns anys d'inestabilitat i d'experiències, algunes de poc aconseguides, que van repercutir en el conjunt del poble de Déu. Actualment crec que s'ha fet una profitosa recepció de la reforma i que ja ha acabat el temps d'experiments. La tercera edició de la *Institució general del Missal romà* n'és una bona prova. Recomano a pastors i fidels una atenta lectura i reflexió d'aquest document.

Pel que fa a les preguntes formulades, responc dient:

El compliment del precepte és vàlid quan s'assisteix a l'Eucaristia celebrada la vigília de la festa a partir de les dotze del migdia. Admeto que no m'agrada parlar de precepte, perquè un cristià ha de viure l'Eucaristia com un aspecte indispensable de la seva fe, però també reconec que el precepte existeix i que avui, sovint, és oblidat amb una facilitat alarmant. El ritu del lavatori de mans que realitza el celebrant és obligatori. Així ho estableix una resposta del corresponent *Dicasteri romà* a una consulta sobre el tema. Recordem que és un dels pocs ritus de la missa que provenen de Jesús mateix. Crec que és un gest significatiu i molt pedagògic. La casulla és un ornament propi del sacerdot. No ha d'ometre's sense una necessitat greu. La litúrgia té un simbolisme molt ric que hem de salvaguardar i entendre.

La pregunta sobre si podem confessar-nos durant la missa ha estat objecte de nombrosos debats. N'hi ha que diuen que no, ja que llavors es perd l'atenció a l'Eucaristia que s'està celebrant i podem molestar els assistents. Jo no comparteixo aquesta opinió. El Magisteri de l'Església admet i recomana fins i tot la possibilitat de confessar-se durant la missa. L'ideal seria que els fidels rebessin abans de la missa aquest sagrament, però cal ser realistes i la pastoral ha d'ordenar-se al bé de les persones. I, quin bé més gran que un pecador es reconciliï amb Déu i amb l'Església i pugui rebre la Sagrada Eucaristia amb les disposicions adequades? Als liturgistes de ment estreta que no accepten aquesta possibilitat els preguntaria com Jesús: és lícit guarir un home el dia del dissabte? Qui tingui orelles, que escolti.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com -
catcris@ibernet.com - www.balmesiana.org -
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

L'edificació de l'Església (i 2)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

L'obra del ministeri

L'edificació de l'Església, que té com a autor la persona mateixa de Jesús i és obra de l'Esperit Sant, l'atribueix sant Pau a l'exercici del ministeri (vegeu Ef 4,11-13). És el ministeri, en primer lloc, la mediació visible de l'acció invisible de Déu. En el text citat, queda clar que l'acció dels apòstols, dels profetes, dels evangelitzadors, dels pastors i dels mestres, prové del do que el Senyor ressuscitat els ha atorgat.

La predicació de l'Evangeli és la forma bàsica de realitzar aquesta edificació. A la primera carta als Corintis, enfront de les múltiples influències que incidien en la comunitat, sant Pau explica clarament el procés de l'edificació:

«Nosaltres som col·laboradors de Déu, i vosaltres sou el seu conreu, l'edifici que ell construeix. Jo, com a bon arquitecte, amb la gràcia que Déu m'ha donat, he posat el fonament, i uns altres hi construeixen al damunt. Però que cadascú miri bé com construeix! De fonament, ningú no en pot posar cap altre

fora del que està posat, que és Jesucrist. Sobre aquest fonament es pot construir amb or, amb plata, amb pedres precioses, o bé amb fusta, amb herba seca o amb palla, i ja es veurà què val l'obra de cadascú: el dia del judici la posarà en evidència, perquè es manifestarà acompanyat de foc, i el foc comprovarà el valor de cada obra...» (1Co 3,9-13).

L'apòstol precisa, d'una forma ben directa, que en l'obra de l'edificació hi ha allò que és consistent i allò que no ho és. El judici de Déu ho revelarà finalment.

La profecia edifica

En la mateixa carta als Corintis, sant Pau parla de la profecia com a instrument per a l'edificació de la comunitat. La profecia s'entén aquí com l'acció d'ensenyar el contingut de la fe i d'interpretar les Escripures. És, per tant, una acció que no s'esgota en una experiència espiritual individual, ni es fa al servei propi, sinó de la comunitat. L'apòstol la contraposa, per això, al do de llengües: «El qui parla en llengües s'edifica a si

mateix, mentre que el qui profetitza edifica l'Església... Supposeu, germans, que jo us vingué a trobar i us parlés en llengües: de què us serviria, si la meua paraula no us portava cap mena de revelació, de coneixement, de profecia o d'ensenyament?... Igualment vosaltres: ja que anheuu els dons de l'Esperit, crequeu de tenir-los en abundància, però procureu que tot sigui per a l'edificació de l'Església» (1Co 14,4-6.12).

De la llarga explicació que fa sant Pau en aquest context queda clar què entén per «edificar». Es tracta d'ajudar al progrés en la fe. La fe, en efecte, és l'acostament a Jesucrist, la pedra viva, i tot el que porti a adherir-se a Ell és col·laborar en la transformació de l'home en pedra vivent d'aquest temple sant que es construeix, que és el cos de Crist, l'Església.

«No tot edifica»

Per això també, en un altre context, adverteix l'apòstol que «no tot edifica». És en la mateixa carta, quan respon sobre la manera de comportar-se en relació

amb els menjars oferts als ídols: «Alguns diuen: "Tot és permès." Però sapigau que no tot convé. "Tot és permès", però no tot edifica. Que ningú no busqui el propi interès, sinó el dels altres... No sigueu mai ocasió d'escàndol, ni per als jueus, ni per als grecs, ni per a l'Església de Déu» (1Co 10,23-24.32).

Allò que pot ésser motiu per als altres de defallir en la fe, això «no edifica». No edifica perquè no enforteix les pedres vivents, no les adhereix a la Veritat, no les ajuda a «edificar-se en l'amor» (Ef 4,16). Amb això sant Pau precisa molt bé en quin sentit els cristians podem dir que «edifiquem l'Església». Per edificar l'Església de Déu cal estar íntimament vinculat a l'Evangeli, i mantenir-se en la seva Veritat. Edificar l'Església no és mai projectar una invenció nostra, sinó donar col·laboració a l'acció de l'Esperit. L'Església que volem és l'Església que el Fill de Déu ha adquirit amb la seva sang. Església de la qual l'Esperit Sant ha fet encarregats els pastors, que tenen el deure de vetllar per ells i per tot el seu ramat (vegeu Ac 20,28).

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- Va néixer a Reims el 30 d'abril del 1651
- Sacerdot fundador dels Germans de les Escoles Cristianes
- Va obrir nombrosos col·legis i va renovar l'educació infantil
- Va morir el 7 d'abril del 1719
- Canonitzat per Lleó XIII el 1900. Patró dels educadors

Sant Joan Baptista de La Salle va dedicar la seva vida a la creació d'una educació realment eficaç, i podem afirmar que hi va reeixir, perquè a la seva mort la congregació estava formada per més de 200 membres, una vintena llarga de centres i uns 10.000 alumnes. Encara avui els Germans de les Escoles Cristianes tenen un paper molt destacat en l'àmbit educatiu.

L'èxit de l'empresa de sant Joan B. de La Salle s'ha de cercar en les innovacions que va introduir en el món de l'ensenyament. Va veure amb claredat que el baix rendiment de molts alumnes — el que avui diríem el fracàs escolar — era degut als pocs coneixements veritablement profunds dels professors en les matèries que impartien i també en la seva manca de motivació. Així doncs, abans de formar els alumnes cal formar els mateixos educadors. I amb aquesta finalitat va obrir dos seminaris per

Sant Joan Baptista de La Salle

al personal docent. Un altra innovació va ser introduir a les classes l'ús de la llengua materna dels alumnes, en lloc de la llatina, per tal que els alumnes entenguessin sense dificultats allò que se'ls explicava.

Joan B. de La Salle va procurar, en definitiva, crear una docència més pràctica, més racional, que fos útil de debò per als nens. Però tot i els avantatges que el seu sistema va comportar no tothom va veure de bon ull aquest caire renovador. Fins i tot dins de l'Església es va trobar amb opositors fermes als seus plans. Però malgrat aquests entrebancs, a partir dels quals es va endinsar en un període de penitència i meditació, la seva obra va tirar endavant. El seu mètode docent s'havia mostrat clarament útil i havia trobat molts partidaris, potser més que no es pensava. Només cal dir que al seu enterrament van assistir trenta mil persones.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de Pasqua

(Salteri: setmana 2)

ABRIL

7. Diumenge

II de Pasqua o de la Divina Misericòrdia. *Blanc.* Lectures: Fets 2,42-47 / Salm 117 / 1 Pere 1,3-9 / Joan 20,19-31

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan Baptista de La Salle, prve. i fund.; Epifani, b.; Germà, monjo.

Festa major: a Les Aluges.

8. Dilluns

L'anunciació del Senyor (S). *Blanc.* Lectures: Isaïes 7,10-14;8,10 / Salm 39 / Hebreus 10,4-10 / Lluc 1,26-38

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan d'Organyà, monjo; Santès, Macària, vg.

9. Dimarts

Fèria. *Blanc.* Lectures: Fets 4,32-37 / Salm 92 / Joan 3,7b-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marcel, b.; Santes, Maria de Cleofàs,

10. Dimecres

Fèria. *Blanc.* Lectures: Fets 5,17-26 / Salm 33 / Joan 3,16-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ezequiel, prof.; Dimes, el bon lladre; Terenci, mr.

11. Dijous

Sant Estanislau (MO). *Vermell.* Lectures: Fets 5,27-33 / Salm 33 / Joan 3,31-36

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Estanislau, b. i mr.; Isaac, monjo.

12. Divendres

Fèria. *Blanc.* Lectures: Fets 5,34-42 / Salm 26 / Joan 6,1-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Juli I, p.; Damià, b.; Santes, Vísia, vg. i mr.

13. Dissabte

Fèria. *Blanc.* Lectures: Fets 6,1-7 / Salm 32 / Joan 6,16-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Hermenegild, mr.; Martí I, p. i mr.; Santes, Agatònica, mr.

Lectures bíbliques

Diumenge II de Pasqua

Primera lectura Ac 2,42-47

Tots els creients vivien units i tenien en comú tots els béns

Lectura dels Fets dels Apòstols:

Els germans eren constants a assistir a l'ensenyament dels apòstols, a posar en comú els seus béns i a reunir-se per partir el pa i per a la pregària. Tothom sentia un gran respecte, i els apòstols feien molts prodigis i miracles.

Tots els creients vivien units i tenien en comú tots els seus béns; venien les seves propietats i les altres coses que posseïen, per distribuir entre tots el diner, segons les necessitats de cadascú.

Cada dia assistien unànimement al culte del temple. Després a casa, partien el pa i prenien junts el seu aliment amb senzillesa i alegria, cantant les lloances de Déu. Tot el poble els apreciava. Cada dia el Senyor afegia nova gent a la comunitat perquè fossin salvats.

Salm responsorial 117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor. Que respongui la casa d'Israel: perdura eternament el seu amor.

R. Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor.Que respongui la casa d'Aaron: perdura eternament el seu amor. Que responguin els qui veneren el Senyor: perdura eternament el seu amor. **R.**M'empenyien tan fort que anava a caure, però el Senyor m'ha sostingut. Del Senyor em ve la força i el triomf, és ell qui m'ha salvat. Escolteu, crits de festa i de victòria al campament dels justos. **R.**La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet, i els nostres ulls se'n meravellen. Avui és el dia en què ha obrat el Senyor, alegrem-nos i celebrem-lo. **R.**

Segona lectura 1Pe 1,3-9

Ens ha fet néixer de nou i ens ha donat una esperança viva, gràcies a la resurrecció de Jesucrist d'entre els morts.

Lectura de la primera carta de sant Pere:

Benèit sigui Déu, Pare de nostre Senyor Jesucrist. Pel gran amor que ens té, ens fa néixer de nou i ens ha donat una esperança viva, gràcies

a la resurrecció de Jesucrist d'entre els morts. L'esperança que us dóna és una heretat que res no pot destruir ni deteriorar ni marcir, reservada dalt al cel per a vosaltres; creients com sou, el poder de Déu us guarda fins que obtingueu la salvació que ell té preparada perquè es reveli a la fi dels temps. Això us ha de donar una gran alegria, ni que ara, si convinguéss, us haguessin d'entristir per poc temps diverses proves. Si l'or, que al capdavall perdrà tot valor, ara és provat al foc, la vostra fe, més preciosa que l'or, també ha de ser provada perquè resulti mereixedora d'elogi, d'honor i de glòria el dia que Jesucrist es revelarà. Vosaltres, sense haver-lo vist, l'estimeu, i des d'ara, perquè heu cregut en ell, sense haver-lo vist, esteu plens d'una alegria tan gran i gloriosa que no hi ha paraules per a expressar-la, ja que teniu segura, com a fruit de la vostra fe, la salvació de les vostres ànimes.

Al·leluia Jn 20,29

*Diu el Senyor: Tomàs, perquè m'has vist has cregut?**Feliços els qui creuran sense haver vist.*

Evangeli Jn 20,19-31

Vuit dies més tard, Jesús entrà

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus. Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdonareu, quedaran sense perdó.»

Quan vingué Jesús, Tomàs, el Bessó, un dels dotze, no era allà amb els altres. Ells li digueren: «Hem vist el Senyor.» Ell els contestà: «Si no li veig a les mans la marca dels claus, si no li fico el dit dins la ferida dels claus, i la mà dins el costat, no m'ho creuré pas.»

Vuit dies més tard els deixebles eren a casa altra vegada i Tomàs també hi era. Estant tancades les portes, Jesús entrà, es posà al mig; i els digué: «Pau a vosaltres.» Després digué a Tomàs: «Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat. No siguis tan incrèdul. Sigues creient.» Tomàs li respongué: «Senyor meu i Déu meu!» Jesús li diu: «Perquè m'has vist has cregut? Feliços els qui creuran sense haver vist.»

Jesús va fer en presència dels deixebles molts altres miracles que no trobareu escrits en aquest llibre. Els que heu llegit aquí han estat escrits perquè cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu, i, havent cregut, tingueu vida en el seu nom.

Barcelona

diòcesis

«En qüestió de diners, l'Església ha jugat amb desavantatge»

■ Josep M. Cullell és revisor de la Prefectura d'Afers Econòmics de la Santa Seu

BARCELONA.— Ser economista de prestigi i president de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de la diòcesi eren prou aval per a la «candidatura» de Josep M. Cullell Nadal (Barcelona, 1942) com a revisor de la Prefectura

d'Afers Econòmics de la Santa Seu. Així ho va considerar l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles, que va voler que un laic catòlic de Catalunya fos present en un càrrec de la Santa Seu. Desig aquest que va quedar satisfet el

31 de gener passat, un cop Joan Pau II va haver signat el nomenament. Josep M. Cullell, que havia arribat a ser conseller d'Economia i Finances i d'Obres Públiques i Urbanisme de la Generalitat de Catalunya, fa anys que viu apartat de la política.

—Tot just fa unes setmanes que li van fer a mans el nomenament. Ha tingut temps d'esbrinar en què consisteix exactament?

—Hi ha una voluntat d'obrir als laics aquest «misteri» que han estat sempre les finances de la Santa Seu. En aquest sentit, i des de fa ja una bona colla d'anys, hi ha la figura d'uns auditors seglars que revisen tant els pressupostos i les liquidacions d'aquests pressupostos, com en general tots els comptes de cadascuna de les institucions del Vaticà. La meua funció, doncs, és la d'incorporar-me en aquest equip d'experts seglars durant un període de tres anys. La primera reunió està prevista per als dies 18 i 19 de juny.

—Aquest equip d'experts és un signe més de la voluntat del clergat d'anar de bracet amb els laics?

—Aquesta obertura als laics és necessària perquè cada cop hi ha menys homes que consagren la vida d'una forma total i absoluta a través del sacerdoci, però també ho és perquè en l'Església, com a poble de Déu, el laic hi té un paper fonamental. Podem aportar experiència professional, però també inquietuds i visions que complementin les del clergat.

—La presència dels laics en l'economia ajuda a fer-la més transparent?

—És cert que les finances del Vaticà no han rebut gaire bona premsa; només cal visitar les llibreries anglosaxones per comprovar-ho. Per tant, és molt positiu obrir les finestres per mostrar al món la realitat de l'economia del Vaticà.

—L'Església es mostra recelosa a l'hora de parlar de diners?

—Justament perquè és poble de Déu en marxa i es mou en el món actual, per transmetre el seu missatge l'Església necessita uns mitjans, i això costa diners. Amb tot, de vegades potser no s'ha portat amb prou transparència i, per petites experiències que he tingut, i parlo de forma general, tampoc no s'ha portat prou professionalment, amb la qual cosa s'ha jugat amb desavantatge. Si més no, la meua impressió és que el món civil ha «colat» més d'un gol a l'Església.

—Dèficits milionaris dificulten en molts casos l'acció evangelitzadora de l'Església, especialment en el cas de la diòcesi de Barcelona. Què hi diu com a economista?

—El cardenal Carles ha tingut la confiança d'explicar-me l'estat de finances de l'arquebisbat de Barcelona i, per a mi, ha estat com una mena de *revival* del que són les finances de la Generalitat de Catalunya

en relació amb l'Estat espanyol. És a dir, també hi ha un fons que la Conferència Episcopal Espanyola reparteix entre totes les diòcesis d'acord amb uns paràmetres que, tal com estan establerts, perjudiquen d'una manera ostensible la diòcesi de Barcelona. Ho dic, exclusivament, com a professional de l'economia, i ningú no pot discutir-ho: els criteris objectius que s'utilitzen en el repartiment perjudiquen la diò-

més jove, més solidària i més compromesa amb els que pateixen en aquest món.

—Si, d'una banda, les peregrinacions que organitzen són tot un èxit, fins al punt que l'any passat van batre un rècord en acompanyar-hi més de 1.200 persones; de l'altra, en el dia a dia, en què es basa aquest compromís?

—D'entrada, hem venut el pis on estàvem i hem comprat un local amb 700 me-

venció, passava un any i mig, amb la despesa econòmica que implicava això per al malalt. I qui diu una cadira de rodes diu les obres que implica haver d'adaptar l'habitatge a noves necessitats de mobilitat. Per finançar, doncs, tota aquesta mena d'operacions, s'accediria a un crèdit tou —interessos molt baixos, entre un 1 i un 1,5%— o, fins i tot, gratuït, subvencionat a través de l'Institut Català de Finances o de l'obra social de les caixes. L'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes actuaria d'avaladora, però per fer-ho hem hagut de crear una fundació, cosa que ens permet actuar en el món civil sense els obstacles burocràtics del dret canònic.

—Més encara?

—Doncs actualment hi ha una gestora que mira de tirar endavant la federació d'hospitalitats de totes les diòcesis de la Tarraconense, sota presidència de Vic. S'ha elaborat un projecte d'estatuts i esperem rebre ben aviat llum verda de la Conferència Episcopal Tarraconense.

—La llarga experiència com a polític l'ha ajudat en aquesta empresa d'Església?

—Tenim advocats voluntaris que pleitgen amb la Generalitat de Catalunya per tal de millorar les pensions i recordo com, abans, m'ho mirava des de l'altre costat de la barrera. D'altra banda, qualsevol experiència professional ajuda, però això no vol dir que només s'hagi de viure del passat, ja que hi ha moltes coses que les aporta la gent jove i la seva particular visió del món. El món corre tan de pressa que si només m'hagués de confiar de l'experiència del passat, malament aniríem.

Carme Munté

Josep M. Cullell treballa en l'assessorament econòmic.

cesi de Barcelona. Sembla, però, que les gestions fetes pel cardenal han quallat i que en un futur pròxim hi podria haver una aportació més gran de la Conferència Episcopal a la diòcesi de Barcelona.

—Pel que fa a la faceta com a president de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Barcelona, fins a on es remunta la seva relació amb el món de la malaltia?

—De molt jovenet havia anat a Lourdes com a acompanyant i, de fet, hi vaig conèixer la meua dona. Donada la meua etapa com a polític, ja no vaig poder col·laborar-hi tant com hauria volgut, fins que el 1999, un cop m'havia quedat al marge de la política, el cardenal Carles em va proposar de ser-ne el president. Des d'un bon moment, vaig tenir clar que no m'interessava ser una agència de viatges, sinó que peregrinar a Lourdes, tal com entenc el paper de l'Església al segle XXI, havia de ser la conseqüència del compromís de l'hospitalitat amb la gent que sofreix a Barcelona durant tot l'any. Mentre ens muguem en la pobresa d'esperit i en la humilitat, en la pregària i la conversió, i mentre fem Església, col·laborarem, en la mesura de les nostres possibilitats, a dibuixar el rostre d'una Església de Barcelona més unida,

tres quadrats de planta baixa al carrer Consell de Cent, 224-228, més adaptat a les necessitats de mobilitat dels membres de l'hospitalitat. Aleshores, si fas una inversió com aquesta, però només l'aprofites a l'hora d'organitzar les peregrinacions, és una mala inversió des d'un punt de vista econòmic, però també evangèlic. Per això, a partir del mes d'octubre començarà a funcionar-hi un centre de dia que acollirà, de les nou del matí i fins a les sis de la tarda, uns vint-i-cinc joves amb discapacitats físiques o psíquiques. Així doncs, hem portat l'hospitalitat al bell mig del carrer i del món de la salut de Barcelona. D'altra banda, som a punt de comprar una casa de colònies amb capacitat per a uns divuit joves i tenim un telèfon vermell...

—...Un telèfon vermell?

—Les persones amb mobilitat reduïda que tenen una relació amb nosaltres poden trucar al telèfon de l'hospitalitat perquè un parell de voluntaris les acompanyin al metge, a la perruqueria... Això sí, ens han d'avisar amb uns dies d'antelació.

—Cap més projecte?

—Estem en tràmit de crear una cooperativa de crèdit. Una cadira de rodes elèctrica val un milió de pessetes. Fins ara, mentre «receptaven» la cadira i arribava la sub-

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

RÀDIO ESTEL
FM 106.6

Informeu-vos al telèfon: 934 092 810
Fax: 934 092 820
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Barcelona

Aquarel·les a benefici de Santa Teresa de l'Infant Jesús

BARCELONA.— La parròquia barcelonina de Santa Teresa de l'Infant Jesús va organitzar amb gran èxit una exposició d'aquarel·les de Llorenç Mayol a benefici de les obres fetes al casal parroquial. El dia de la inauguració, 2 de març, ja es van vendre 42 de les 48 aquarel·les exposades. Dies després, hi havia gent disposada a comprar-ne, però ja estaven esgotades. Les aquarel·les, això no obstant, van quedar exposades fins al dia 10 de març, tal com estava anunciat.

La idea de l'exposició, per la qual han passat unes 400 persones, va ser del mateix Llorenç Mayol de Balanzó, que ha fet set exposicions individuals a diferents sales de Barcelona, Palma i Bogotà (Colòmbia). És membre de l'agrupació d'aquarel·listes i ha participat en moltes exposicions col·lectives a diferents llocs de Catalunya.

Mayol va decidir donar els beneficis de les obres a favor del casal parroquial de Santa Teresa de l'Infant Jesús. Formen el casal dues cases que poc després de l'erecció de la parròquia el bisbe Manuel Irurita va comprar personalment per a la pastoral parroquial. Mn. Jaume Oliveras, el pri-

mer rector de la parròquia, va custodiar bé les escriptures.

Aquestes cases eren molt velles i se n'han abillat les façanes i l'interior, «perquè puguin amb més eficàcia servir per a la finalitat pastoral amb què es van comprar», tal com destaca l'actual rector de Santa Teresa de l'Infant Jesús, Mn. Joan Escala. «Aquestes obres van costar molt», prossegueix Mn. Escala, «i els 8.000 euros que s'han aconseguit ara, gràcies a les aquarel·les, sumats a les anteriors entrades, fan 48.000 euros. La parròquia agraeix la vostra generositat. Hem cobert ja la meitat de les despeses. Només calen 48.000 euros més». (C.C.)

Mn. Escala saluda Llorenç Mayol.

Mn. Campo en el record

Ho vaig saber quan tenia 13 anys. El meu professor de llatí ens ho va explicar la vigília de la festa de Sant Josep Oriol, sant barceloní que era anomenat en el seu vivent el doctor Pa i Aigua. Mn. Josep Campo n'era tan devot que en el seu testament espiritual en demana la intercessió. He pogut llegir la deixa espiritual del meu antic preceptor, sempre recordat, perquè en el funeral, que a la seva memòria s'ha celebrat a l'església del Pi, el recordatori el contenia. Tot un encert, tanmateix. És un text que reflecteix vivament la personalitat del sacerdot traspasat. Senzill, clar i convençut de la seva vocació.

Les classes de llatí, amb la gramàtica Guillén editada a Salamanca i propiciat el seu ús pels sacerdots operaris, eren professades pel mossèn, tot un espectacle positiu de lliurament pedagògic, d'impuls, d'observacions plenes de seny com aquella de la nota a peu de pàgina que esmentava un *quod petrificaco* en les oracions subordinades de l'infinitiu llatí.

Mn. Campo anava vestit en aquells anys com don Bosco, a l'hivern, sotana i a sobre una mena d'abric sense botons. Era, cal dir-ho, un home de pietat profunda. Un dia mentre em mostrava el volum de les obres completes de Verdaguier, em vaig adonar que al seu despatx-habitació hi havia un reclinatori. Hi vaig desviar els ulls. Bon observador, la meua distracció no li va passar per alt. «Ets de Mataró tu, oi?» A la meua afirmació hi afegí aquestes paraules: «Hi he posat el reclinatori perquè, com deia el Dr. Mas, el capellà ha de fer olor de reclinatori i de biblioteca.» El prelat esmentat va ser antic bisbe de Girona, fill de la meua ciutat natal.

Coneixia bé la història de l'Església

catalana, especialment la d'aquest segle. D'aquí que no estranyarà a cap deixeble o feligrès que l'hagi tingut per mestre que hagi deixat escrita una recomanació darrera: «Que se sentin hereus honorats del romanisme dels grans patriarques de la Catalunya cristiana.» Aquest romanisme que a cavall dels segles XIX i XX fou causa i aixopluc de la catalanitat eclesial, signe verbal de la identitat d'una Església arrelada i que havia de maldrar per no ser assimilada per aires de ponent. O és que ha estat pura casualitat que el credo català digui: «I en una santa Església, catòlica, apostòlica i romana?»

I tornant al dia, que m'ensenyava les obres completes de Verdaguier, recordo que vaig sentir parlar per primera vegada de

l'arquebisbe primat de Tarragona, Antolí Lòpez Pelàez, prelat foraster totalment integrat al país. Arran de l'Any Verdaguier, he pogut conèixer la relació entre l'autor de les obres completes que em mostrava el meu professor de llatinitat i l'arquebisbe Pelàez, que en cert moment de la seva vida va analitzar, amb equanimitat no gens freqüent, la manera com va ser tractat el cas Verdaguier i la tragèdia que se'n derivà.

He tingut la sensació, en aquest 14 de març, a la basílica del Pi, de la qual va ser rector Mn. Campo, que sentia altra vegada, com en temps d'adolescència i a les set del matí de cada dia, la veu aguda que ens convidava a començar la jornada amb el «sant, sant, sant Senyor. Déu dels...».

Un sacerdot senzill, exemplar i ple d'estimació per l'Església i per la pàtria, sense gaires ostentacions, amb convenciment i pràctica. Aquest va ser el meu Mn. Campo.

Joaquim Arenas i Sampera
Pedagog i escriptor

EDITADA PER LA URC (Unió de Religiosos de Catalunya)

GUIA DE CASES D'ESPIRITUALITAT DE CATALUNYA

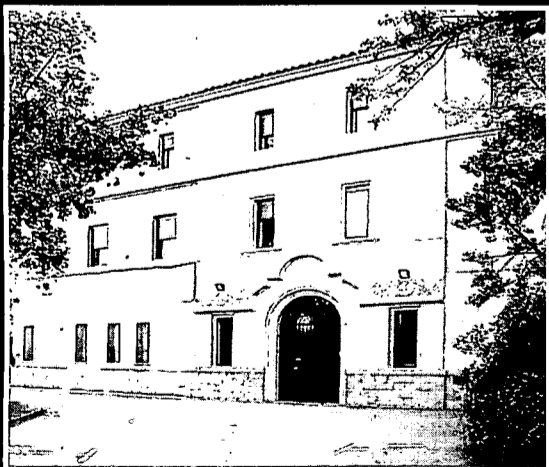

Casa d'exercicis de Sant Ignasi

Jesuïtes

Carrasco i Formiguera, 32 — 08017 Barcelona

Tel.: 932 058 134 — Fax: 932 058 135 — A/e: cexercicis@sjtar.org

Els exercicis espirituals van ser per a Ignasi de Loiola un camí de recerca de la voluntat de Déu, de la seva experiència i una escola de pregària. La casa d'exercicis de Sant Ignasi de Sarrià s'ha reformat a fons i ha quedat actualitzada i còmoda, apta per fer-hi pregària i reflexió personal o en grup. És oberta a moviments religiosos, grups parroquials i de joves, cursos de pastoral, catequesi, i trobades familiars i matrimonials.

LLEGENDA

PODEU TROBAR LA GUIA A LES LLIBRERIES RELIGIUSES O BÉ A LA URC: TEL. 933 024 367

Diumenge de Rams a Sant Joan M. Baptista Vianney

BARCELONA.— La parròquia de Sant Joan M. Baptista Vianney de Barcelona va celebrar el Diumenge de Rams amb l'escenificació de l'entrada triomfal de Jesús i els dotze apòstols a Jerusalem. (C.C.)

Solsona

L'abat de Montserrat, a la missa crismal

■ Conferència del P. Soler al Seminari

SOLSONA.— Els preveres i fidels de la diòcesi de Solsona es van reunir el 25 de març a la catedral de Solsona per iniciar la Setmana

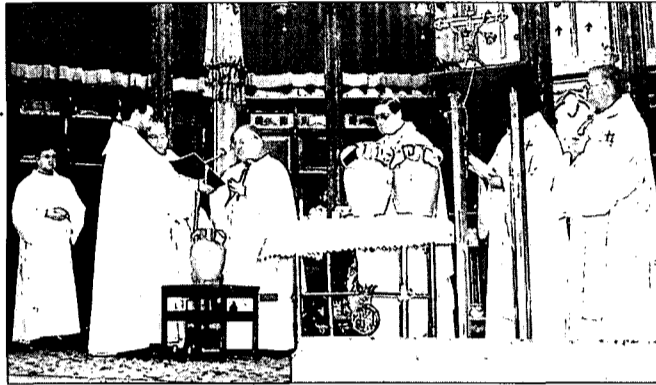
Santa, amb una celebració concelebrada pel bisbe Jaume Traserria, el bisbe emèrit Antoni Deig i el P. Josep M. Soler, abat de Montserrat.

En l'homília de la missa crismal, Mons. Traserria va expressar la seva preocupació per la pèrdua d'actualitat del missatge de Crist entre els joves i les famílies, cosa que reflecteix «un cansament i una desorientació entre els nostres germans». I es planteja aquest interrogant: «És cert que ningú no té ja necessitat del ministeri de consolació de l'Església, la consolació del Senyor? Ministeri al qual han estat cridats tots els sacerdots, sempre a punt de donar resposta de la nostra esperança.» Finalment, Traserria va recordar, en referència a les dificultats per exercir el ministeri sacerdotal, que «no podem deixar d'anunciar el que hem vist i sentit... cal que la nostra dedicació sigui clara, de paraules i de fets».

La jornada del dilluns sant també és un dia per donar gràcies del do del sacerdoci i d'una manera especial pels preveres que aquest any celebren 25 i 50 anys de la seva ordenació sacerdotal. Amb 25 anys, Mn. Fermí Manteca i, amb 50, els mossens Antoni Balcells, Marià Canal, Juli Canut, Climent Förrer, Jordi Mas, Anselm Santaulària, Josep Subirana i Casas, Josep Torres i Ramon Travé.

El P. Josep Maria Soler va participar posteriorment en una conferència al Seminari de Solsona, amb motiu del centenari de la presència benedictina a la diòcesi de Solsona. Els dos eixos centrals d'aquesta conferència van ser la relectura del missatge de la Mare de Déu del Miracle i unes breus consideracions sobre la intimitat i comunió amb Crist, com a servidors de Déu i de la comunitat.

Sobre la tasca dels monjos del Miracle, l'abat Soler va destacar la bona relació que hi ha hagut sempre, «al servei de la diòcesi de Solsona i especialment dels preveres», tot fent ressonar a tota la

El 25 de març va tenir lloc la missa crismal.

El P. Josep M. Soler, acompanyat dels bisbes, durant la conferència.

comarca el missatge del Miracle. I va afegir que «per això, els monjos voldríem contribuir a fer que cada dia més el santuari fos lloc de retrobament, renovació, vida cristiana i comunió eclesial». I encara que els moments presents són plens de dificultats, «hem de duplicar el nostre esforç pel que fa a la pregària, testimoniatge i paraula perquè la gent torni a la part de Déu».

Text i fotos: Ramon Estany

GIRONA

El bisbe anima que el Concili influeixi en la diòcesi

GIRONA.— El bisbe de Girona, Mons. Carles Soler, va afirmar dilluns de Pasqua, en el pregó de Setmana Santa, organitzat per la junta de confraries, que el Concili Provincial Tarracòense «ha de tenir duració, s'ha de sentir, ha d'influir en la via de l'Església, és a dir, en la nostra via». Precisament, una de les constants que s'ha pogut comprovar en els discursos i escrits del bisbe Soler des que va succeir Jaume Camprodon el desembre passat és la importància que dóna a les resolucions conciliars. Segons Soler, el Concili responia a «una profunda reflexió per discernir els signes del moment present en ordre a prendre decisions que orientin i renovin i agilitzin les estructures eclesials». Els fruits que se n'han d'esperar són «la revitalització, vertebració i articulació de

totes les comunitats cristianes», caracteritzades per un nou zel en l'evangelització, l'atenció als pobres i el sentit d'amistat.

El bisbe de Girona va prevenir del risc de caure en dues trampes oposades: d'una banda, els que no acullen les resolucions conciliars; «aquesta actitud —explicava Soler— no estaria en conformitat amb l'esperit renovador del Concili ni tampoc seria digna dels fills fervorosos i intel·ligents de l'Església». D'altra banda, es va referir als que «voldrien un Concili permanent (...), sotmetre a debat permanent el que ja s'ha establert». Precisament a la mateixa hora, una cinquantena de persones es reunien convocats pel Col·lectiu de Dones de l'Església per demanar el sacerdoci femení.

Mons. Soler es feia ressò en aquestes reflexions de les paraules

de Joan Pau II respecte del Vaticà II. Precisament el bisbe va fer el lligam entre la trobada provincial i la convocada per Joan XXIII dient que es concretaven «a casa nostra els principis i les intencions» del primer. En aquest sentit, va reconèixer que el món ha canviat molt des dels anys seixanta. Ara hi ha «angoixes i ansietats més grans», afirmava. Però així i tot considera que el Vaticà II continua tenint validesa perquè «la renovació conciliar no es pot mesurar només pels canvis de costums o per les normes externes, sinó per quelcom més profund i només perceptible a més llarg termini; cal renovar espiritualment la mentalitat». Per això va animar la comunitat cristiana de Girona a fer «l'esforç de repassar els ensenyaments» del Vaticà. (G.F.)

Joan Botam va aplegar una cinquantena de persones.

Conferència quaresmal de Joan Botam

SOLSONA.— El caputxí Joan Botam, president del Centre Ecumènic de Catalunya, va oferir el dijous 21 de març la segona de les conferències quaresmals, que, amb el títol *Cristians reconciliats i altres religions*, va despertar l'interès d'unes cinquanta persones que van omplir la sala d'actes del Casal de Cultura de Solsona.

Davant d'un públic molt atent, Botam va plantejar que la sortida a l'actual impàs cultural i social que vivim vindrà de l'acceptació de la diferència. Tal com va dir Joan Pau II, «la diferència no és el problema, és l'oportunitat». Diferència que se supera mitjançant el diàleg, i vet aquí el paper del cristià, ja que el deixeble de Crist és un cristià en diàleg. Com a creient, el cristià està en diàleg: un diàleg interior (consciència) en què l'interlocutor és el mateix Déu, i un diàleg amb les altres religions. En conseqüència, la crisi sorgeix de l'absència de diàleg. Posant un exemple molt clar, va assenyalar Jesús, amb la pregària amb Déu, una pregària per la unitat, la comunió i la reconciliació.

Repasant la història, Botam va recordar els primers concilis ecumènics com a exemples de diàleg i recerca amb actitud d'escolta del missatge de Crist. Al mateix Evangeli trobem les actituds d'obertura de Jesús, per damunt del que era convencional llavors: parlar amb una dona, amb una estrangera, amb gent d'altres religions. Aquesta mirada a l'altre des de Jesús és molt il·luminadora —digué— que el seu missatge és per a tota la humanitat.

Botam va concloure que el cristià, almenys des dels seus orígens, manifesta un diàleg ecumènic i un ecumenisme planetari: «I és que tot ésser humà neix amb vocació ecumènica.» Malgrat tot, «el moviment ecumènic ha marcat d'una manera insuficient la vida de l'Església els últims 150 anys». Per aquest motiu, per al diàleg interreligiós dels cristians amb les altres religions és fonamental estar a l'escolta de la paraula de Jesús.

I per acabar, un missatge d'optimisme i esperança, amb algun assaig que s'ha produït a casa nostra, en el sentit del diàleg ecumènic i interreligiós, amb la Plataforma Intercultural Barcelona 92, i els esforços perquè Catalunya sigui seu del IV Parlament de les Religions del Món 2004. «Aquest seria un esdeveniment important per a la nostra Església; per a conèixer un missatge de salvació amb llenguatge viu», digué.

Per a Botam, l'essencial és trobar formes de convivència sense assimilar ni ser assimilats: «Tant de bo tots entrem dins una cultura del diàleg, que ens ajudi a comprendre'ns i a comprendre-ho tot.» (R.E.)

Victorino Pérez Prieto Con cuerdas de ternura

Un llibre que cerca la trobada amb Déu de Jesús que ens lliga con cuerdas de ternura, perquè vol fer amb nosaltres alguna cosa nova, tot i els fracassos i el cansament de la vida.

184 pàg. 9.10 €

narcea, s.a. de ediciones

Dr. Federico Rubio y Galí, 9 - 28039 Madrid
Tel. 915 546 102 i 915 546 484 - Fax 915 546 487
narcea@infonet.es www.narceaediciones.es

Santuari de la Mare de Déu

La coronació canònica de la Mare de Déu de la Salut, el dia 19 d'octubre de l'any 1947, fou la culminació de la llarga, esplèndida i sentida devoció de Sabadell a la Mare de Déu sota l'advocació de Font de Salut. Situat a la serra de Sant Iscle, el santuari de la Mare de Déu de la Salut de Sabadell és un lloc de culte marià des de mitjan segle XVII.

El camí imperial de la llarga Via de Roma a Gades (Cadis) passava per l'actual santuari, edificat al costat de les restes de l'ermita de Sant Iscle. Sobre els fonaments d'un poblat romà va ser on es va construir l'antiga ermita a mitjan segle XI. S'hi veneraven els dos germans màrtirs cordovesos, els sants Iscle i Victòria. Cinc segles més tard, entre els anys 1560 i

Vista panoràmica del santuari de la Salut.

l'entrevista

Mn. Jordi Sotorra és capellà custodi del santuari de la Salut i rector de la parròquia del Santíssim Salvador de Sabadell.

—Quin és l'atractiu principal del santuari?

—Crec que el mateix títol de la Mare de Déu ja n'és l'atractiu principal. Molta gent amb problemes de salut, persones que han patit accidents o que es recuperen d'alguna operació vénen a encendre una flama i a pregar a la Mare de Déu. Al mateix temps, l'entorn del santuari està molt ben conservat, cosa que propicia encara més la tradició ja existent de celebrar-hi els casaments.

—Com ha viscut la gent de la comarca al llarg del temps la presència de la Mare de Déu de la Salut?

—Malgrat no haver-hi cap miracle en la troballa de la imatge, es va generar una gran devoció per aquesta advocació de la Mare de Déu. La Salut és un lloc de referència i de pregària per als sabadellencs i bona part de la població de la rodalia. Aquesta veneració incondicional del poble encara va créixer més amb el privilegi de la coronació canònica de la Mare de Déu de la Salut, l'any 1947. Fins i tot actualment, encara hi ha gent que ve i m'explica que ha pregat a la Salut i que gràcies a això s'ha guarit.

A la Mare de Déu de la Salut se la venera per ella mateixa, ja que no es pot dir que es tingui devoció a una imatge en concret. Des de la creació del santuari, quatre han estat les imatges que han presidit l'altar. El fet que l'aplec, que se celebra el segon diumenge de maig i que continua l'endemà, sigui una festa de dos dies, és una mostra d'aquesta devoció. (S.A.)

1589, una epidèmia de còlera arribà a Sabadell, i l'ermita va servir de «morberia», és a dir, de lloc d'observació i quarantena dels malalts. A principis del segle XVII, començà l'ampliació i la millora de l'edifici, de l'alberg de l'ermita i de la casa de l'ermità.

Malgrat les precaucions que es van prendre per evitar un nou contagi, Sabadell va tornar a ser víctima d'un brot de pesta. Durant l'any que durà l'epidèmia, del 1651 al 1652, l'ermita fou altre cop «morberia» i va estar sempre plena de malalts. Fins i tot, tal com s'afirma en el llibre *Breu històric del santuari de la Mare de Déu de la Salut de Sabadell*, «tant d'increment prengué la malaltia, que es féu impossible encabir més malalts a l'ermita. Es tiraren a terra els envans i fins s'utilitzà la sagristia». Malauradament, un cop acabada l'epidèmia, l'ermita quedà en força mal estat i gairebé abandonada.

Fou en aquell temps quan es va descobrir la imatge de la Mare de Déu de la Sa-

lut. La tradició diu que un dia l'ermità anant a buscar aigua, com de costum, a la font que vessa a la riera de Canyomeres, i va descobrir, mentre omplia el càntir, una imatge petita de la Verge Maria amb l'Infant Jesús als braços entre els arbustos del costat. Des de llavors, i venerada amb el títol de la Salut, és la patrona i protectora de la ciutat de Sabadell. Referint-se al ús sanitari que havia tingut l'ermita i a la font on es va trobar la imatge, popularment se l'anomenava Mare de Déu de la Font de la Salut.

QUATRE IMATGES DIFERENTS, UNA MATEIXA DEVOCIÓ

Malgrat la gran devoció

El santuari de la Salut és un lloc de referència per a tots els sabadellencs.

que hi ha envers la Mare de Déu de la Salut, la imatge que s'ha venerat al santuari no sempre ha estat la mateixa. La talla que presidia l'altar el dia de la inauguració del nou temple no era la primitiva, de la qual no se sap què se'n va fer, sinó una altra de més moderna i de poc mèrit artístic. Aquesta fou substituïda aviat per la dels germans escultors Vallmitjana, entronitzada el 1883 i que cremà en l'incendi del 1936. La imatge actual data de l'any 1945 i és obra de l'escultor Manuel Martí.

La imatge que va trobar l'ermità es va col·locar a la banda esquerra de la paret del presbiteri de l'ermita, perquè l'altar era petit i estava ocupat pel retaule de sant Iscle i santa Victòria. Durant tot el segle XVII es van fer nombroses obres d'ampliació i recuperació, incloent-hi la construcció d'un nou altar, que situà la Mare de Déu de la Salut al centre, al lloc que li corresponia.

A la segona meitat del segle XIX, l'antiga ermita amenaçava ruïna i calia arreglar-la. La revolució de setembre del 1868 va paralitzar el projecte de restauració. El 1872 l'Ajuntament va proposar d'enderrocar-la —idea que no va dur a terme—, i d'edificar un temple de nova planta —que es va construir al costat de l'ermita antiga—, més gran i més digne, per poder aco-

La inauguració del nou temple data del 1882.

llir el creixent nombre de devots. No fou fins quatre anys més tard que es col·locà la primera pedra dels fonaments del nou santuari. Tot i alguns contratemps deguts a l'ensorrament dels arcs i de la volta de la nau construïts feia poc, s'inaugurà el 23 d'abril del 1882 amb una processó molt concorreguda, la més gran que es recorda a Sabadell malgrat la pluja que va caure aquell dia.

L'entusiasme que generà la construc-

de la Salut, a Sabadell

ció del nou santuari va fer que quedés abandonada l'antiga ermita de Sant Iscle. L'any 1896 l'Ajuntament acordà ensorrar-ne les voltes que estaven a punt de caure i, malgrat alguns projectes de reconstrucció que no s'han arribat a dur a terme, continua en ruïnes.

UN SANTUARI MOLT CONCORREGUT

Tot i que l'hostatgeria actualment no funciona, el santuari de la Salut rep la visita diària de grups escolars i romeries i és lloc de referència per a tots els sabadellencs. Amb un horari d'obertura al públic ampli —cada dia de 9 a 13 h i de 16 a 19 h, i fins a les 20 h a l'estiu—, al santuari se celebren gran quantitat de casaments, primeres comunions i celebracions litúrgiques diverses.

Des de l'any 1696, el segon diumenge de maig és el dia de l'Aplec, la festa més important del santuari de la Mare de Déu de la Salut, amb molta participació de la gent. Hi acudeixen no només els sabadellencs, sinó que també els pobles de la comarca l'han convertit en festa prò-

La Mare de Déu de la Salut va rebre la coronació canònica l'any 1947.

pia. És per això que cap a l'any 1846, i en exclusiva per als habitants de Sabadell, es va instaurar el Dilluns de l'Aplec, la segona diada que se celebra l'endemà de l'Aplec de la Salut. El motiu era que els sabadellencs no podien gaudir de la festa de la seva patrona perquè havien de fer de mestres de cerimònia de l'aplec del diumenge. El consell de gestió de la Salut —format per un delegat del bisbe, els arxiprestos de Sabadell, els capellans custodis del

santuari i cristians de la ciutat—, ha introduït el santuari de la Mare de la Déu de la Salut a Internet.

Sara Antoja Xirau

La pàgina web, que encara està en construcció, podreu consultar-la a l'adreça: www.santuariodelamarede.deudelasalut.com.

Goigs de la Mare de Déu de la Salut

Al devot que en Vós confia i al sofrent que a Vós acut, escolteu, Santa Maria, de la Font de la Salut.

Des d'aquest vostre eremitatge atraieu el bon romeu; que se'n pugi a Déu. Feu planera tota via i enfortiu el decaigut.

Escolteu, Santa Maria, de la Font de la Salut.

Hort tancat, Font segellada que lloà l'Esperit Sant, no us tanqueu a la mirada del romeu que ve, implorant. Dolç repòs, deu d'ambrosia que refà el delit perdut.

Font de l'Aigua de la Vida que daleixen els malalts. Rosa Mística, investida de virtuts medicinals. Per a tota malaltia, implorem el vostre ajut.

Com en viles de refugi que hi havia en temps antics,

ja no manca qui ens soplugi als embats dels enemics. Sigueu nord del que es desvia i acolliu l'esmaferdut.

Beneïu els prometges i les joies nupcials, beneïu els nuviatges i els somriures filials. Sigueu sempre llum i guia de la nostra joventut.

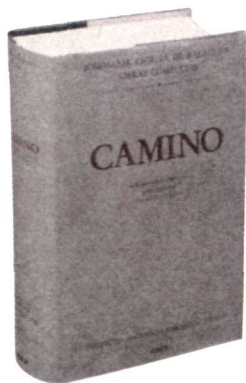
Beneïu les promences dels romeus i dels devots, i que es tornin llurs sofrances rams de ciris i d'exvots. Porta oberta, nit i dia, per al pobre desvalgut.

Vós sou l'iris de bonança que ens somriu en tot flagell. Us invoca amb confiança la ciutat de Sabadell. Li fa chor la rogalia i tothom diu commogut:

Al devot que en Vós confia i al sofrent que a Vós acut, escolteu, Santa Maria, de la Font de la Salut.

Un Camino diferente

En el marco del Centenario de Josemaría Escrivá, sale a la luz la edición histórico-crítica de *Camino*, un concienzudo y paciente trabajo de estudio de los documentos y del entorno del autor. Cada punto es investigado y comentado desde una perspectiva histórica, con referencias a sus Apuntes íntimos, su correspondencia, guiones de predicación... Esta edición científica, preparada por el Prof. Rodríguez, nos descubre un *nuevo Camino* tan esperado por sus lectores como difundido en todo el mundo.

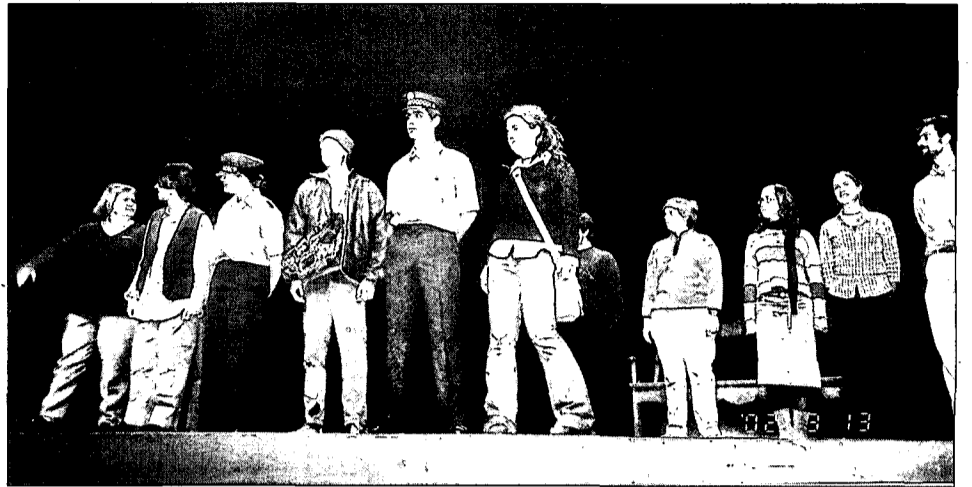

Colección: Obras completas de Josemaría Escrivá
Formato: 17,5 x 25,5 cm. 1.232 págs.
Encuadernación: Tapa dura
PVP: 29,00 euros (4.825 ptas.) IVA incluido

Tarragona

Els joves es van aplegar al Camp de Mart.

L'escenificació al Metropol va anar a càrrec d'una quinzena d'actors.

Gran embranzida a la campanya de Mans Unides

■ Celebrats la Marxa de la Solidaritat i un festival al Metropol

TARRAGONA.— La Delegació de Mans Unides de Tarragona ha iniciat amb gran embranzida la 43a campanya amb el lema «Si vols la pau, rebutja la violència». Dues activitats importants que ja s'han fet són la Marxa de la Solidaritat i un festival al Teatre Metropol de Tarragona.

La Marxa de la Solidaritat va tenir lloc el 20 de febrer passat, amb gran ressò entre els centres escolars de la capital tarragonina. En total van ser quinze les escoles que es van adherir de manera entusiasta a la marxa i la participació d'alumnes va superar el miler, amb escreix. Cadascun dels escolars es va buscar un patrocinador per negociar el preu per quilòmetre caminat i, plegats, van entregar els diners recollits a Mans Unides, per ajudar a finançar el projecte d'enguany que s'ha proposat l'organització.

Els participants en la Marxa de la Solidaritat van recórrer un total de divuit quilòmetres, partint de l'auditori del Camp de Mart, punt de la concentració. La caminada es va dirigir cap a la urbanització Mare Nostrum, boscos de Tarragona, ermita de Loreto —on es va dinar— i retorn a la ciutat. A la plaça de la Font, on hi ha l'Ajuntament, es va llegir un manifest, seguit d'un espectacular enlairament de globus. A hores d'ara, les escoles tarragonines que van prendre part en la marxa fan el recompte de la recaptació aconseguida a

través de la iniciativa.

La novetat d'enguany, pel que fa a la campanya de Mans Unides a Tarragona, ha estat la recuperació del festival que ja se celebrava d'antuvi, fa cosa de sis anys. «Ens sentim cofois d'aquesta represa, pel que comporta de retrobament i implicació, entre la gent jove, sobre la realitat de la nostra societat, on es donen situacions certament punyents, com ara la pobresa», van declarar Maria Teresa Rodríguez, delegada de Mans Unides a Tarragona, i Maite Moncusí, membre de la junta.

El festival es va celebrar el 23 de març al Teatre Metropol de Tarragona, que es va omplir de gent jove fonamentalment. Va actuar la coreografia del grup de dansa Artemis Plaja, hi va haver un recital de poesia a càrrec del periodista tarragoní Enric Pujol, amb acompanyament de guitarra per part de Montserrat Pijuan, i unes demostracions de màgia de les mans de Pampa. Així mateix, es va estrenar l'obra de teatre, escrita expressament per a l'ocasió, *El pobre que dormia sota les estrelles*, de la qual és autor el periodista Antoni Coll

Gilabert, director del *Diari de Tarragona*. L'escenificació va anar a càrrec d'una quinzena d'actors del grup de teatre Vis de Vanadi de l'IES Martí i Franqués, de la ciutat, dirigit per Mercè Sardà. La peça té una durada d'aproximadament mitja hora i l'acció se centra en un parc públic i té com a protagonista un pobre. Per allí passen

policies, periodistes i vianants, que manifesten actituds diferents davant del problema. L'obra acaba amb un clar missatge humanitari.

La delegada de Mans Unides a Tarragona ha explicat que el projecte escollit enguany «és la construcció d'un centre cultural juvenil al barri de Katoyi, Goma, a la República Democràtica del Congo». Aquest és un dels barris més pobres i poblats de la ciutat i no hi ha un lloc digne per estudiar, per fer activitats culturals i per socialitzar-se dignament. Han estat els mateixos joves els que, reunits en associació, han volgut promoure la construcció d'un centre cultural juvenil, assessorats i acompanyats per missioners.

Joan Boronat

Assemblea diocesana de Càritas

Més de cinquanta persones van assistir a l'assemblea.

TARRAGONA.— Càritas va celebrar la XXIII Assemblea diocesana, el diumenge 10 de març, a les dependències de l'arquebisbat de Tarragona, amb l'assistència de més de mig centenar de persones.

L'assemblea es va iniciar amb una pregària encapçalada pel delegat de Pastoral Social, Mn. Joaquim Claver. Seguidament, la secretària de l'organització, M. Carmen González, va llegir l'acta corresponent a l'anterior assemblea per a la seva aprovació. Posteriorment, es van succeir un seguit d'intervencions. En primer lloc, Lluís Aranda, sotsdirector i responsable del Departament de Desenvolupament Institucional, va resumir la memòria d'activitats de Càritas de l'any 2001. També va presentar el nou organigrama de Càritas i va voler destacar principalment les incorporacions de Mercè Navarro, com a nova responsable de la Casa d'Acollida del Transeünt de Tarragona, i de Pilar Ribas, nova responsable del programa Filigrana a tota la diòcesi.

Josep Cester va prendre la paraula en qualitat de responsable del Departament d'Administració i va presentar la memòria econòmica dels serveis centrals de Càritas, corresponents a l'exercici econòmic del 2001, la proposta d'aprovació dels comptes anuals així com dels pressupostos per a l'any 2002. Després d'un breu descans, el delegat de Càritas diocesana de Tarragona, Mn. Santiago Soro, va presentar, per a la seva aprovació, la proposta dels objectius per a l'any 2002 d'acord amb el Pla Pastoral diocesà. Es va obrir un torn de preguntes i, a continuació, l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, que es va incorporar a l'assemblea, va adreçar unes paraules als assistents, tot agraint «la tasca que els voluntaris i professionals esteu desenvolupant al servei de Càritas». L'arquebisbe els va encoratjar a continuar treballant en aquest camp.

L'assemblea va acabar amb la celebració de l'eucaristia, presidida pel delegat diocesà de Pastoral Social. (J.B.)

AJUDA'NS A SALVAR una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
932 047 111 i 932 805 683

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
BONAPLATA, 42, 1º, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

COL-LABORA FENT-TE'N SOCI

SÍ A LA VIDA, DESITJO REBRE EL BUTLLETÍ INFORMATIU PRO-VIDA

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ

PROVÍNCIA

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA- BONAPLATA, 42, 1R, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

Lleida

Medalla de la Ciutat per a Mn. Jaume Rubió

LLEIDA.— El Ple de la Paeria de Lleida va acordar, en la sessió celebrada el divendres 22 de març, concedir la Medalla de la Ciutat a títol pòstum a mossèn Jaume Rubió, que va morir sobtadament a Lleida el 5 de març passat.

La distinció a qui fou delegat de Càritas a Lleida i vicepresident del Pecma (Plataforma Cristiana per als Marginats) li ha estat atorgada pel seu servei a la societat lleidatana, mitjançant l'acció solidària i el compromís cristià envers els més pobres i marginats de la societat, així com pel seu tarannà dialogant. L'enterrament de Mn. Jaume Rubió, celebrat a la catedral de Lleida plena de gom a gom, el dimecres 6 de març, fou una veritable manifestació de condol.

Les medalles de la ciutat són lliurades cada any amb ocasió de l'inici de les festes de Lleida en honor a sant Anastasi, amb la seva festa l'11 de maig. (J.C.)

Convocada la III Trobada de Blanques

LLEIDA.— L'Acadèmia Mariana de Lleida ha convocat la III Trobada anual de l'Agrupació de les Blanques, que aplega joves i dones que porten el nom de la patrona de la ciutat de Lleida, la Verge Blanca de l'Acadèmia. La trobada tindrà lloc el diumenge 14 d'abril. L'agrupació té actualment 202 Blanques inscrites de Lleida i altres indrets de Catalunya, així com d'Aragó, Cantàbria, La Rioja, Andalusia, Balears, País Basc, Madrid i les Canàries; i de països com Alemanya, França, Bèlgica, Àustria, Itàlia i els Estats Units. Els actes s'iniciaran a partir de les deu del matí amb una visita a l'oratori de la patrona, per continuar a les dotze amb una eucaristia que presidirà el bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta. Finalitzada la missa, tindrà lloc un acte cultural i marirà al mateix oratori, per acabar la trobada amb una dinar de germanor. (J.C.)

L'arxiprestat de Gardeny obre La Botigueta

LLEIDA.— El 28 de febrer es va obrir al carrer Riu Éssera de Lleida La Botigueta, que vol ser un servei dedicat a gestionar i redistribuir excedents alimentaris, perquè arribin a les persones sense recursos que, per la situació d'extrema pobresa, no poden accedir a les botigues d'alimentació habituals. La Botigueta ha estat una iniciativa de l'arxiprestat de Gardeny i el projecte el gestiona la Fundació Social Sant Ignasi de Loiola. Uns quaranta voluntaris de les diverses parròquies de l'arxiprestat i dos professionals són els responsables de dur a terme aquesta iniciativa cristiana i solidària. Els horaris de distribució d'aliments són de dilluns a divendres, d'11 a 13 hores. (J.C.)

Diada de Tallers amb el lema «Un espai per a tots»

■ Més de dos-cents joves responen a la convocatòria de l'Escola de l'Espai

LLEIDA.— Més de dos-cents joves van participar el 17 de març en la Diada de Tallers, que va tenir lloc al Col·legi Episcopal de Lleida, organitzada des de ja fa anys per la Fundació Verge Blanca / l'Escola de l'Espai de Lleida.

La coordinadora de la Diada de Tallers, Imma Mazarico, ha manifestat la seva satisfacció pel desenvolupament d'una jornada que pretén, en paraules seves, «ser un espai de formació en tallers i tècniques d'animació per l'educació del lleure».

La jornada d'enguany va voler incidir alhora en el tema de la integració a l'espai i és per això que, sota el lema «Un espai per a tots», es van organitzar un total de dotze tallers de jocs, plàstica, danses, contes, maquillatge, interculturalitat, expressió corporal, música, muntanya i pregària, que van dur a terme professors/ores especialitzats de l'Escola de l'Espai de Lleida.

La majoria dels més de 200 assistents eren monitors, monitores i responsables dels Centres d'Espai Cristians (CEC) i del MIJAC, així com joves menors de 18 anys, ajudants de monitors als centres d'espai, que fan el curs Brúixola. Tots ells joves de 16 fins a 25 anys, que desenvolupen voluntàriament any rere any la seva

La interculturalitat va ser un dels temes tractats en els tallers.

tasca educativa amb infants, adolescents i joves de les nostres comarques.

La diada va començar a les nou del matí amb una eucaristia presidida per Mn. Víctor Martínez, consiliari del CEC i del MIJAC. Els assistents van poder rebre la visita i salutació del bisbe de Lleida, Francesc Xavier Ciuraneta, acompanyat per la presidenta de la Fundació Verge Blanca, Paquita Arturo, i el delegat territorial de Joventut de la Generalitat de Catalunya a Lleida, Joan Saura. Tots ells van manifestar el suport a activitats d'aquesta mena: «Són una bona eina per-

què els joves es relacionin, aprenguin i comparteixin inquietuds envers la seva tasca educativa amb infants i adolescents.»

Tot seguit, i abans de començar els diferents tallers, tots els participants van començar la diada amb jocs i danses molt participatives que van engrescar tothom. La jornada va acabar amb la lectura d'un conte on es va poder reflectir clarament la intenció de la Fundació Verge Blanca en el sentit que l'espai sigui un espai d'integració de tots els nens i nenes, sigui quina sigui la seva condició.

Jordi Curcó

Ruta de fe i cultura en l'Any Verdaguer

LLEIDA.— El santuari-parròquia de Santa Teresina es disposa a commemorar l'Any Verdaguer i l'Any Gaudí, amb un seguit d'activitats culturals i religioses, per significar tots dos esdeveniments amb clau cristiana. En el programa de celebracions de la Setmana Santa es va incloure en portada la creu de la casa Batlló de Barcelona, tot evocant l'Any Gaudí, mentre que en l'interior la poesia de mossèn Cinto es feia present en cada una de les jornades de tridú sant: «Oh creu de Jesús sagrada bandera, / dessota tos plecs vull viure i morir, / Tu m'ensenyaràs del cel la dreuera / quan al darrer son me puga adormir.»

En aquest esperit, el grup parroquial Fe i Cultura ha organitzat una conferència el dimarts 16 d'abril sobre la vida i obra de Verdaguer, a càrrec del Dr. Ricard Torrents, rector de la Uni-

Monument a Mossèn Cinto a Lleida, amb un relleu de l'escultor Jaume Gort.

versitat de Vic. L'Orfeó lleidatà interpretarà uns poemes musicals del poeta. L'acte tindrà lloc al cafè de l'Escorxador de Lleida, a les vuit del vespre. El dissabte 4 de maig, a dos quarts de vuit del vespre, al santuari-parròquia de Santa Teresina, hi haurà una celebració eucarística ambientada amb els cants religiosos i populars del poeta, conferències i altres celebracions.

Finalment s'ha programat una excursió els dies 11 i 12 de maig, per la ruta dels llocs més significatius de Verdaguer: Sant Martí de Cuixà, Sant Martí del Canigó, la Vall de Núria, Vic i Folgueroles. El santuari ha organitzat alhora un pelegrinatge a Lisieux i Alençon, del 18 al 25 de juliol, indrets marcats per la vida i espiritualitat de santa Teresina de l'Infant Jesús. (J.C.)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Som a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala de repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per a convalescències. Poques places.

Tel. 934 274 453

PUJOLS JOIERS, els artesans de l'or

Medalles religioses, rellotgeria. Gran varietat de dissenys. Taller propi. Reparacions.

Visiti'ns al carrer Hospital, 29, de Barcelona, al costat de les Rambles. Tel. 933 182 284

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimon o en Pau al
972 645 262

Tortosa

Festa de Sant Salvador d'Horta

■ Més de 1.300 persones s'apleguen al convent de Sant Salvador

HORTA DE SANT JOAN.— El 18 de març al calendari és la festa de Sant Salvador d'Horta. I Horta de Sant Joan, poble de la Terra Alta, el celebra amb gran devoció. A la població és dia de festa local i tot el poble acudeix al que popularment s'anomena convent de Sant Salvador, encara que pròpiament és l'església de Santa Maria dels Àngels, una joia de l'arquitectura templària, amb una escalinata i un atri que van ser construïts en temps dels hospitalers.

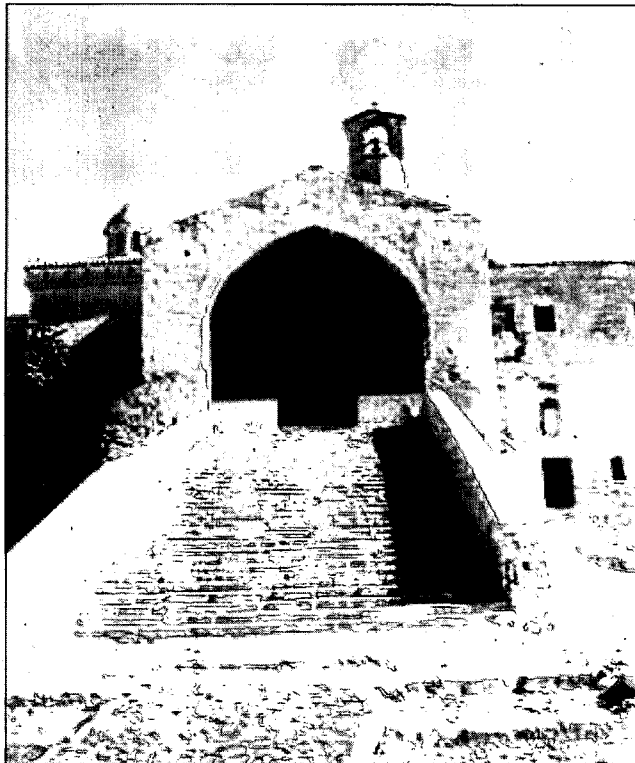
Al costat de l'església hi ha el que va ser convent dels franciscans a partir del segle XVI i fins a la desamortització de Mendizábal i l'exclaustració l'any 1835. Posteriorment es va fer una capella dedicada a sant Salvador.

És gran l'amor i l'estima que es té a sant Salvador d'Horta des de la seva presència en aquest convent franciscà. Sant Salvador va néixer a Santa Coloma de Farners el 1520 i va professar a Barcelona. Més tard, va ser traslladat a aquest convent d'Horta perquè complicava la pau conventual allà on estava, ja que tenia el carisma de fer molts miracles. La gent hi acudia de tot arreu per demanar-li la curació. Va morir a Cagliari l'any 1857.

La devoció no és solament dels d'Horta, sinó que gent de tota la comarca també hi assisteix aquest dia 18 de març. Els actes populars com una paella oferta per l'Ajuntament estan també acompanyats pels actes religiosos: missa a les dotze de migdia i la processó amb la relíquia del sant pels entorns de l'ermita tot acabant amb el cant dels goigs del sant. Aquest

any la celebració de l'Eucaristia a les dotze del migdia va ser presidida pel vicari de Pastoral de la diòcesi, Mn. Josep Lluís Arín, enviat pel bisbe Xavier Salinas. Mn. Arín va concelebrar amb el nou rector de la parròquia, Mn. Antonio Sesé. Foren assistits pel diaca permanent de la diòcesi, Mn. Llorenç Callau, el qual a part del treball a la Cúria en la Delegació d'Economia diocesana, també fa el servei pastoral a les parròquies d'Horta de Sant Joan i a la d'Arnes.

En l'homilia, el celebrant, com a bon biblista, va convidar a entendre els miracles en el sentit joànic, de signes que porten a la fe, però sobretot que pressuposen la fe. Cal fer cas als senyals o signes, no tant com a signes extraordinaris sinó sobretot com a realitats que ens parlen de Déu i ens porten a la fe. El silenci i l'atenció que en l'assemblea hi

Convent de Sant Salvador d'Horta.

havia ja era un signe, un miracle. En la vida de cada dia són també molts els signes de la presència de Déu: la fidelitat, l'amor, l'amistat, el perdó.

Roman Casanova

Admissió a ordes sagrats al Seminari

TORTOSA.— La cripta de la capella del Seminari Diocesà fou el marc, el dimecres dia 20 de març al vespre, per a l'admissió als ordes sagrats de dos alumnes del Seminari. Tots dos integren el curs dels més grans, aquells que fan el darrer curs del cicle de Teologia, que després de rebre els ministeris de lector i d'acòlit ara, abans d'accedir al diaconat i al presbiterat, han de ser admesos com a candidats a aquests ordes sagrats.

Carlos Rambla Beltran, de la parròquia del Raval de San Cristo, i Eduard Falcó Masdeu, de la de Sant Miquel de la Cava-Deltebre, acompanyats de familiars, feligresos i rectors de les seves parròquies i per la comunitat del Seminari, alumnes i formadors, van fer un pas més en el camí del sacerdoti. El bisbe de la diòcesi, Xavier Salinas Viñals, va rebre amb goig el compromís dels dos joves a preparar-se per arribar a ser aptes per rebre un ministeri en l'Església, per mitjà de l'orde sagrat en el moment oportú. El bisbe Salinas va pregar per ells. (R.C.)

MENORCA

Història de l'església i la confraria del Sant Crist

CIUTADELLA.— La confraria del Sant Crist de Ciutadella acaba de publicar la història de l'església i la seva associació. El treball, realitzat pel prevere diocesà i historiador Guillermo Pons Pons, ha estat editat en un mateix volum en català i castellà, del qual s'han fet mil exemplars. Pons ha fet un compendi històric amb la finalitat de «recordar els orígens de la devoció del poble de Ciutadella al Sant Crist dels Paraires», i molt especialment «als fets prodigiosos de la seva suor miraculosa del 1661, dels quals es conserven testimonis autèntics i contemporanis».

El llibre ha estat prologat pel rector de la catedral, Miquel Anglada Gelabert, on destaca que l'autor «ens

parla de la suor miraculosa però, permeteu-me que ho digui, crec que parla sobretot del poble que ha descobert en la imatge un aliment per a la seva fe, un estímul per estimar, una raó per esperar i, a la seva petita església, un lloc per a la pregària».

Es desconeix l'origen de la imatge del Sant Crist de Ciutadella. Les primeres notícies que se'n tenen daten del març del 1661, quan va ser conduïda en processó fins a l'església rural de Sant Joan d'Artruig, amb motiu d'unes rogatives per implorar la pluja. La imatge, l'església, en les diferents reformes dutes a terme, i la seva confraria són objecte d'aquest nou treball de Guillermo Pons. (G.F.M.)

Publicat un nou cantoral diocesà

CIUTADELLA.— El bisbat de Menorca acaba d'editar un nou cantoral diocesà, una de les peticions formulades pels fidels en l'Assemblea Diocesana, clausurada el 1998. El treball ha estat assumit per la Delegació diocesana de Litúrgia, que dirigeix Miquel Anglada.

En el pròleg del nou cantoral, imprès a l'Editorial Menorca, el bisbe Joan Piris destaca que «és motiu de felicitat poder presentar l'actualització» del cant litúrgic de la diòcesi. I agraeix públicament l'esforç dels que han fet possible aquest nou cantoral. Nito Martí i Francesc Triay s'han encarrregat de la coordinació musical i informàtica, respectivament, de la qual es prepara una edició de partitures per a l'acompanyament musical. (G.F.M.)

URGELL

Increment lleuger de baptismes i matrimonis

LA SEU D'URGELL.— Les dades del registre de l'Oficina Diocesana d'Estadística, corresponents a l'any 2001, són les següents: 1.317 baptismes, 580 matrimonis canònics, 1.243 confirmacions, 1.500 exèquies i 840 primeres comunions. Es va administrar un baptisme més que l'any 2000, així com dos matrimonis canònics més. Les dades negatives dels «pseudopropetes del catastrofisme», que insisteixen que «les parelles no es casen, els pares no bategen els fills...», són falses si les contrastem amb els registres eclesiàstics d'Urgell.

Des del 1994 es conserva la mateixa

estadística de baptismes, lleugerament superior als 1.300, tret de l'any 1996, quan va baixar a 1.163. Malgrat les informacions que desacrediten el matrimoni, l'estadística diocesana, els tres darrers anys, ha crescut: 548, 578 i 580, respectivament. Les exèquies acusen variacions considerables a la diòcesi. El 2001 es van celebrar 1.500 exèquies, és a dir, 64 menys que l'any anterior.

Es constata un assentament de les dades anuals, amb un creixement lleuger dels sacraments del baptisme i del matrimoni, fet no solament satisfactori per als cristians, sinó esperançador per a l'Església. (A.M.)

Despatxos en arrendament

Zona Diagonal-Rambla Catalunya

Superfície: 45 a 50 m², dividits en dos espais comunitaris entre si. Local excel·lent per a consulta mèdica, activitats sociosanitàries i/o formatives.

Inclou tot tipus de serveis: recepció de trucades, portar agenda de visites, cobrament de visites, ús sala de juntes, utilització d'aules, fax, fotocòpies, etc.

Telèfon de contacte: **607 244 832** (Sra. Teresa).

-
- 106.6 FM** Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf ARQUEBISBAT DE BARCELONA
-
- 103.4 FM** Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA
-
- 105.0 FM** Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra BISBAT D'URGELL
-

Tortosa

Jornada d'agents de pastoral prematrimonial

TORTOSA.— El 10 de març es va celebrar al Seminari la VI Jornada dels Agents de Preparació al Matrimoni. Va ser convocada pel matrimoni Manuel Adell i Cristina Aledón, delegats de Pastoral Familiar de la diòcesi. Hi acudiren una quinzena de parelles.

La pregària inicial la va dirigir Mn. Josep L. Arín, vicari de Pastoral, que al vespre també va presidir la missa. El pes de la jornada el van portar el P. Lluís Armengol i Bernils, jesuïta i director de l'Escola Activa de Pares del Clot de Barcelona, i el matrimoni Francesc Rossell i Rosa M. Pujós.

El P. Armengol, que coneix a fons el tema i és un bon comunicador, va parlar llargament de valors i d'actituds que els pares transmeten als fills. Va emmarcar sociològicament la família d'avui tot reconeixent que es redueix la natalitat i que els mitjans de comunicació són negativament crítics amb la institució familiar. Amb tot, el P. Armengol, recordant allò que «els profetes endevinen el futur, però els pares el construeixen», va dir que, malgrat la cultura dominant, la família bona marca en positiu el futur dels fills; contribueix, i molt, en la maduració de la persona. En aquest sentit, va explicar cinc trets de la personalitat madura: autonomia coherent, solidaritat, sentit d'esperança, llibertat responsable i cor.

«Són el resultat de la mirada i les paraules dels pares», va dir el conferenciant, «cal

transmetre l'escala de valors de l'Evangeli (...). Siguem persones esperançades i assumim els obstacles del camí, perquè sobre els núvols el cel sempre és blau i mai cap mena de pessimisme ha donat bons fruits (...). La llibertat és un risc, però el fill l'ha d'assumir. Els joves deixen la fe dels pares

quan aquests la redueixen a la pràctica religiosa sense un compromís social».

En la segona part de la trobada, Francesc Rossell i Rosa M. Pujós van explicar com funciona l'Escola Activa de Pares del Clot. Té 28 anys d'història i s'hi reuneixen cent parelles cada quinze dies en grups de sis o set matrimonis. Conviden també nois i noies a participar en el diàleg en un clima de respecte mutu. Organitzen cursos d'iniciació, d'ampliació i de personalització d'acord amb l'edat dels fills.

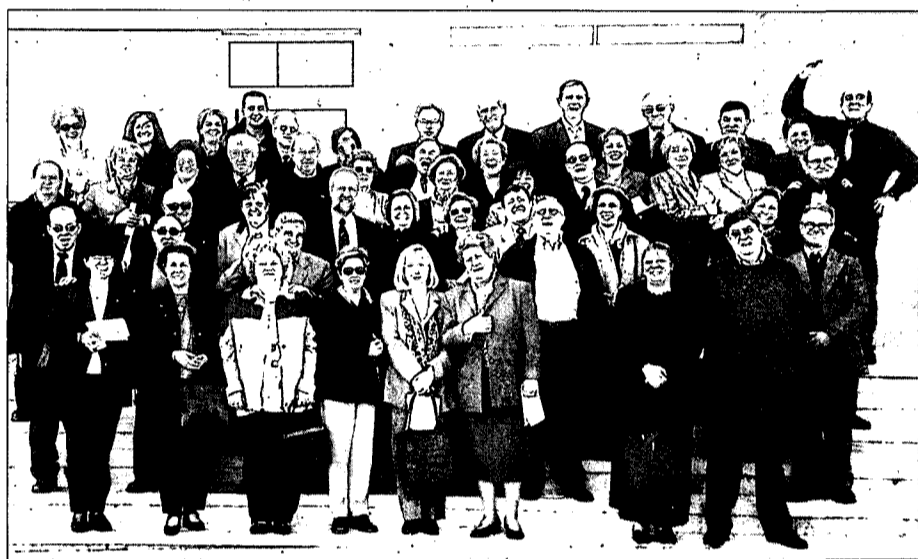
El mateix dia 10 de març, el col·legi

diocesà de la Sagrada Família va celebrar la seva festa anual. Fou una matinal intensa. Són mil els alumnes matriculats i és per això que la capella central del Seminari es va omplir a vessar. En la missa, el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, que estima el tema de l'educació, va presentar el col·legi com a lloc privilegiat on creix una comunitat educativa. Professors, pares i alumnes han de redescobrir-hi el Baptisme d'acord amb un creixement en comunitat.

J. Blanc i Bahima

Trobada d'Equips de la Mare de Déu

AMPOSTA.— Els Equips de la Mare de Déu (EMD) del sector centre es van reunir al col·legi del Sagrat Cor d'Amposta el 10 de març. Es tractava de preparar la Pasqua de Resurrecció. Hi acudiren 24 parelles de matrimonis d'Amposta, de Sant Carles de la Ràpita i de Tortosa. Mn. Jordi Centelles, consiliari de la zona, els va parlar d'*Els EMD en l'Església*. Els va animar a no tenir por de ser cristians i a la vegada a donar-ne testimoni com a persones acollidores, joioses, fecundes i responsables. La segona part del recés la va dirigir Mn. Federico Allara amb dues meditacions i una reflexió. (J.B.B.)

LA PASSIÓ DE CERVERA

QUARANTA METRES D'ESCENARI CONSTITUEIXEN UN ESPECTACLE ÚNIC

LA PASSIÓ DE CERVERA

És una invitació al nou mil·lenni, després de sis segles de tradició (1481-2002)
És un espectacle popular, ple de llum, art i poesia

TEMPORADA 2002

REPRESENTACIONS

EN VERSIÓ CASTELLANA
març, dies: 3, 10, 17
abril, dia: 21 i 28

EN VERSIÓ CATALANA
març, dies: 24 i 29
abril, dia: 7 i 14

HORARIS

Primera Part (Vida pública de Jesús) matí de 10.15 a 12.30.
Segona Part (Passió, Mort i Resurrecció) tarda de 3 a 5.
—Els dies 24 de març (Diumenge de Rams) i 29 de març (Divendres Sant)
sessió contínua de 4 a 8.30 de la tarda.

INFORMACIÓ, RESERVA I VENDA DE LOCALITATS

DESPATX CENTRAL: M. Teresa Trilla
Plaça Santa Anna, 1 - 25200 CERVERA
Telèfons: 973 53 03 57 — 973 53 26 61
Fax: 973 533 544
E-mail: passio@interbook.net
Web: www.lapassio.org

I AGÈNCIES DE VIATGES

Preus especials per a col·legis, catequesis i grups col·lectius.

Missions

URGELL

«Déu va posar al meu cor grans desitjos de donar-lo a conèixer i estimar»

■ Marta Armengol és dominica de l'Anunciata

La germana Marta Armengol Serra és dominica de l'Anunciata. És filla de Guissona i allà està visitant el seu pare, germans i amics. Desenvolupa la seva missió evangelitzadora des de fa 38 anys a l'Argentina. En aquesta entrevista, la germana Marta explica la seva experiència missionera en un país que viu una difícil situació.

—Per què es va fer missionera?

—Perquè Déu va posar al meu cor de 18 anys grans desitjos de donar-lo a conèixer i estimar. Aquí, pensava jo, era el Déu del nostre poble; allà, en aquells mons llunyans, no el coneixien, els mancava la seva amistat, no podien ser feliços... volia que també fos el seu Déu.

—Quina missió evangelitzadora se li va confiar?

—L'enviament va ser a una Església necessitada, un «Col·legi en Pastoral» a Buenos Aires. Lloc de creixement en la fe. Des d'allà com a comunitat missionera (alumnes, exalumnes, pares i religioses) ens vam projectar en l'evangelització a viles d'emergència, cinturó de la gran ciutat i de la forma més itinerant a més de 1.700 kilòmetres, on les nostres germanes en missió permanent atenen 21 poblats dispersos, entre muntanyes salnitroses d'esbarzers i arços. La «prehistòria» es fa present en habitatges de tronc i fang, sense llum ni aigua, però sí plenes de vida, de nens... homes i dones joves volen saber coses de Déu, viure en la seva presència i la seva amistat.

—Com viuen i comparteixen la fe en les comunitats cristianes?

—El poble argentí, en general, tant el d'interior com el de Buenos Aires, gaudeix

La Gna. Marta, compartint l'Evangelí a Nueva Esperanza.

d'una religiositat popular molt forta, amb dos pilars fonamentals: el primer és la presència de la Verge Maria, sota diferents advocacions, i el segon és la capacitat d'acollida, d'amistat, tan connatural en ells. La seva força se sent en la formació de comunitats cristianes i en el compromís que assumeixen, els joves evangelitzen altres joves, els adults altres adults... els agrada compartir la seva fe i la Paraula de Déu, tant en trobades setmanals, com massives, generalment en els diferents santuaris de la Mare de Déu, aquesta formació constant els ajuda en el seu creixement en la fe, en la seva identificació amb Crist i en el compromís en la vida i en la missió.

—Com veuen els cristians del Tercer Món les comunitats cristianes d'Europa?

—El cap visible de l'Església, «el dolç Crist a la terra» segons santa Caterina de Siena, és a Roma. Del Papa, de les congregacions episcopals rebem l'animació de la nostra fe. Les comunitats cristianes espanyoles són punts forts de referència, aques-

tes comunitats des de les seves catedrals, ermites, pobles, a través dels missioners, els han evangelitzat. Les arrels es troben en la fe viscuda en aquestes parròquies, compartida amb ells pel misteri de la comunió dels sants. Aquesta relació de fraternitat els ajuda a créixer en la fe, per camins d'esperança i en el seu compromís de la vivència de l'Amor.

—En les dificultats que avui travessa el poble argentí, quin creu que és el rol de l'evangelitzador?

—El misioner acompanya el Poble de Déu i l'anima des de l'Evangelí que illumina totes les situacions existencials, des de la recerca de la justícia i la vivència de la pregària. L'Esperit Sant actua en els cors, per Ell viuen i difonen la pau. En aquest acompanyament els missioners presentem a Crist «els nostres cinc pans i dos peixos» (Lc 8,12), amb la confiança i seguretat que, com fa dos mil anys, els multiplicarà, farà pa material i espiritual per a tots i en sobrarà.

Jordi Coll

Testimoni i voluntariat

LA SEU D'URGELL.— Des dels meus primers anys, com a religiosa de la Sagrada Família d'Urgell, sempre havia sentit una gran inquietud missionera. Un dia, en el moment menys pensat, els superiors m'oferien anar a Nsork, una missió a Guinea Equatorial, on feia poc que un petit grup de religioses atendien les escoles i l'hospital. Per a mi havia arribat l'hora de Déu. Podia veure realitzat el sentit de la meua vocació missionera. Quatre

Centre de Promoció a Nsork.

anys vaig gaudir compartint amb les meves germanes de la comunitat la missió confiada: la promoció de la dona.

Puc dir que en aquest treball vaig aprendre més del que vaig donar. La seva senzillesa, com vivien el gran do de la fe, l'ajuda mútua... era tota una lliçó per a mi. Era una gran alegria veure com aprenien tot el que se'ls ensenyava, l'interès que tenien per millorar la seva vida, la seva dignitat... Aquesta era la meua missió dia a dia amb el seu testimoni de lliurament i de servei.

Però va arribar un dia que els superiors van veure que des d'aquí podia continuar la meua missió missionera, ara des de la rereguarda. Això és el que faig a la Seu d'Urgell, amb un grup molt nombrós de senyores voluntàries que, a la tarda, al local de Càritas, ens reunim fent treballs d'artesanía i cada any, per la Immaculada, els exposem en el Consell Comarcal de la Seu d'Urgell. La venda d'aquests treballs, el seu import, es destina a cobrir les despeses d'alimentació de les escoles i l'hospital de la missió de Nsork.

Per al grup de voluntàries, aquesta col·laboració, a distància, però tan propera, contribueix a donar sentit a la nostra vida.

Gna. Carme Balsells

Opinió

Els laics i el compromís amb la missió

«Aneu per tot el món i anuncieu la bona nova de l'Evangelí a tota la humanitat.» Aquestes paraules de Jesús, adreçades a tot el Poble de Déu, són les que llencen també els laics a la gran aventura de l'extensió del Regne. Ens conviden a deixar família, treball i amics i a prendre l'opció de viure l'Evangelí en terres desconegudes. Rebem, també, el carisma específic de la missió *ad gentes*. Això, dut a terme des de la nostra identitat laical.

Després d'uns anys de missió per terres de l'Uruguai i de la República Dominicana no descobreixo res de nou si dic que l'experiència és molt enriquidora i marca per sempre la nostra vida. Ara, però, no vull parlar d'això, sinó d'un dels objectius que va marcar la nostra estada i missió en aquests països: la promoció dels laics d'origen.

La nostra tasca missionera ha d'incloure el treball braç a braç, en íntima comunió amb els laics del lloc. Fent referència a allò que Joan diu en el seu evangelí, «Ell ha de créixer i jo he de minvar», ells han d'assumir, des de la seva identitat, cultura i realitat, el protagonisme del seu desenvolupament. Han de ser ells qui han de dur les regnes de la seva història.

Molt sovint, a la missió confonem la promoció del laic amb el fet de donar-li feina. Promocionar el laicat no és només això, sinó fer-lo corresponsable del tarannà de l'Església. És donar-li poder de decisió en la construcció d'aquesta Església que volem i estimem. Perquè això sigui possible primer cal la formació del laicat. Un laicat ben format és un signe de maduresa de l'Església i ajuda al seu creixement. Després, com Joan Baptista, a molts de nosaltres només ens restarà desaparèixer.

Maite Gomà
OCASHA

Carta des de Dakar

Amb les vostres ajudes hem desenvolupat una sèrie d'actes d'amor i de solidaritat amb els més pobres. Per a l'any 2001-2002 hem atorgat 70 beques de tot tipus: estudis, formació professional, tallers de costura, pagar el lloguer d'una casa per a persones que viuen en la pobresa total, malalts d'asma i problemes respiratoris, aliments per a nens abandonats pels seus pares, projectes de compra i venda de teixits, botiga, compra de material escolar molt car aquí a Dakar, obtenció del permís de conduir amb possibilitat de treball, ajut per alliberar una jove mare soltera de la prostitució, compra d'una moto per a un noi estranger que ven diaris, ajuda a alguns refugiats vinguts de Ruanda...

Michel Betbesé, escolapi
Parròquia Màrtirs d'Uganda, Dakar

Al servei de la funció del voluntariat

■ Ceradai de Catalunya ofereix formació qualificada a aquestes persones

Ceradai de Catalunya és una entitat psicopedagògica d'investigació del voluntariat que es va fundar el 31 de juliol del 1986. El voluntariat és l'element imprescindible per poder dur a terme les seves activitats. Les finalitats primordials d'aquesta entitat són avui dia, d'una banda, la formació qualificada

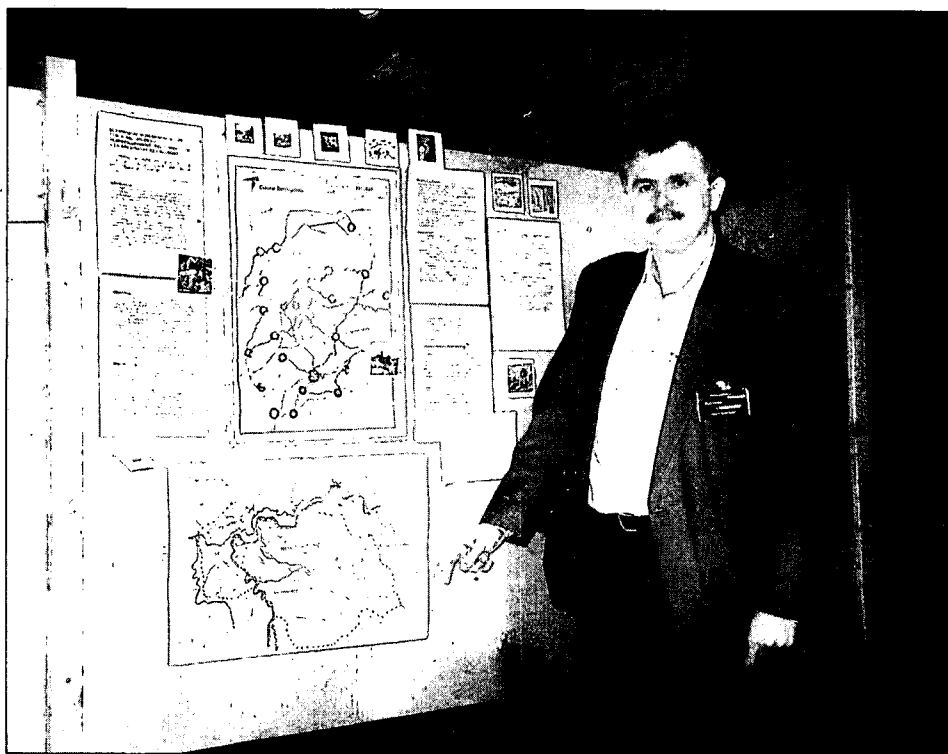
dels voluntaris per col·laborar en el programa d'investigació Pau*@lba i per participar en accions solidàries i, de l'altra, potenciar el voluntariat com a promotor cultural i turístic, especialment enguany, que se celebra l'Any Internacional del Turisme Ecològic i de la Muntanya.

Ceradai de Catalunya funciona mitjançant «un sistema similar al de les cooperatives. L'equip rector està format per cinc persones, mentre que la resta està integrat per voluntaris i col·laboradors puntuals», assegura Josep M. Ferran i Torrent, coordinador general d'aquesta organització associada a la Fundació Pere Tarrés.

Des d'aquesta entitat es defineix el voluntari com una persona qualificada per una formació puntual que la capacita per investigar en tecnologia social i per crear i dissenyar programes educatius d'intervenció socioeducativa comunitària, a través de diferents tasques. Són les següents: assessorar persones davant de la presa de decisions des del punt de vista funcional, estructural i formal; orientar en la prevenció i en la resolució de conflictes; dinamitzar projectes d'investigació i acció educativa que afavoreixin el creixement integral de persones en risc de marginació i el seu ple desenvolupament, inspirats en els valors de la Declaració Universal dels Drets Humans de les Nacions Unides; informar i facilitar tècniques per accedir a la informació oficial, Internet, altres publicacions, etc. i ajudar els individus a saber-la utilitzar, tot facilitant tècniques i procediments; promoure la crítica educativa i la creativitat; canalitzar els casos pertinents cap a professionals especialitzats (metges, psicòlegs, psiquiatres, economistes...); aconsellar a l'usuari recórrer a associacions específiques sobre les consultes plantejades i donar suport tècnic a programes d'autoavaluació interna i externa de les pròpies entitats.

Potenciar la creativitat

L'àmbit d'actuació de Ceradai de Catalunya se circumscriu a comarques com el Tarragonès, el Baix Camp o el Priorat, «indrets on, per exemple, mantenim una col·laboració directa amb la co-

Josep M. Ferran, coordinador general de Ceradai de Catalunya.

missió protectora del museu local de Cabassers, amb el muntatge al voltant dels jocs toponímics sobre pobles o amb treballs com "L'aveu ecològic del Lloar". Som, en definitiva, una entitat de voluntariat al servei del voluntariat, que exerceix una crítica educativa i que potencia la creativitat», afirma Josep M. Ferran. I explica que l'entitat «aplica la seva filosofia en actuacions i programes puntuals com cursos de formació per a mestres, professors de secundària, agents socials i educadors».

El coordinador general d'aquesta organització psicopedagògica d'investigació del voluntariat recorda de manera especial «els tallers de ràdio, a través de les emissores municipals de Tarragona, sota l'enunciat "La ràdio escolar", entre els anys 1989 i 1994, on vam tenir la sort de comptar amb la valuosa cooperació del malaurat Josep M. Tarrassa, que va ser un gran professional de la ràdio al

nostre país i president d'honor de la nostra associació».

Tres serveis del programa Pau*@lba

En el 2002 Ceradai de Catalunya ha posat en marxa el programa Pau*@lba, que consisteix prioritàriament a oferir el programa general unitari d'investigació i acció educativa en la prevenció de conflictes i de riscos d'autoexclusió emocional de la societat del segle XXI. Inclou tres serveis oberts a la ciutadania i a totes les entitats juvenils, culturals, socials i de voluntariat en l'àmbit europeu i hispanoparlant.

El primer servei té relació amb l'àmbit científic. Està previst per a l'any 2004 l'elaboració d'un assaig científic i social autoreivindicatiu que portarà el nom següent: «El cinquè món. La prevenció de la nova pobresa del segle XXI a casa nostra.»

El segon servei es titula «SOS. Temps emocional» i consta de l'oferta plural de cinc serveis directes. El primer és un servei de cooperació educativa amb entitats de tota mena sense afany de lucre, organitzacions no governamentals i altres institucions per tal de millorar-ne l'organització i els serveis. Per desenvolupar-lo es compta amb el suport de la Unesco i amb una oficina de justificació per a la investigació del voluntariat. El segon es tracta d'una crítica educadora gratuïta de serveis i productes per a entitats sense afany de lucre. També s'hi treballa en la recerca de persones desaparegudes i en la detecció de delictes tecnològics i la seva prevenció. El tercer servei engloba un munt d'activitats. Entre d'altres, un programa de divulgació i d'organització d'actes culturals, conferències per a associacions de pares i mares d'alumnes, serveis d'assessorament i orientació psicopedagògica a escoles de pares i mares, la promoció de l'humor com a teràpia i l'atenció a les necessitats d'orientació de recursos.

El quart bloc d'aquest segon servei conté el programa d'investigació líder en organització de tallers i de serveis de suport en l'avaluació de la qualitat emocional de qualsevol entitat. S'hi promouen agents cívics voluntaris en primers auxilis, socorrisme, acolliment turístic i prevenció de riscos. I en el cinquè hi ha un programa per a la direcció responsable, animadora i coordinadora del voluntariat social educador.

Finalment, el tercer servei del programa Pau*@lba ofereix una sèrie d'activitats que tenen com a objectiu donar suport a entitats de voluntariat, culturals, juvenils, etc. i a ciutadans i ciutadanes per afavorir-ne el creixement personal.

Joan Boronat

CERADAI DE CATALUNYA
 APARTAT DE CORREUS 1002
 43080 TARRAGONA
 TEL. 977 223 268
 web: www.gencat.es/entitats/ceradai.htm

Dóna
Support
 al voluntariat
 a través del món
 associatiu

Fomenta la
Formació
 dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVol

 Generalitat de Catalunya
 Departament de Benestar Social
 Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

La veu del metge

La relació metge-pacient (8)

La memòria invisible del pacient

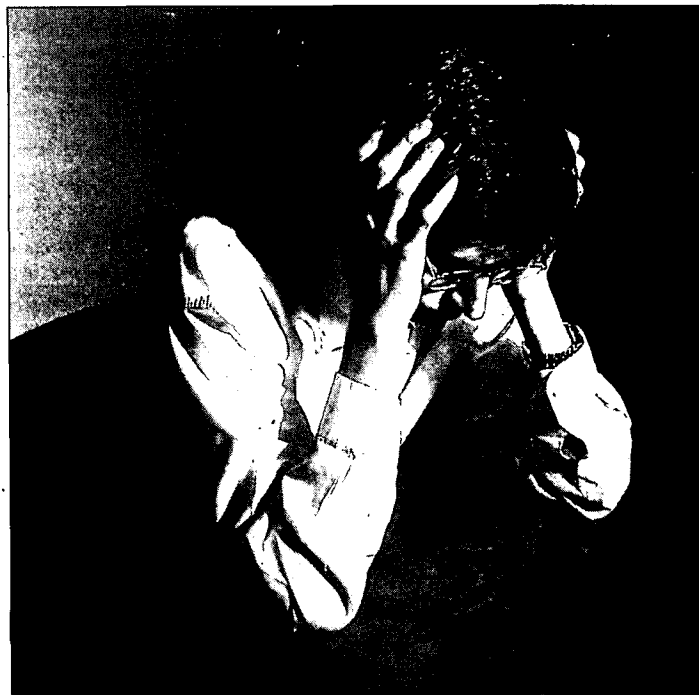
Se sap que la memòria és una capacitat dels éssers vius que ens permet millorar la supervivència i adaptar-nos més ràpidament als esdeveniments. Moltes persones creuen que la memòria és tan sols la capacitat voluntària de recordar-se de dades i experiències. Però hi ha un altre tipus de memòria, la relacionada amb les experiències intenses i que, de manera automàtica i inconscient, emmagatzema en el nostre cervell l'experiència percebuda juntament amb les emocions sentides. És així que la parella «experiència-emoció» s'enregistra en les neurones de les zones cerebrals que processen emocions i que es troben en les capes més profundes i inconscients del cervell. A diferència de la memòria intel·lectual, aquesta no s'oblida; el seu efecte pot durar tota la vida i no es pot evocar voluntàriament.

El fet que la persona no ho recordi no vol dir que no estigui present en les seves decisions i reaccions. L'única cosa que passa és que la persona decideix, sense saber per què ho fa. Moltes vegades no hi ha una decisió conductual en el sentit estricte, però el record-emoció afecta les seves noves percepcions i el fa sentir de manera distorsionada.

Aquest tema de la memòria profunda és, per a la majoria, l'eix de la manera de percebre el món, la base de les decisions inconscients i el «cavall de batalla» dels processos de reeducació de la conducta.

Un pacient en una consulta mèdica pot sentir una sensació especial, barreja d'ame-

la vacuna habitual DTP (diftèria, tètanus i tos ferina). Una part dels infants rebia a més una segona vacuna necessària, amb una pomada anestèsica local i sense, formant grups que servien de control. Els resultats, entre altres, van mostrar que, en conjunt, els

L'efecte de la memòria emocional pot durar tota la vida.

nenis circumcidats tenien, durant la vacunació amb DTP, més dolor i durant més estona que els incircumcisos i que aquests últims tendien a plorar menys. A més, l'anestèsia local va ser menys eficaç en els nens circumcidats que en els que no ho estaven. Entre les seves conclusions, el treball dedueix que «la memòria del dolor en suposa una percepció» i és possible que el dolor d'un acte mèdic en la infància —per exemple, la circumcisió prèvia d'aquest estudi— pugui tenir efectes a llarg termini en la percepció i la resposta davant de dolors futurs.

Cal dir que el tema no és la circumcisió en ella mateixa, sinó que probablement qualsevol acte mèdic que pugui produir dolor deixa en la persona un tipus de record que fa que inconscientment pugui percebre de manera diferent que si no li hagués passat. L'efecte és tan important que pot fer —a l'estudi es demostrava— menys eficaç l'efecte dels anestèsics i dels calmants.

La memòria inconscient durant una exploració mèdica

Des que es va inventar la manera de prendre la pressió arterial sense haver de punxar una artèria, la presa de la pressió ha esdevingut una part de la consulta diagnòstica mèdica. Després dels estudis epidemiològics sobre la prevenció de la malaltia cardiovascular, a més, la presa de la tensió s'ha convertit en una de les exploracions bàsiques per a la prevenció. La invenció d'aparells que permeten prendre la pressió durant 24 hores (MAPA) ha permès desco-

brir un grup important de persones que tan sols eren hipertenses «durant» la consulta mèdica. És a dir, que si el metge li pren la tensió, aquesta era elevada, però si un aparell la hi pren durant la resta del dia, aquesta és normal. Aquest descobriment ha permès

que, davant d'una hipertensió aparent, el metge pugui realitzar unes quantes manobres que permetin sospitar que el seu pacient és un hipertens fals, i així no donar-li medicació i alertar-lo sobre aquest fenomen per evitar un diagnòstic fals. El nom científic donat a aquesta situació és el d'«hipertensió de la bata blanca».

Oposadament també s'han detectat que pacients que a la consulta tenen la tensió en límits normals, resulta que fora de la consulta la seva tensió és elevada i correspon a una hipertensió de debò.

Aquest fenomen, oposat al d'«hipertensió de la bata blanca», ha de ser sospitat en aquelles persones amb signes ecocardiogràfics i vasculars d'hipertensió, però amb tensions normals a la consulta. La seva presència no és menyspreable: els estudis (*Selenia et al. 2000, Liu Je et al. 1999*) mostren una prevalença del 23% de casos en normotensos. Entre les conclusions, s'opina que la «normotensió de la bata blanca» pot ser deguda al fet que es tracta d'individus amb gran capacitat de relaxament en el moment que els prenen la pressió a la consulta.

Com relativitzar la nostra percepció com a pacients

Així doncs, pel que fa al tema, és possible veure com un mateix acte mèdic pot en algunes persones posar-les en situació d'«amença» —i augmentar-los la tensió arterial— i en altres reaccionar com si estiguessin en una situació de «confiança i còmodes», i normalitzar per uns moments la seva hipertensió arterial crònica.

En conclusió, les persones —metges i pacients— no són màquines i les situacions els afecten i les seves experiències prèvies també, cosa que n'altera la capacitat de percebre correctament les situacions i, com a conseqüència, desencadena respostes fisiològiques que poden anar des de sentir-se «confiat» fins a sentir-se «amençat».

Dr. Ferran L. Tognetta

Membre de la Junta Consultiva de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears (22324fta@comb.es)

«Hi ha experiències que poden alterar la capacitat de percebre correctament les situacions i, com a conseqüència, desencadenar respostes fisiològiques diferents»

naça i expectativa o, al contrari, una sensació de protecció i cura. Hi ha estudis mèdics que han explorat aquest fenomen per descobrir si els records inconscients de les persones poden afectar l'exploració i els tractaments del metge.

La memòria inconscient durant un tractament mèdic

Un treball de recerca publicat a la prestigiosa revista *The Lancet*, referit a un altre d'anterior de la *Journal of Pediatrics*, va valorar la percepció del dolor que sentien infants sans de cinc mesos d'edat en rebre

Un trenet arriba a Montserrat

MONTSERRAT.— El Patronat de la Muntanya de Montserrat i la Fundació Abadía de Montserrat 2025 han organitzat, des del 23 de març, un servei de transport per facilitar la mobilitat de les persones pel recinte del santuari de Montserrat. Un trenet circula, en període de proves, fins al 7 d'abril, des de l'aparcament d'autobusos, a la plaça dels Apòstols, fins a la plaça de Santa Maria. El servei, gratuït i adreçat preferentment a persones amb dificultat de mobilitat, pretén afavorir la circulació dels visitants durant els dies de gran afluència de Setmana Santa i de Pasqua. (C.C.)

Solsona rep la visita del Síndic de Greuges

SOLSONA.— El Síndic de Greuges, Anton Cañellas, acompanyat pel seu adjunt per a la defensa dels drets dels infants, Jordi Cots, va visitar Solsona recentment per atendre els ciutadans de la ciutat i de la comarca, els quals li van exposar els seus greuges amb les administracions públiques. Durant l'estada a Solsona, el Síndic va ser rebut per les autoritats locals i comarcals. Per la seva banda, Jordi Cots va visitar alguns centres educatius.

La visita a Solsona s'emmarca en la voluntat del Síndic d'apropar la institució als ciutadans, fer-la conèixer i facilitar la formalització de les queixes. Amb aquest objectiu, el Síndic ja ha visitat vint ciutats catalanes. Les últimes sortides abans de venir a Solsona van ser Igualada, Vic i la Pobla de Segur. En els darrers tres anys el Síndic ha rebut setze queixes procedents de ciutadans del Solsonès, de les quals nou eren de Solsona, dos d'Olius i Llobera i una de Pinós, Pinell i Sant Llorenç de Morunys. (R.E.)

Anuari sobre la cooperació per al desenvolupament a Catalunya

BARCELONA.— El 13 de febrer passat va tenir lloc a l'Auditori del Centre Cultural de Caixa Catalunya-la Pedrera, a Barcelona, la presentació de *Relacions Sud-Nord 2001: què fem a Catalunya*, l'anuari 2001 de la Federació Catalana d'Organitzacions per al Desenvolupament, amb el suport de la Fundació Un Sol Món, de Caixa Catalunya. La publicació analitza des d'una perspectiva local, autonòmica, estatal, europea i internacional el paper dels diversos actors que intervenen en l'àmbit de la cooperació per al desenvolupament a casa nostra. (C.C.)

cultura

Joan Pau II afirma que la cultura allibera la persona

ROMA.— El Papa, que ha reprès les seves activitats, va dir recentment als membres del Consell Pontifici per a la Cultura que l'àmbit cultural té un paper fonamental en la penetració dels valors evangèlics. El Pontífex reconeix que transmetre el missatge evangèlic al món d'avui és «particularment ardu, sobretot perquè els nostres contemporanis estan inserits en medis culturals sovint llunyans a tota dimensió espiritual i interior».

El Papa, en el seu discurs, va assenyalar als membres de l'anomenat popularment «ministèri vaticà de la cultura» que assistim a una «ruptura en els processos de transmissió dels valors morals i religiosos entre les generacions, que condueix a una espècie d'heterogeneïtat entre l'Església i el món contemporani».

El Consell Pontifici per a la Cultura, que acaba de complir vint anys, desenvolupa una tasca d'observatori de les cultures i de les qüestions antropològiques del món d'avui i

La contribució de la cultura és fonamental per al futur de la societat.

procura proposar noves maneres d'evangelització tenint en compte el context contemporani. El Papa va recordar als seus membres que és essencial anar a trobar els homes i les dones allà on són, amb les seves preocupacions i interrogants, i ajudar-los a descobrir els recursos espirituals necessaris per tal de viure la seva pròpia missió. El Papa va definir la cultura com «una mediació privilegiada entre la

comunicació i l'evangelització» i va demanar zel profètic i ànims per parlar amb els joves. Així mateix, es va referir al fenomen de la mundialització, que avui ha esdevingut un fet cultural que es presenta com un repte i una oportunitat perquè permet trencar les barreres culturals i ofereix a les persones possibilitats de trobar-se i compartir.

L'Església no vol substituir els poders públics, va aclarir el Papa, però vol tenir un lloc en els debats, per tal d'il·luminar les consciències. Per al Papa, la contribució de la cultura és fonamental per al futur de l'home i de la societat, perquè ajuda l'home a esdevenir més lliure i a fer un ús responsable d'aquesta llibertat.

Miriam Díez Bosch

Pavarotti canta per als infants refugiats a Zàmbia

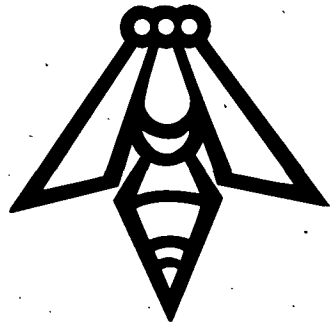
ROMA.— Els infants d'Angola que es troben refugiats a Zàmbia rebran íntegrament els ingressos del concert de Pavarotti & Friends d'enguany, que tindrà lloc a Mòdena (Itàlia) el proper 28 de maig. Pavarotti, conegut com a *il maestro*, és missatger de la pau de les Nacions Unides i col·labora amb l'Alt Comissariat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR). En les dues últimes ocasions de l'edició dels concerts on ell va ser el protagonista, es van recollir un milió i mig de dòlars en cadascuna. Segons les Nacions Unides, Angola, país devastat des de fa vint-i-set anys per una guerra civil, compta amb més de 450.000 angoleesos entre Zàmbia i la República Democràtica del Congo. La mort recent del líder dels rebels, Jonas Savimbi, obre noves esperances sobre una possible pau al país. (M.D.B.)

CERABELLA

zona industrial, A
ES 08181 SENTMENAT (BARCELONA)
Tel. +34.93.715.31.02 Fax +34.93.715.02.51

CERERIA ABELLA,
Sant Antoni Abat, 9
08001 BCN

t.934 41 09 07 / fax.934 41 70 47

CERERIA ABELLA,
Boters, 5 (Portaferrissa)
08002 BCN
t./fax. 933 18 08 41

NOC,
Comte Borrell, 41
08015 BCN
t. 934 42 93 28 / fax. 934 41 90 47

cerers
des de
1862

Restauració dels frescos de Giotto a Pàdua

PÀDUA.— Un Giotto totalment nou, a tot color. Així es presenta al públic, des del 25 de març passat, la capella dels Scrovegni, a Pàdua (Itàlia). Vuit mesos d'obres de restauració després de vint anys d'investigacions han servit per recuperar el cel de color blau brillant, les aurèoles daurades i els traços obscurs de llàgrimes maternes, que destaquen en aquest conjunt pictòric, una de les màximes expressions de la pintura medieval.

Es tractà de 103 escenes bíbliques que s'estenen al llarg de nou-cents metres quadrats de frescos, pintats en tres anys (entre el 1303 i el 1305) per Ambrogio Bondone, que ha passat a la història com a Giotto. Magnífics són també els seus frescos de la basílica de Sant Francesc d'Assís.

La gran dimensió de l'obra pictòrica de la capella, encarregada l'any 1300 per Enrico Scrovegni, banquer de Pàdua, no permet una visió de conjunt. Això obliga el visitant a seguir la història de Crist, escenificada per Giotto, com si es tractés d'una seqüència cinematogràfica.

A la paret d'entrada hi ha el Judici

«El plor pel Crist mort», de Giotto.

Universal. A les parets laterals i a l'entorn de l'arc de l'absis, en trenta-vuit requadres, es pot recórrer la història de la redenció, en la qual destaca l'escena de la Crucifixió amb les virtuts (a la dreta) i els vicis (a l'esquerra). La gran revolució de Giotto va ser oferir una visió del món corresponent als inicis del Renaixement capaç d'implantar el que era nou en les arrels del que era antic. (Zenit)

Cursos estiucens de cant gregorià

ROMA.— La novena edició dels cursos estiucens de cant gregorià del Pontifici Institut de Música Sacra tindran lloc al monestir de les clarisses eremites de Fara Sabina del 15 al 20 de juliol. Els professors Alberto Turco, Federico Del Sordo, M. Teresa Patarelli i M. Elena Mazzella seran els encarregats d'impartir les classes de gregorià. Valentí Miserachs, president del Pontifici Institut de Música Sacra (PIMS), encoratja especialment els religiosos i religioses a participar-hi. Miserachs defineix el cant gregorià com el cant pròpi i insubstituïble de l'Església llatina, l'esperit del qual hauria d'inspirar qualsevol altre gènere musical destinat al culte.

Els cursos s'articulen en quatre nivells i inclouen lliçons teòricopràctiques de pedagogia musical. Per a més informació es pot escriure al Pontifici Institut de Música Sacra, Via di Torre Rossa, 21 - 00165 Roma. (M.D.B.)

Josep Manyanet i la Sagrada Família

■ Un llibre analitza l'estreta vinculació que va tenir el beat amb el temple

BARCELONA.— Sobre el temple de la Sagrada Família hi ha molta cosa publicada. L'interès que desvetlla aquesta creació magnífica ha anat creixent amb el pas dels anys. Això no obstant, aquesta admiració per la pedra ha anat sepultant els pilars sobre els quals es fonamenta aquesta obra magna.

En cada pedra bateguen les idees i els cors de tres homes d'Església que van somiar plegats donar un testimoni plàstic de la seva fe. Josep Manyanet, Josep M. Bocabella i Antoni Gaudí són els autèntics pilars sobre els quals s'aixeca el temple de la Sagrada Família. Conèixer-los ens permetrà mesurar més bé la nostra mirada a l'hora de contemplar el temple, i així descobrir la fe en i al voltant de la pedra que encara avui cerca un lloc en el gran edifici que és l'Església.

Per ajudar-nos en aquesta comprensió profunda ens pot ser de gran utilitat el llibre *Josep Manyanet (1833-1901) i el temple de la Sagrada Família*, escrit pel P. Josep M. Blanquet, s.f., i publicat per l'Editorial Claret. La finalitat és la de donar a conèixer la forta vinculació de Josep Manyanet, un d'aquests pilars als quals ens hem referit anteriorment, amb el temple expiatori de la Sagrada Família. Es tracta d'un estudi breu però ben documentat i amb una relació de cites abundant,

amb la qual cosa es mostra la intervenció que, com a inspirador i promotor, va tenir el beat Josep Manyanet en el temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona.

Aquesta és la idea principal que es desenvolupa al llarg de cinc capítols breus. El cos de l'obra el formen els capítols 2, 3 i 4. S'hi recullen dades, documents i esdeveniments que donen fe de la paternitat espiritual del P. Manyanet en relació amb el temple. Conformen el gruix de l'obra i estan emmarcats per dos capítols que tenen la santedat com a distintiu.

Carisma i espiritualitat

En efecte, la idea del temple no va sorgir del no-res. És el fruit de la convergència dels desitjos i de les idees de tres

Josep M. Blanquet, s.f., *Josep Manyanet (1833-1901) i el temple de la Sagrada Família*. Editorial Claret, Barcelona 2002, 80 pàg.

homes de fe que van tenir com a punt de partença una mateixa vida informada per la mateixa fe en un mateix Déu. Per això, en el primer capítol es presenta una biografia breu en què s'intenta recollir allò més significatiu de cadascun d'ells. D'aquesta manera, es rescata i valora l'alçada espiritual dels tres personatges i el paper que van desenvolupar en la concepció, promoció i construcció del temple.

Finalment, el capítol 5 justifica l'interès de Josep Manyanet per la construcció del temple com una conseqüència lògica del seu carisma i de la seva espiritualitat. En el beat Josep Manyanet, el temple és una manifestació del seu zel i amor per la Sagrada Família. D'alguna manera, és un dels fruits d'una santedat forjada en l'escalf de la llar de Natzeret i que demana ser projectada al si de cada família.

Tal com ho suggerim al començament, el temple expiatori de la Sagrada Família és molt més que pedres. Quan tingueu l'oportunitat de visitar-lo, acosteu-vos al museu i contempleu la fotografia del beat Josep Manyanet. Observeu en silenci reverencial i presteu atenció a la remor del vent que s'escola entre les parets i les columnes, és possible que la pedra us reveli els seus secrets.

J. Daniel Mujica, s.f.

Exposició sobre la diòcesi de Cartagena

MÚRCIA.— La catedral de Múrcia acull fins al mes de juliol una exposició magna que, sota el títol de *Huellas*, fa un recorregut per la història del regne de Múrcia i la diòcesi de Cartagena, dues demarcacions territorials que van configurar en el passat una entitat històrica de gran importància.

La mostra està organitzada pel bisbat de Cartagena i la Caixa d'Estalvis de Múrcia, comissariada per Cristóbal Belda, catedràtic d'Història de l'Art, i dissenyada per l'arquitecte Pablo Puente, el qual a més és l'autor del disseny de totes les edicions de l'exposició *Las edades del hombre*.

L'exposició té com a finalitat donar a conèixer a l'espectador els moments decisius, els protagonistes, les inquietuds materials i espirituals plasmades en obres d'art d'origen divers, totes vinculades a la regió de Múrcia, a la seva gent o als seus artistes més significatius. En definitiva, es tracta d'un passeig fascinant pel passat, des del món romà fins al segle XIX, en què el visitant pot recórrer uns itineraris marcats per la història, que inclouen l'evangelització i la tradició santiaguista, l'època musulmana, la restauració de l'antiga diòcesi hispanoromana, l'alba de la modernitat o el Segle d'Or. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Segon exvot de Liechtenstein

Quan una persona es troba en una situació desesperada, pot adreçar una súplica a Déu, a la Mare de Déu o a un sant perquè faci d'intermediari amb l'objectiu d'obtenir el guariment d'una malaltia o la salvació. En compensació, el fidel es compromet a dur a terme una peregrinació a un indret sant concret o a donar una ofrena que adquireix el caràcter de testimoni. A aquesta ofrena se l'anomena exvot.

En el segon segell de la sèrie filatèlica dedicada a exvots de Liechtenstein es pot observar, a l'esquerra del camí, l'ancià Johann Christofn, que està pregant. La pintura votiva representa una casa i un porxo; l'indret on es va produir la caiguda de l'ancià el 10 d'octubre del 1718, la promesa de l'exvot i les gràcies del fidel per haver salvat la vida.

LES RECEPTES DE

JOAN Villaró

El món de la cuina

Està vist que el món de la cuina està de moda. La televisió, la ràdio, les revistes i gairebé tots els mitjans de comunicació tenen un petit espai dedicat a la gastronomia. I, com que les modes són temporals, per això tenen un temps limitat. Al món culinari li podria passar el mateix. Entre tots ho hauríem d'evitar, ja que el menjar és la nostra alimentació, la nostra vida i hem de vetllar per estar informats pel que fa a l'equilibri nutricional i de la creació de nous plats per fer-nos un entorn molt més agradable.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402.

L'orgue de l'església del Pi, difusor de cultura musical

■ Un cicle de concerts té com a objectiu enllestir-ne la construcció

BARCELONA.— Més o menys tothom estarà d'acord si afirmem que avui dia és difícil trobar un fet cultural, folklòric o de qualsevol altra índole que hagi sobreviscut a l'escruixidor pes de sis segles. L'orgue de l'església de Santa Maria del Pi, a Barcelona, n'és un, tot i que té altres motius afegits per atraure la nostra atenció.

El reconeixement de Santa Maria del Pi dins la fesomia barcelonina pot tenir diversos orígens, tots ells prou importants i interessants. Un d'ells, potser el menys conegut però no per això menys remarcable, és el fet que aviat farà sis segles que aquesta basílica alberga un orgue, amb tot el que això comporta. Des de l'any 1457 l'església de Santa Maria del Pi ha estat lligada a aquest instrument únic i de característiques singulars.

Si us pregunten quin és l'instrument que per la seva localització està a l'abast de tothom qui el vulgui escoltar, heu de respondre: l'orgue del Pi. Si us pregunten quin és l'instrument que, si bé és inaccessible pel seu cost a la majoria d'intèrprets, paradoxalment sempre està disposat a ser tocat gratuïtament, heu de contestar un altre cop: l'orgue del Pi.

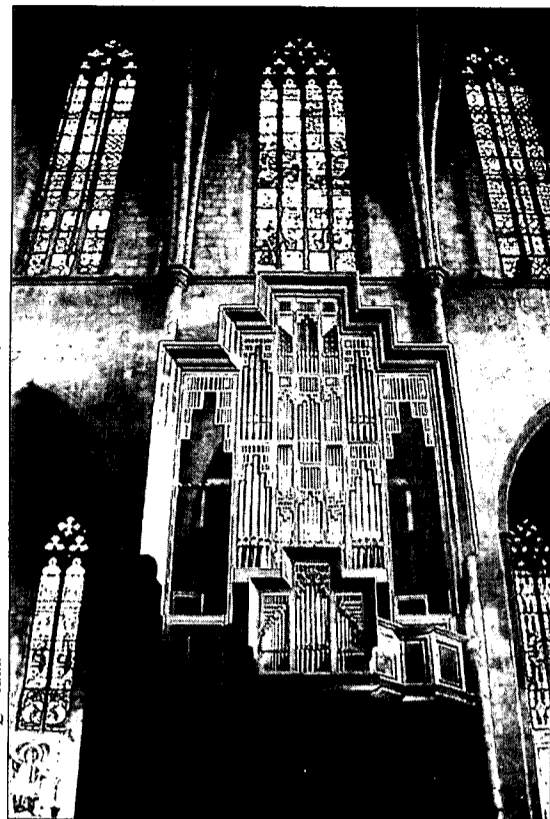
De sis segles ençà, aquest instrument ha fet un paper important a la basílica: com a element musical enriquidor de les celebracions eucarístiques, com a difusor de la cultura popular musical i com a eina per a aquelles mans que, tot aprenent, el volen fer sonar. Des de la parròquia del Pi i de l'entitat Promocions Culturals d'en Xic Marxant donem importància a aquest fet, per la seva història i per la riquesa i profit que tothom en treu.

El 1936 l'orgue va ser cremat. Substituint des d'aleshores per un d'elèctric, el 1991 es va prendre la determinació de fer-ne un de nou bastit pel suport social. La construcció de l'orgue actual és un projecte tècnic i artístic del prestigiós constructor d'orgues Gerhard Grénzing, i el disseny de la façana ha estat obra de

l'arquitecte Simon Platt, seguint l'estil gòtic català. El fet de tenir el projecte en mans d'aquest equip de professionals ens permet assegurar que un cop acabat l'orgue podrem contemplar un instrument que, per les seves capacitats, serà únic en la geografia catalana i europea. Parlem, doncs, d'un instrument d'una bellesa comparable al lloc que l'acull. Actualment l'orgue té enllestida una quarta part del total, i ja fa onze anys des de l'inici de la seva construcció...

L'església del Pi juntament amb Promocions Culturals d'en Xic Marxant hem engegat un cicle de concerts benèfic amb la intenció de dinamitzar aquest suport popular. Aquest cicle pretén fer un breu passeig musical per tota la música interpretable amb orgue i acompanyament. El 28 de desembre passat vam començar amb una audició de cançons nadalenques a càrrec del reconegut organista Josep Maria Mas i Bonet.

El 9 de març vam poder disfrutar a «Música de tres nacions» de peces espanyoles, japoneses i catalanes, interpretades per l'organista japonesa Izumi Kando, la

L'orgue de l'església de Santa Maria del Pi.

violinista Larisa Shalomy i el contrabaix del Liceu Trent Hellerstein. El proper dia 6 d'abril, a dos quarts de nou, l'organista Bernat Bailbé i el flautista—també de l'orquestra del Liceu— Albert Mora ens oferirà a «Música per a mil i una flutes» un repertori basat en Bach i Vivaldi. Us el recomanem de debò per dos motius ben diferents: per la qualitat dels intèrprets i del programa, i pel suport a la causa que representa.

Víctor Panyella

Promocions Culturals d'en Xic Marxant

INGREDIENTS:

1 ceba grossa, aigua
sal, 3 carbassons
pernil cuit, ous durs,
6 anxoves
oli d'oliva
2 cullerades de mostassa
1 cullerada de vinagre

PREPARACIÓ:

Primer de tot bulliu una ceba grossa tallada a mitges rodanxes amb molta aigua i una mica de sal. Quan ja gairebé estigui a punt, afegiu-hi tres carbassons tallats a tires llargues. Escorreu-ho tot bé i poseu-ho en una safata. Si cal, rectifiqueu-ho de sal. Ara només falta posar força pernil cuit, tallat a petites tires i envoltar la safata amb ous durs. Sobre els carbassons, poseu-hi sis o set anxoves de l'Escala en forma de creu. Per amanir l'amanida, prepareu a part, en un bol de vidre, set cullerades soperes d'oli d'oliva, dues cullerades de mostassa i una de vinagre i remeneu-ho bé. Just abans de servir-la a taula amanieu-ho amb aquesta salsa.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

Per Francesc Gamissans

Els benedictins a Internet

«Estar en una pàgina web, com nosaltres, monjos benedictins d'un monestir virtual que es pot visitar i amb el qual pregar, no corre pas el risc de desnaturalitzar la nostra vocació religiosa, si s'utilitzen els nous mitjans de comunicació amb intel·ligència i seny.» Això ho diu el P. Giacinto, monjo del monestir de Bassano, al nord de Roma, de la congregació benedictina silvestrina. La comunitat és present a Internet en la web: www.silvestrini.org.

Segons ell, els monjos nord-americans ja fa temps que de les noves tècniques informàtiques n'han fet un eina de treball i apostolat. Han canviat el seu lema tradicional, «labora» (treballa), pel de «digiteu, germans». Sortir de l'aïllament és una exigència irrenunciable per a tots els instituts religiosos, sigui quin sigui el seu carisma. Els qui s'hi oposen, sol ser per ignorància o temors infundats.

Encara més. El P. Giacinto afirma que la crisi de vocacions prové en part de certes formes desfasades de reclusió. Molts claustres i convents semblen illes «benaurades», reservades a pocs i gairebé inacessibles. «Internet —afegeix— ofereix als més atents un nou camí que no ens aparta pas del silenci ni dels nostres murs monacals, sinó que ens submergeix en aquest món al qual debem donar el nostre testimoniatge.»

Una de les característiques dels serveis que ofereix el cenobi esmentat és la possibilitat de pregar junts, rebent estímuls i suggeriments. Són poques les escoles de pregària, perquè són pocs els mestres. El que proposa el P. Giacinto en la seva pàgina web són elements que orienten als visitants o «navegants» per descobrir la transcendència de Déu.

Finalment, per als que diuen que la vida de pregària monacal és per naturalesa comunitària, el P. Giacinto contesta que són molts més en nombre els que hi accedeixen a aquest nou procediment, que els vincula i uneix per fer pregària d'una manera misteriosa, si es vol, però real.

Fins ara Internet era considerat com un perill moral per les pàgines frívoles—portadores de pornografia, violència i agressivitat— que oferia. Ara es comença a veure que també és un instrument d'un immens potencial ètic, portador de bondat, de valors evangèlics i de santedat. Tot rau a saber «navegar» amb discerniment i seny.

Amanida freda de carbassons

La bona notícia

LLIBRES

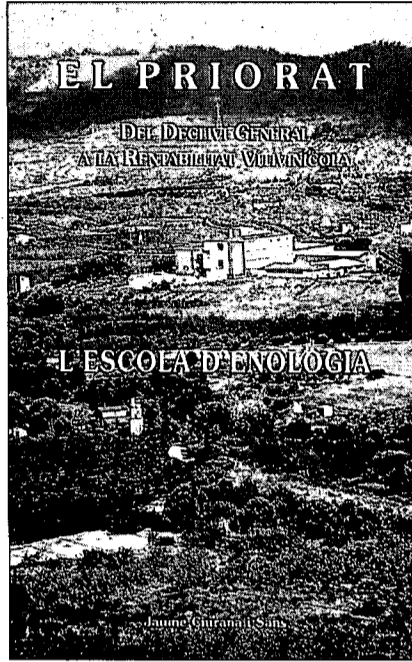
Iniciatives docents per a la comarca del Priorat

Mn. Jaume Ciurana i Sans, nascut el 1911 a Arbeca (Garrigues), és l'autor d'aquest llibre, que analitza l'acció socioeducativa de l'Associació Docent Priorat. Una iniciativa docent que va iniciar Mn. Ciurana quan va ser nomenat, el 1959, rector de l'església de Santa Maria de Falset. Tres anys més tard iniciava la primera singladura docent formativa en crear el primer i únic Centre de Capacitació a Catalunya per a la Formació Professional Intensiva, que depenia del Ministeri de Treball, amb cursos de construcció i planxisteria, entre d'altres.

La inquietud vocacional formativa de Mn. Ciurana va néixer per donar una resposta puntual a les directrius pontificies de l'encíclica Mater et magistra de Joan XXIII. Una inquietud compartida també per l'arquebisbe Benjamín de Arriba y Castro, que durant el seu mandat va crear nombroses escoles que depenien de

l'Església i que encara funcionen avui a Tarragona, Montblanc, Reus, Bonavistá, Falset... Fruit de la tasca docent de Mn. Jaume Ciurana, en ben poc temps un gran nombre de conciutadans van rebre la qualificació professional i, amb l'ajut dels que feien les pràctiques de l'ofici de paleta, es va reconstruir la casa rectoral. També s'hi van impartir cursos d'electricitat i mecànica d'automòbil amb l'objectiu de facilitar i fomentar la mecanització de l'entorn agrícola.

Gràcies al dinamisme i a la creativitat de l'autor d'aquest llibre, i amb la intenció de consolidar l'obra formativa destinada a revitalitzar la comarca del Priorat, la junta parroquial va crear l'Associació Docent Priorat, entitat educativa que va promoure els ensenyaments de primer i segon nivell. El 1964 va fundar un centre privat de Formació Professional i el 1967, el Col·legi Menor. Amb la finalitat de divulgar la tasca

de l'associació Docent Priorat, va néixer el 1975 la revista Llicorell, que va informar durant set anys del funcionament del Col·legi Menor, així com dels centres formatius de primària, secundària i de formació professional, i també de les activitats de Falset i la seva comarca.

L'autor dedica dos capítols —dels vuit de què consta el llibre— a l'Escola d'Enologia i a la implantació dels ensenyaments vinculats plenament amb la comarca: l'elaboració de vins. El punt àlgid d'aquesta escola, i que donaria total resposta al repte plantejat pels promotors en crear-la, es va assolir el curs 1981-1982, quan van ser autoritzats els ensenyaments del sector agrari, a nivell de segon grau, en l'especialitat de Viticultura i Enologia. (C.C.)

Jaume Ciurana i Sans, *El Priorat. Del declivi general a la rendibilitat vitivinícola. L'escola d'enologia*. Autoedició, Priorat 2001, 151 pàg.

Necessitat imperiosa de Déu

El progressista, prototipus de l'home del segle xx, camina sempre cap endavant, només que en cercle, per la qual cosa mai no arriba enlloc. El seu pensament és, així mateix, circular, per la qual cosa no és pensament. I mentre el públic ovaciona la seva actitud tan d'avantguarda, ell desitja, amb ardor, un punt de suport. L'autor de *Por qué no soy progre*, el periodista Eulogio López, ha seguit l'actualitat en calent, amb la ironia del sentit comú. Afirmar en l'epíleg que «el progressisme, així com la seva base moral, el relativisme, i la seva expressió filosòfica i estètica, el modernisme, encara imperen. Se situa en el zenit mateix del seu domini, és a dir, en la fase prèvia a l'ensorrament. Per això, en aquesta època de mudança, cal insistir: no és que no s'hagi de viure sense principis i sense conviccions: és que no és pot». A continuació l'escriptor comenta el següent: «La gent comença a estar tipa del vertigen existencial en què es desenvolupa la seva vida. Per això, feia molt temps que la humanitat no sentia tanta, i tan angoixant, necessitat de Déu, del Déu Pare pendent de la paraula de l'home.» (C.C.)

Eulogio López, *Por qué no soy progre*. Editorial LibrosLibres, Madrid 2001, 191 pàg.

Significat i origen dels noms

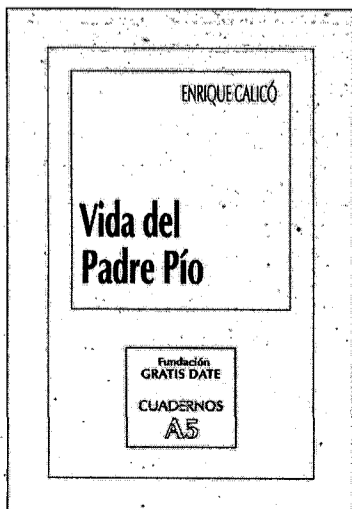
Aquest diccionari, obra imprescindible per saber més coses sobre el nostre nom i sobre el d'aquells que ens envolten, ofereix una relació completa dels antropònims més freqüents i actuals. En aquestes pàgines podem consultar amb facilitat la història, el significat, les anècdotes i les variants més comunes de cadascun d'ells. Saber l'origen dels noms i la vida dels sants o personalitats que el van dur pot ser determinant a l'hora de decidir quin nom posar als nostres fills: Cal recordar que en la cultura bíblica o judaica, el nom encarnava allò que augurava el futur de la persona o en predefinia, en certa manera, la missió en aquest món o les situacions que havien rodejat el seu infantament. Per exemple, Adam és «el format de la terra»; Eva, «la mare dels vivents»; Abraham, «el pare de la fe, de les multituds», i Moisès, «el salvat de les aigües». L'autora d'aquest llibre és Lucía Caram, o.p., dominica contemplativa del monestir de Santa Clara de Manresa. Compagina la vida contemplativa amb l'animació de grups de formació i de pregària. Amb la predicació i els escrits, cerca donar resposta als interrogants de la societat i dels joves d'avui. (C.C.)

Sor Lucía, *Diccionario de nombres*. Editorial Martínez Roca, Barcelona 2001, 478 pàg.

Biografia del P. Pius de Pietrelcina

El present llibre ofereix una biografia completa del que es va anomenar «el cas» del pare Pius (1887-1968), pel seguit de fenòmens extraordinaris que van acompanyar la seva vida mística, com són visions, bilocacions, guariments, profecies i la reproducció dels estigmes que Crist va patir en ser crucificat. «En el conte *El petit príncep*, Saint-Exupéry posa en boca d'un dels seus personatges: "Heus aquí el meu secret. És molt senzill: només hi veiem bé amb el cor." Podria dir-se que el gran secret que ens revela Enrique Calicó, i que ha après del pare Pius, és que es veu més bé i s'estima més amb els dons de l'Esperit Sant», escriu Eudaldo Forment, professor de la facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona. El 2 de maig del 1999 va tenir lloc a la plaça de Sant Pere la beatificació del pare Pius de Pietrelcina per Joan Pau II. «Si la Providència divina —va expressar el Papa en l'homilia durant la missa de beatificació— va voler que fes l'apostolat sense sortir mai del convent, gairebé "plantat" al peu de la creu, això té un significat. Un dia, en un moment de gran prova, el Mestre diví el va consolar i li va dir que "al costat de la creu s'aprèn a estimar".» Els qui estiguin interessats a adquirir-lo: tel. 948 123 612. (C.C.)

Enrique Calicó, *Vida del padre Pío*. Fundación Gratis Date, Cuadernos A5, Pamplona 2002, 55 pàg.

Per una economia més humana

Un estil de gestió econòmica basat en la «cultura del donar» és un tipus d'organització productiva que es proposa harmonitzar regles i valors empresarials amb els valors de la comunitat. L'economia de la comunitat és una experiència vital en què són implicades actualment més de set-centes empreses arreu del món, les quals treballen per una economia més humana, centrada en la persona. Rafael Rubio de Urquía, catedràtic de Teoria Econòmica de la Universitat Autònoma de Madrid, escriu en el pròleg que l'objectiu d'aquest volum és «descriure, explicar i analitzar els pressupostos, realitzacions, implicacions i perspectives d'una experiència singular —no "experiment"— en curs, viva: l'economia de comunitat». Més endavant afegeix que «el nucli de l'experiència consisteix en un procés interactiu d'elaboració doctrinal i posada en pràctica d'allò que una manera específica d'entendre i viure el cristianisme implica per a l'economia i la societat». Una experiència que proposa una gestió econòmica a partir de l'espiritualitat de la unitat. (C.C.)

Luigino Bruni, *Economía de comunitat*. Por una cultura econòmica centrada en la persona. Editorial Ciudad Nueva, Madrid 2001, 190 pàg.

El llibre de la setmana

«Soldados de Salamina»

Ja és a la 16a edició, en menys d'un any. Podem considerar que això avala una bona narració? Perquè la coincidència de tantes persones en l'adquisició d'un llibre, en un país tan al·lèrgic a la lectura, és un indicatiu de qualitat indiscutible, tractant-se com es tracta d'una obra que no té res d'escandalós ni de sensacionalista, i se centra en una figura d'un passat que per a molts lectors és una cosa llunyana, boirosa —odiosa, o amable— o, senzillament, desconeguda.

Però Javier Cercas ha encertat de ple en la manera d'aproximar-se a un escriptor com Sánchez Mazas, una vella glòria política d'un falangisme de saló, que va resultar una utopia fugaç, tot i que s'inspirava en models d'una Europa convulsa, que hi buscava el que creia l'única manera d'estabilitzar les seves societats. Una manera errònia, és cert, que va acabar en una de les guerres més sagnants, i la més estrepitosa de les derrotes.

Arrencant d'una conversa en la qual s'insinuaven detalls d'un suposat afusellament de l'autor de *La vida nueva de Pedrito de Andía*, s'obstina a conèixer les circumstàncies i els personatges, fins a

Javier CERCAS,
Soldados de Salamina.
Tusquets, Barcelona 2001, 209 pàg.

arribar al descobriment inesperat de qui podia donar-li la clau dels interrogants que el van assetjar en la reconstrucció de la història.

El més important de *Soldados de Salamina* no és tant la reconstrucció de la peripècia vital de Sánchez Mazas, com la manera de fer-nos reviuire unes pàgines de la història aclaparadora de la guerra civil del 36, que potser no s'havien tractat mai com ho ha fet Cercas. Si hom ha estat coetani dels fets, encara que fos durant la infantesa, reconeix detalls que s'escapen als llibres d'història, o són mal tractats per narradors polaritzats per triomfalismes o tremendismes partidistes. Exceptuant algunes línies en les quals es deixa endur per llocs comuns innecessaris quan qualifica personatges que van influir en aquesta època i en els anys posteriors, la

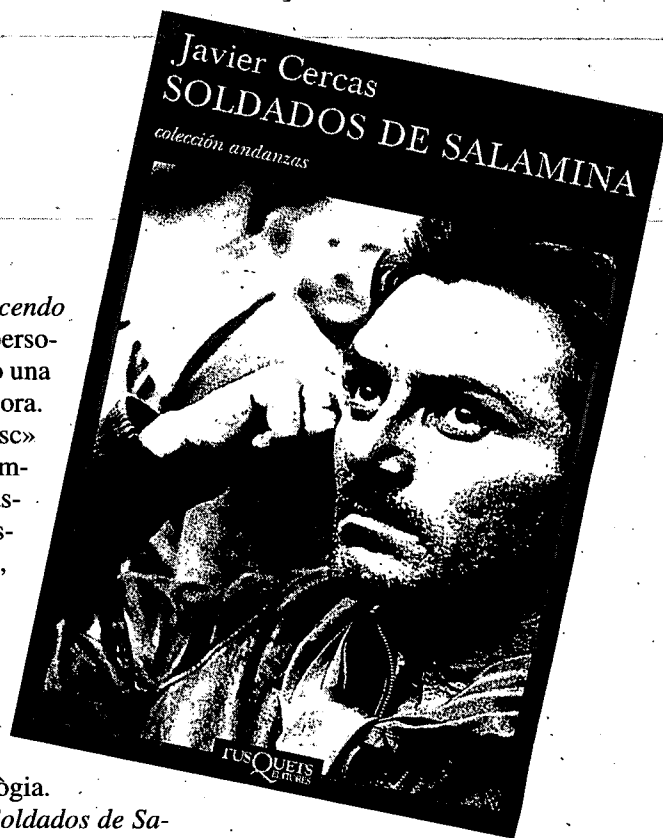
narració flueix en un *crescendo* constant d'interès. Els personatges estan descrits amb una visió adequada, suggeridora. Des dels «amics del bosc» fins al vell Miralles, o l'ambigua amiga Conchi, passant per la presència constant del protagonista, fugitiu i fonedís davant del risc, tots ells són reals, tractats amb habilitat i respecte, sense abundar en una crítica, que hauria estat un recurs fàcil per a la demagògia.

Precisament perquè *Soldados de Salamina* ha tingut l'èxit que ha tingut, i sabent que estava entre les obres finalistes del premi que Lara acaba de concedir en nom dels editors espanyols, hom es pregunta com han pogut anar a parar aquests milers d'euros a *El cielo raso* d'Álvaro Pombo. Que potser els editors també estan decidits, d'una vegada, «a sortir de l'armari»? En el comentari que vam publicar en aquestes mateixes pàgines el febrer del 2001 ja vam dir tot el que pensàvem d'unes pàgines ben escrites —Pombo és, indubtablement, un dels millors escriptors d'avui dia— però en

les quals es plantejaven situacions d'ètica discutible, a causa de la manera d'exposar-les, i que a més considerava com l'expressió de la seva manera de ser. Una vegada més, el conflicte entre ètica i estètica?

Si aquest premi era per a Editorial Anagrama, i el seu propietari Herralde, tindria una altra justificació, pel seu esforç notable a favor de la difusió de la cultura del llibre.

Cristóbal Sàrrias

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 75,02€ (12.480 ptes.) l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català Edició en castellà

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

- Amb un únic pagament de 75,02€ (12.480 ptes.) per any
- Amb dos pagaments semestralment de 37,50€ (6.240 ptes.)
- Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)
- Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

La sardana i la dansa

Premis Francesc Basil

Una comissió integrada per representants de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Figueres, i de les entitats Amics de Francesc Basil i Foment de la Sardana Pep Ventura, acaba de convocar el 20è Memorial Francesc Basil, amb la publicació de les bases dels Premis Musicals que porten el nom d'aquest compositor.

Els requisits de la convocatòria són: participació oberta a tots els compositors que ho desitgin, amb un màxim de 2 sardanes per concursant; temàtica lliure, d'acord amb les inquietuds i la inspiració de cada autor; presentació d'obres, en original més de sis fotocòpies, escrites per a cobla d'onze instruments, amb una reducció per a piano al peu de la partitura i acompanyades de les corresponents partícels. A cada original hi ha de constar el títol i un lema, que també han d'aparèixer a la plica que cal adjuntar, tancada i lacrada, que contindrà

el nom, l'adreça i el telèfon del compositor.

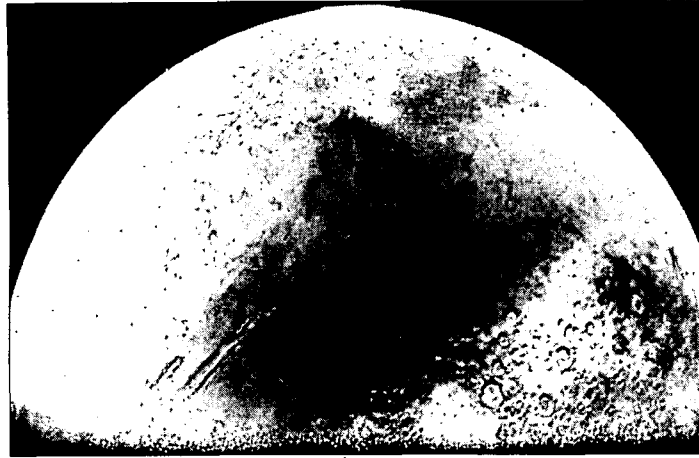
Els premis Francesc Basil estan dotats de la manera següent: primer premi, 1.803 euros; segon premi, 601 euros i premi popular, 300 euros. El primer i segon premis s'atorgaran per decisió del jurat nomenat per la comissió organitzadora i el premi popular es determinarà a partir de la votació del públic assistent al concert de cloenda del Memorial Francesc Basil, entre les 5 sardanes finalistes seleccionades pel jurat.

Les obres concursants s'han de trametre a l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Figueres (Ronda Firal, 4, 1r - 17600 Figueres), amb la indicació XX Memorial Francesc Basil. L'admissió d'originals finalitzarà el dia 12 d'abril i l'estrena de les obres finalistes i el lliurament dels premis tindrà lloc a la capital empordanesa, el dia 19 de maig del 2002. (C.C.)

La NASA té un director nou

Es diu Sean O'Keefe. Ha rellevat Dan Goldin en la direcció de la gran agència espacial americana. Això ha comportat també uns quants canvis en la marxa de la institució. Concretament en la distribució del pressupost. Per al 2003 puja a 15.100 milions de dòlars, que vol dir un 1,4% més que l'any anterior, però com que la inflació se situa a un 2% en realitat hi ha una petita reducció. Aquest pressupost es distribuirà una mica diferent de com es feia amb l'anterior director. Concretament, l'Estació Espacial Internacional (l'ISS, en sigles angleses) rebrà només 1.490 milions de dòlars el 2003, mentre que enguany li estaven dedicats 1.720 milions de dòlars. També els vols tripulats tenen una reducció d'uns 700 milions de dòlars. I també es cancel·len dos projectes d'exploració planetària: una missió cap a Plutó i el cinturó d'asteroides de Kuiper, i el satèl·lit que s'havia d'enviar a la lluna Europa de Júpiter.

Em direu a què ve tot això. Senzillament al fet que sembla que el nou director es vol assegurar de poder fer més ciència i no tanta espectacularitat cara. En

El planeta Mart.

febrer passat, acaba d'enviar el satèl·lit *Hessi*, que durant dos anys prendrà dades de les erupcions que es produeixen a l'atmosfera solar. Té a bord uns aparells que proporcionaran als científics coneixements sobre les explosions del Sol, amb imatges i filmacions en raigs X i raigs gamma. Tot serà per saber més coses de l'astre que ens dona vida.

frase del nou director: «L'administració ha dissenyat una línia fiscal per al futur que demana a la NASA de vigilar la seva forma de funcionar... i que continuï construint sobre les seves bases fonamentals de ciència i investigació tecnològica.» El que diu O'Keefe d'investigació tecnològica es refereix a la posada a punt de generadors nuclears per a naus espacials que, quan s'obtinguin, rebaixaran les despeses d'aquells dos projectes que hem dit abans que només s'han suprimit de moment. També s'ha ajornat per al 2009, en lloc del previst 2007, el vehicle tot terreny que es vol enviar a Mart.

Enguany, amb el pressupost que encara té, segueix fent el pla traçat. I ara, el 5 de

Actualitats científiques
 Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Església i ciència al llarg de la història

39 La Pontifícia Acadèmia de les Ciències

Una bona mostra de l'interès que l'Església ha tingut i té pel progrés de les ciències és l'existència d'aquesta acadèmia pontificia. Fins a arribar a com és actualment aquesta institució ha passat per molts avatars. N'explicarem la història. A l'època del Renaixement hi hagué moltes menes d'intents de restauració de la cultura clàssica i una d'elles, per fomentar la filosofia i la ciència, va ser la creació d'«acadèmies», recordant l'Acadèmia de Plató. Així, començant a Itàlia, a partir de reunions d'erudits i amants de la ciència sorgiren al segle XV l'*Accademia Platonica* a Florència, la *Pomponiana* a Roma, l'*Alfonsina* (després *Pontaniana*) a Nàpols, l'*Aldina* a Venècia... A aquestes primeres en seguiren d'altres de més importància cultural als segles XVI i XVII. La famosa *Accademia della Crusca* (1582) de Florència va ser la primera que es dedicà a la llengua i va publicar un vocabulari de l'italià. A començaments del segle XVII és quan neix la que acabarà considerant-se pontificia.

Del 1603 fins al 1936

N'explicarem la història des dels seus orígens. Un jove italià, Federico Cesi (1585-1630), nascut a Roma de família noble (era duc d'Acqua Sparta), amant de la ciència, amb tres companys seus (J. Heck, F. Stelluti i A. de Filiis) decideix fundar una «Accademia» que serveixi de debò per a la promoció de les ciències fins a establir també relacions entre els científics de diversos països. Fa la fundació a Roma mateix, la ciutat dels Papes, el 1603, amb el nom d'*Accademia dei Lincei* («linceo» és una paraula que deriva de *linx* (linx), per indicar que els seus mem-

bres havien de tenir una vista com la d'aquest animal que és proverbial; ja Ciceró havia anomenat *linceus* l'home de vista excepcional i a la mitologia grega duia el nom de Linceu aquell argonauta que, segons la llegenda hi veia fins a través de les pedres i dels arbres). L'emblema d'aquesta acadèmia era un linx amb la inscripció «*Sagacius ista*» o sigui «més sagaçment que aquest». El fundador d'aquesta nova Acadèmia es distingí per una certa producció científica. Va ser el primer, que se sàpiga, que descobrí les espores de les falgueres i, entre altres obres que publicà, s'hi troba un assaig de classificació de les plantes. Va propagar la utilització del microscopi i dotà l'Accademia d'una bona biblioteca, d'un gabinet d'història natural i d'un jardí botànic. Les sessions científiques es feien al palau romà dels Cesi. Essent dins dels Estats Pontificis rep el beneplàcit dels Papes.

El 1625 l'acadèmia consta de 32 membres, entre els quals, des del 1610, s'hi troba Galileu, el qual se'n gloria de ser-ne. No s'oblidarà mai de posar a les seves obres que és membre de l'*Accademia dei Lincei*.

Quan va morir Cesi el 1630 les activitats de l'acadèmia cessaren ben aviat. Durant més d'un segle només en restarà el record. Però el 1657 a Florència un cardenal, Leopoldo de Medici, funda una nova acadèmia que ve a ser una continuació de la de Cesi. Prendrà el nom d'*Accademia del Cimento* (o sigui de la prova o experiment). Va recollir el que havia ensenyat Galileu i es fixà com a objectiu la física amb mètodes experimentals. I féu experiments sobre pressió de l'aire, efectes del buit, congelació de líquids, propietats de la calor, propagació del so i de la llum, observacions d'astronomia i de ciències

naturals. Publicà uns *Saggi* (1666). Però es va extingir la seva activitat el 1667.

El 1795 el sacerdot Feliciano Scarpellini (1762-1840) funda una Accademia que vol ser una restauració de la dels Lincei. Tant és així que el 1804 s'acorda posar-li el nom d'*Accademia dei Nuovi Lincei*. El 1826 és posada sota la protecció de Lleó XII. El 1838 el papa Gregori XV se la fa seva i li afegeix el títol de pontificia.

En morir Scarpellini la seva activitat decau, però el 1847 és el Papa en persona, Pius IX, qui vol donar-li nova vida i li posa el nom que serà oficial d'*Accademia Pontificia dei Nuovi Lincei*. En 1870 l'Estat italià s'apodera de Roma i de les institucions que hi troba, es fa seva aquella acadèmia i li dona el nom de *Reale Accademia dei Lincei* (suprimeix *Nuovi*). Però l'acadèmia pontificia no desapareix del tot. Se'n crea una, amb alguns acadèmics d'aquella, dins del Vaticà, o sigui, es fa un desdoblament. La continuació vaticana s'anomenarà des d'ara *Pontificia Accademia delle Scienze*.

El papa Lleó XIII la reestructura. En fixa el nombre de socis ordinaris: quaranta. El president posat pel Papa és el barnabita Francesco Denza (encarregat també de l'observatori del Vaticà). Des d'aquest moment pertany al Papa el nomenament de president. Benet XV, a la mort del P. Denza, el 1921, hi posa el jesuïta Giuseppe Gianfranceschi (1875-1934), que serà confirmat en el càrrec per Pius XI, i a la seva mort, el mateix Pius XI nomenarà president el franciscà P. Agostino Gemelli (1878-1959).

La nova Acadèmia Pontificia de les Ciències

Serà també el papa Pius XI qui donarà a l'Accademia l'estructuració que encara manté substancialment avui dia. Ho fa amb el *motu proprio* d'octubre de 1936. En els seus estatuts es declara que té per fi promoure els estudis, el progrés i la història de les ciències físiques, matemàtiques i naturals. Serà com el *Senatus Scientifi-*

cus de l'Església, segons expressió del mateix Pius XI. En seran membres numeraris (o ordinaris) setanta acadèmics pontificis, als quals podran afegir-s'hi alguns supernumeraris i un nombre indefinit d'honoraris. Per a ser membre ordinari no és requisit essencial ser catòlic. Ho poden ser científics de tots els països i religions. Cada any el Papa els reuneix per parlar-los d'algun tema i animar-los al seu estudi, bo i afegint què en pensa l'Església.

No cal dir que n'han estat membres personatges ben coneguts del món de les ciències. Entre els setanta inicials hi havia Max Planck, Guglielmo Marconi, George H. Lemaître, Ernest Rutherford... El quart president d'aquesta acadèmia (després de Gemelli, Lemaître i O'Connell) ja va ser un seglar, el brasiler Carlos Chagas, professor de Física Biològica de la Facultat Nacional de Medicina i director de l'Institut de Biofísica de la universitat de Rio de Janeiro. Després d'ell el papa Joan Pau II ha nomenat president el director de l'Institut de Química General de la universitat catòlica de Milà, Giovanni Bta. Marini-Bertolo.

No ens entretindrem a fer el llistat dels científics il·lustres que han estat o són membres de l'*Accademia Pontificia*. N'hi ha prou amb dir que vint-i-sis dels que n'han format part han estat guardonats amb el premi Nobel. Per dir-ne un dels actuals, el cèlebre físic anglès Stephen Hawking.

L'acadèmia des del 1936 organitza setmanes internacionals d'estudis, convidant experts en la matèria perquè participin en els debats. S'han tractat molts diversos temes: poblacions estel·lars, microsismes, radiacions còsmiques, núclis de les galàxies, problemes de física fonamental. La llista és llarga... I no tan sols en el pla teòric. També problemes de ciència aplicada. Per això el prestigi actual de l'acadèmia és gran i són molt apreciats pels científics els volums editats de les ponències en aquestes trobades. Qui podrà dir, doncs, que l'Església no s'interessa per l'avenç de la ciència?

Pensadors cristians del segle xx (61)

Monsenyor Romero: protector de la dignitat humana

BISBE POBRE I MÀRTIR

Óscar Romero va néixer a Ciudad Barrios (El Salvador). Es va educar al si d'una família senzilla. De caràcter tímid, ja de petit va haver d'interrompre els estudis a causa d'una greu malaltia. Quan va entrar a l'edat de l'adolescència, va treballar d'aprenent de fuster.

Ingressa al Seminari Menor de San Miguel. Allí aprendrà a lliurar la seva vida al Senyor i a la nació salvadorenca. De nou, haurà d'interrompre els estudis. Aquest cop a causa de les dificultats econòmiques de la seva família. Va haver de treballar a les mines d'or de Potosí, on guanyava un sou miserable.

Aconsegueix tornar a la vida seminàristica, aquesta vegada ingressant al Seminari Major dels jesuïtes a San Salvador. Enviat a Roma per acabar-hi els estudis de teologia ascètica i mística, no podrà doctorar-se a causa de l'inici de la Segona Guerra Mundial.

DE LES AULES A LA SOCIETAT

És ordenat de sacerdot a Roma (1942) i torna a El Salvador. Inicia la seva pastoral en parròquies pobres, però plenes d'una fe cristiana fervorosa. Óscar Romero impulsa moviments apostòlics, crea i encoratja diverses obres socials (Càritas diocesana, alcohòlics anònims...).

Per la seva gran acció pastoral és nomenat bisbe auxiliar i secretari de la Conferència Episcopal de San Salvador. A més, també és nomenat rector del Seminari de San Salvador. Finalment, és nomenat bisbe de Santiago de María (1974) i arquebisbe de San Salvador (1977).

Contemplant la crua realitat social del moment, va defensar a ultrança la dignitat dels pobres, des de l'amor a

Monsenyor Romero (1917-1980) va ser el profeta dels pobres i dels salvadorencs marginats per la classe rica. Les seves paraules i el seu testimoni de vida humil van plasmar l'Evangelí viu en una societat desorientada i empobrida. És un veritable màrtir del segle xx.

l'Evangelí de la pau. Va ser caluniat diverses vegades i assetjat pel poder polític. Les acusacions van desembocar en amenaces de mort. Però tot allò no li impedia continuar desgastant-se pels més pobres del seu país. Va crear obres benèfiques, i es va convertir en les mans i en la «veu dels sense-veu».

Monsenyor Romero, odiat pels poderosos del país, va ser assassinat per sicaris del govern salvadorenc, mentre celebrava missa. La seva mort va crear un veritable impacte arreu del món. Tothom va plorar-ne la desaparició: des dels marginats socials fins als companys en religió.

«SENTIR AMB L'ESGLÉSIA»

Aquest va ser el lema de Mons. Romero. I sota aquest lema, va impulsar la pastoral de la diòcesi, una pastoral que va arribar a donar fruits impensables. El seu objectiu principal va ser organitzar l'Església perquè visqués de cara al pobre i segons els criteris de l'Evangelí.

Malgrat que alguns dels seus enemics el van titllar de marxista, ell va combregar sempre amb l'Església catòlica, sense desviar-se ni una mica dels seus dogmes i creences. Cada diumenge denunciava públicament, a l'homília, les violacions sistemàtiques dels drets humans sobre el poble d'El Salvador. Cridava contínuament a la conversió dels cors. Aquells cors que, engegats per les riqueses i el luxe, no posaven en pràctica els consells cristians de l'amor als neces-

sitats i la caritat per damunt del benestar personal propi.

Des de la mare Església, la seva, sentia com el plor d'un poble afamat li arribava al fons del cor. Un cor obert a tots, des del diàleg i la proximitat. Per això, en innumbrables ocasions se li va

«El seu objectiu principal va ser organitzar l'Església perquè visqués de cara al pobre i segons els criteris de l'Evangelí»

demanar que fes de mediador entre diverses parts enfrontades violentament.

Sentia l'Església com el centre de la seva vida cristiana. Una vida que creixia després del contacte eucarístic i els pobres. I, des de l'eucaristia, com a signe d'unitat, encoratjava tothom a ser ferment viu d'unitat i de testimoni cristià, des de les seves multitudinàries misses a la catedral.

JUSTÍCIA SOCIAL

Allunyat de la teologia de l'alliberament d'arrel marxista, Mons. Romero va predicar una autèntica teologia alliberadora. Aquesta teologia que neix de Jesús salvador de les ànimes i que desitja alli-

berar l'ésser humà de les estructures del pecat.

Mons. Romero tenia molt clar el noús de la violència per reivindicar més pau i feina per als pobres, més repartiment igualitari i equitatiu dels béns terrenals... més justícia social. Creia que el govern del seu país l'escoltaria i resoldria, a través de lleis justes, les mancances d'un poble en la misèria i amb set de justícia.

Però la realitat va ser una altra. Molts cristians adinerats negaven el salari just als camperols. No combregaven amb els ensenyaments de l'Església catòlica en el camp de la doctrina social. A més, el seu gran amic, el pare Rutilio Grande, va ser assassinat (1977) per terratinents rics. Aquest fet va provocar que Mons. Romero impulsés amb més energia la seva opció radical pels oprimits de la seva terra.

L'ESGLÉSIA PERSEGUIDA

Óscar Romero va viure en carn pròpia persecucions de tot tipus: contra la seva persona i contra els seus ideals cristians. Però no estava sol. Amb ell, patia la societat salvadorenca. Especialment, eren perseguits pel govern aquells grups de cristians que es manifestaven en contra del poder i a favor de les minories marginades.

Molts laics i sacerdots catòlics van ser assassinats pel sol fet de reivindicar pacíficament la implantació de la justícia social al país. Amics i coneguts de Mons. Romero, molts d'ells martiritzats per causa de l'Evangelí de Jesús.

Aquests fets van fer que Mons. Romero es convertís en el protector implacable dels drets humans i la vida humana al seu país. Com a representant de l'Església catòlica al seu país, no va callar, i en va pagar un preu molt car: el de la seva vida.

La seva teologia del martiri venia marcada per l'amor a la veritat i per portar fins a l'extrem els criteris de caritat, solidaritat, amor als pobres, compartir els béns materials i espirituals, crear entitats i impulsar llocs d'acollida per als marginats, etc.

Mons. Romero ens va ensenyar a viure la comunió de compartir, viure cada dia pensant en les necessitats de l'altre, ser valents davant les injustícies dels altres, col·laborar amb el poc o molt que puguem aportar en el terreny de la doctrina social de l'Església. La seva teologia i praxi cristiana no va ser acadèmica, sinó de cor i tocant de peus a terra, com un ferment viu de l'Evangelí.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista (stein@mixmail.com)

VIATGES HELENA

ORGANITZA VIATGES A LOURDES

TOTS ELS CAPS DE SETMANA

D'ABRIL - MAIG - JUNY - JULIOL

AGOST - SETEMBRE I OCTUBRE

- SORTIDA DISSABTES AL MATÍ
- TORNADA DIUMENGES A LA TARDA
- VIATGE AMB AUTOCAR D'ANADA I TORNADA
- ESTADA A LOURDES
- HOTEL SITUAT AL COSTAT DEL SANTUARI
- HABITACIONS AMB BANY O DUTXA
- PENSÍO COMPLETA, VI I AIGUA
- ASSEGURANÇA DE VIATGE

També autocars d'anada o tornada

PER INFORMAR-SE I RESERVAR LES PLACES
NO NECESITA DESPLAÇAR-SE, POPT FER-HO TRUCAN AL TELÉFON

93 419 17 00 PLACES MOLT LIMITADES
RESERVI JA!!!

PASSEM A RECOLLIR PROP DE CASA VOSTRA

Av. Josep Tarradellas, 64 - 08029 BARCELONA - Tel. 934 191 700 - Fax 934 100 256

RÀDIO

CADENA ESTEL

Des de les 02.00 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
 El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
 Espurna d'Alba, a les 07.15 i 02.00 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30, 18.55 i 2.10 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.
 Angelus cantat, a les 12.00 hores.

Dilluns

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia).
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta* (magazín de serveis).
 20.30-22.00 *Sin concesiones* (esports).
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes* (actualitat en clau cristiana).
 23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical).

Dimarts

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Paraules d'amor* (família).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dimecres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Dijous

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
 09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.30 *La Consulta*
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *A tota costa* (submarinisme).
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*

Divendres

07.00-08.00 *Radiofórmula*
 08.00-09.00 *El Primer Cafè*

09.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-19.30 *Ressons*
 19.30-20.30 *Catalunya Sense Barreres* (atenció a discapacitats).
 20.30-22.00 *Sin concesiones*
 22.00-23.00 *Qui tingui oïdes*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges famosos).
 00.00-00.30 *De nou n'nou* (música alternativa).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Dissabte

07.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 09.00-10.00 *Club de golf* (esports).
 10.00-11.00 *Trotamundos* (turisme rural).
 11.00-12.00 *Radiofórmula*
 12.00-13.00 *Fills: preguntes i respostes* (escola cristiana).
 13.00-17.00 *Radiofórmula*
 17.00-18.00 *Vaixells, trens i música country*
 18.00-19.00 *Cum laude* (universitats).
 19.00-20.00 *Afinado con Brasil* (música brasilera).
 20.00-21.00 *Els temps de la música* (música clàssica).
 21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música cinema).
 22.00-23.00 *Mar de claror* (catequesi).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia).
 00.00-00.30 *Cova de Jazz* (música).
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

Diumenge

07.00-08.30 *Radiofórmula*
 08.30-09.00 *Contes de la Fada Vetakika*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 10.00-11.00 *Rutes per Catalunya* (excursions).
 11.00-18.00 *Radiofórmula*
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals).
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona).
 20.00-21.00 *Melodies de fe* (música cristiana).
 21.00-23.00 *Radiofórmula*
 23.00-23.45 *Missatge en una ampolla* (reflexions).
 23.45-00.00 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana).
 00.00-00.30 *La cova del Country*
 00.30-02.00 *La Gran Diferència*

CADENA ESTEL

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

08.00, 08.15 Desconnexió *El Primer Cafè*
 14.00, 14.15 *Informatiu migdia*
 18.30, 18.45 *Informatiu vespre*
 09.15, 14.15, 19.15 *el Temps*
 12.00, 15.00, 17.00 *Butlletins horaris*

Cada dia

06.45 *Un bon motiu per viure*
 08.10, 10.45, 16.15 *Agenda*
 12.45, 17.45 *Recomanacions turístiques*

Dimècres

00.00-00.30 *El que més ens agrada*

Dijous

00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

Dissabte

13.00-13.30 *Església d'Urgell*
 13.30-14.00 *In Corpore Sano*

Diumenge

18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli*

RÀDIO BARCELONA (OM 666)
 Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a Montserrat Sagrera i Bosch, autora del llibre sobre el seu fill Joan Maria; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

CADENA ESTEL

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat.
93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf ARQUEBISBAT DE BARCELONA

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa BISBAT DE GIRONA

105.0 FM Ràdio Principat: Alt Urgell, Cerdanya, Noguera, Segarra, Pla d'Urgell i Urgell
107.5 FM Ràdio Principat: Andorra BISBAT D'URGELL

TELEVISIÓ

2

Diumenge 7

08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
 Programa dedicat a les manifestacions religioses de la comunitat musulmana, jueva i evangèlica.
 09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 1)
 «Etiopía: la cara y la cruz.»
 La religió ortodoxa, doctrinalment separada de la catòlica romana, és majoritària al país. El cristianisme ha construït temples tan originals com els de la Libela. El reportatge aprofundeix en l'Etiòpia religiosa i en l'obra social que els salesians i les salesianes porten a terme a l'antiga capital del regne.
 Director: Julián del Olmo.
 10.00 *Últimas preguntas*
 «Los arzobispos de Toledo y la universidad española.»
 Fins al mes de juny proper Toledo acull la mostra que pretèn donar resposta a interrogants com ara qui és un arquebisbe?, què és la universitat?, quins vincles han unit durant la història els arquebisbes i les universitats? Entrevista a Carlos Vizuet, professor d'Història de l'Església a la Universitat de Castella-la Manxa.
 10.30 Santa Missa
 Amb la participació del cor parroquial de Moià (Bages), sota la direcció d'Ignasi Alberch.

(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)

Dilluns 8

17.15 *Pueblo de Dios*
 «Más allá de las aulas.»

TV 3

Diumenge 7

09.00 *Signes dels Temps*
 «Els infants i la televisió.»
 Cada nen passa una mitjana de dues hores al dia davant del televisor. Hi ha massa violència a la petita pantalla? Quins valors transmeten els programes que veuen els nens? Debat monogràfic amb la participació de Xavier Romero, director de continguts del K3, el canal infantil i juvenil de Televisió de Catalunya; Paulino Castell, psiquiatre i membre de Telespectadors Associats de Catalunya; Jordi Busquet, sociòleg i coordinador del grup de recerca sobre «Violència i Televisió» (URL); i Mercè Collell, psicoanalista i membre del grup «Invenció Psicoanalítica».
 Altres temes:
 —Comentari de l'evangeli de diumenge.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió la nit del diumenge al dilluns, a partir de les 02.00 h per TV3; el diumenge a les 11.20 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

11.00 *Missa conventual de Montserrat*
 Cada primer diumenge de mes, TV3 retransmet la missa conventual de Montserrat amb els cants finals a càrrec de l'Escolania.

Divendres 5

20.30 *Creure avui*
 Presentat per Steffi Leonardi i coordinat per Ramon Safont-Tria.
 El programa repeteix l'emissió el dilluns a les 14 h.

Cada diumenge

12.00 *Paraula i vida*
 Espai que escriu i presenta Mons. Lluís Martínez Sistach.
 (El programa repeteix l'emissió el diumenge a la tarda cada tres hores).

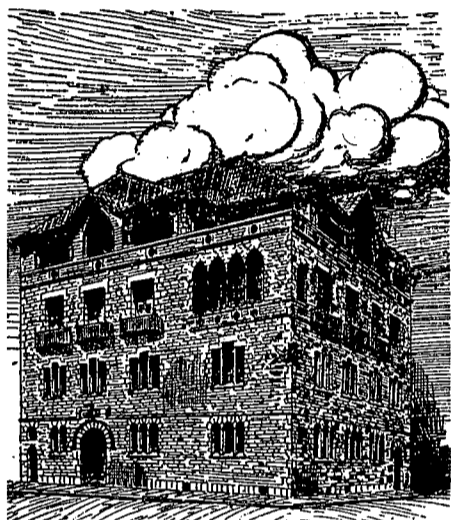
Canal Berguedà de Televisió

Bona notícia, programa setmanal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (migdia i vespre) i el diumenge (matí, tarda i nit).

ABRIL ÉS EL MES CONSAGRAT ALS DOLORS I SOLEDAT DE LA MARE DE DÉU

Internet

• **PÀGINA JOVE.**— L'arquebisbat de València i Confer-Coval han creat una pàgina web, www.redjoven.org, adreçada als internautes més joves. Hi podeu trobar informació sobre beques, ajudes, subvencions, premis, treball, grups juvenils, calendari de les activitats de la Comissió d'Infància i Joventut de l'arquebisbat, entre altres propostes.

• **BALMESIANA.**— La Universitat Virtual Sant Tomàs us ofereix el tractat de sant Tomàs contra els averroistes de París, que defensaven que el món és etern: <http://UVST.balmesiana.org/es/Bibl/staeternitate.htm>

Altres bisbats

• **RELIGIOSOS CAMILS.**— El Centre d'Humanització de la Salut organitza a Madrid del 12 al 14 d'abril un curs sobre *Apoyo emocional en cuidados paliativos*. Més informació: tel. 918 060 698, fax 918 040 033, a/e: cehsformacion@humanizar.es

• **TROBADES MISSIONERES DE SILOS.**— Durant els mesos de juliol i agost. Es poden demanar els programes a Trobades Missioneres de Silos, c/ Sant Bernat, 79 - 28015 Madrid, tel. 915 944 112 i 915 944 172, a/e: cfssilos@csf.es, Internet: www.csf.es

Barcelona

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Organitza una aula d'extensió universitària per a la gent gran el 8 d'abril, a les 17.00, sobre *El*

testament vital, a càrrec de Núria Terribas (Institut Borja de Bioètica); a les 18.30, eucaristia. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701.

• **DILLUNS DELS DRETS HUMANS.**— El 8 d'abril, a les 19.00, conferència de Francesc Torredelot, teòleg i historiador en religions, sobre *El diàleg entre religions*. C/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 176 177 i 933 172 398.

• **PALAU DE LA MÚSICA.**— Presenta en aquesta temporada el següent programa: 8 d'abril, a les 19.00, The Black and White Gospel Singers; el 9, a les 20.30, Premis Sant Jordi de Cinematografia; el 12, a les 21.30, XIII Festival de guitarra de Barcelona, amb Vicente Amigo; el 13, a les 21.30, concert de El Lebrijano, i el 14, a les 18.00, recital d'Emma Kirkby (soprano) i Jakob Lindberg (llaüt i tiórba), amb obres de Monteverdi, Morley, Dowland i Wilson, entre altres. Més informació: c/ Sant Francesc de Paula, 2 - Barcelona, tel. 932 957 200, fax 932 957 210, a/e: palau@palaumusica.org, Internet: www.palaumusica.org

CRISTIANISME I JUSTÍCIA
FUNDACIÓ LLUÍS ESPINAL

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— Els dies 9, 16, 23 i 30 d'abril, i 7 i 14 de maig, de 19.30 a 21.30, el professor Francisco de la Torre imparteix el seminari *La dimensió ètica del diàleg*; els dies 10, 17 i 24 d'abril, i 8, 15 i 22 de maig, el professor Salvador Vergés, s.j., imparteix el seminari *Nou plantejament dels Drets Humans*. Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona.

• **UNIVERSITAT RAMON LLULL.**— En el marc dels Diàlegs Universitaris que organitza la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, de la Universitat Ramon Llull, tindrà lloc el següent acte: el 10 d'abril, a les 19.00, xerrada sobre la interculturalitat i esport, amb la participació de Gaspar Maza (antropòleg i educador social) i José M. Montero (exjugador de bàsquet i professor de la FPCEE Blanquerna). Modera: professor Ricardo Sánchez. Auditori Cardenal Jubany, c/ Cister, 34 - Barcelona.

• **CENTRE CULTURAL CAIXA TERRASSA.**— L'11 d'abril, a les 21.00, concert de l'Orquestra de Cambra de l'Empordà amb Carles Coll com a

director i Chris Nicholls (violí). Programa: Rossini, Toldrà i Vivaldi. Més informació: rbla. d'Ègara, 340 - Terrassa, tel. 937 804 122, fax 937 331 393, a/e: info@c-cultural-terrasa.es, Internet: www.c-cultural-terrasa.es

• **ARXIPRESTAT DE LA SAGRADA FAMÍLIA.**— El 13 d'abril, a les 9.30, organitza la IV Jornada Arxiprestal amb el tema *Units en arxiprestat. Volem evangelitzar*, a càrrec de Mn. Ramon Prat. Col·legi de Mare de Déu del Roser (dominiques), c/ Mallorca, 349 - Barcelona.

• **TIBIDABO.**— El 13 d'abril, trobada de matrimonis que celebren les noces d'argent al temple del Tibidabo.

• **ESPAI VOCACIONAL.**— La Delegació de Pastoral Vocacional ofereix un espai el 13 d'abril, d'11.00 a 13.00, per ajudar nois i noies a partir de 17 anys a descobrir quina és la voluntat de Déu per a la seva vida. Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació, 231 - Barcelona, tel. 934 541 600, a/e: seminari.bcn@teleline.es

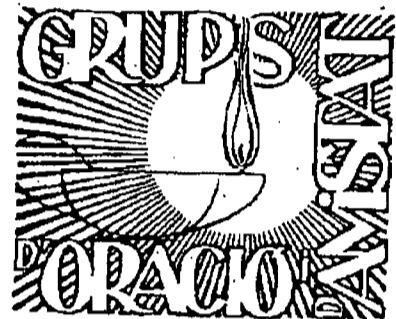

• **V CICLE DE CONCERTS DE CORALS UNIVERSITÀRIES.**— El proper concert serà el 13 d'abril, a les 21.00, després de la missa de les 20.00 on la formació musical interpretarà algunes peces musicals. L'actuació anirà a càrrec

del cor de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigit per Joaquim Vallvé. Lloc: parròquia Sant Ramon de Penyafort, rbla. de Catalunya, 115 - Barcelona.

• **RECÉS.**— El 14 d'abril, de 10.00 a 17.00, el cardenal Ricard M. Carles dirigit un recés per a religioses a la casa d'exercicis de Sarrià, c/ Carrasco i Formiguera, 32 - Barcelona.

• **UNIÓ EUCARÍSTICA REPARADORA.**— Organitza un recés espiritual el 14 d'abril, a les 17.00: meditació i eucaristia. Lloc: Missioneres Eucarístiques de Natxaret, c/ Mare de Déu de la Salut, 26 - Barcelona.

• **GRUPS D'ORACIÓ I D'AMISTAT.**— Tindran el recés mensual el 20 d'abril, a les 17.00, a la capella de la Llar Mare de Déu de Gràcia, c/ Carolines, 16. El dirigirà Mn. Pere Rovira i es començarà amb el rès de vespres, exposició del Santíssim i, com a cloenda, la celebració de l'Eucaristia. Recés obert a tothom.

• **EXPOSICIÓ SOLEMNE DEL SANTÍSSIM.**— Tots els dilluns no festius de 17.30 a 18.30, quan comença l'eucaristia. Hi ha confessors. Parròquia Mare de Déu de la Bonanova (Sants Gervasi i Protasi), pl. Bonanova, 12 - Barcelona.

• **VESPRES CANTADES.**— Durant el temps pasqual, cada diumenge, a les 19.00, a la parròquia de la Puríssima Concepció, c/ Aragó, 299 - Barcelona.

• **XIII PREMI JOAN MARAGALL.**— La Fundació Joan Maragall convoca aquest premi per a una obra d'assaig o investigació sobre cristianisme i cultura. L'admissió dels originals es tancarà el 24 d'octubre. Més informació: c/ València, 244, 2n - 08007 Barcelona, tel. 934 880 888, fax 934 882 444, a/e: fjm@fundaciojoanmaragall.org, Internet: www.fundaciojoanmaragall.org

Solsona

• **EL MIRACLE.**— Exercicis espirituals del 22 al 28 d'abril, dirigits pel P. Alcuí Serras, monjo. Recés del 26 al 28 per a qui no disposi de tota la setmana. Més informació i inscripcions: tel. 973 480 045.

Si a la teva família algú té problemes, crisis, desajustaments familiars...
Tots en patim les conseqüències

Podem
ajudar-te!

CENTRE D'INFORMACIÓ
I D'ORIENTACIÓ
FAMILIAR

934 875 632

Dimarts i dijous
Matins de 10 a 13 h
Tardes de 18 a 21 h

CENTRE PASSATGE «CIOF» - Passatge Mercader, 13 - 08008 Barcelona

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans persones grans

Ajudeu-nos, si us plau, a fer el bé
(2100 0681 01 0200194299)

NIF: G-08862781 Els donatius desgraven un 20% del total a la declaració de l'IRPF. (Llei 30/1994).
www.residenciapmiralles.org e-mail: persones@teleline.es

Des del carrer

Paradoxalment, el «Des del carrer» d'aquesta setmana neix darrere els murs d'una comunitat de clausura: el monestir de Santa Clara, de Reus. La germana Teresa Pujal Mata transmet una vitalitat i un vigor espiritual que explicita la vigència de la vida contemplativa. Nascuda a Centelles (Osona), és llicenciada en Filologia Catalana i, just acabada la carrera el juny de l'any 1987, l'octubre del mateix any va entrar al monestir. Treballa en la traducció de textos i llibres, del francès al català.

Teresa Pujal és monja de clausura i traductora

Foto: Joan Boronat

«La vida contemplativa és una opció d'avui i de sempre»

—Què la va moure a optar per aquest estil de vida?

—Vuit anys de catequista a la parròquia del meu poble, Centelles, i la participació en grup d'espiritualitat em van anar ajudant a veure que Déu és l'únic que de veritat pot omplir la vida d'una persona i que només ens podem realitzar plenament ocupant aquell lloc que Ell té pensat per a nosaltres des de sempre. Per mitjà d'un procés llarg de descoberta de la pregària, em vaig anar adonant a poc a poc del lloc que Déu volia per a mi. Escoltant-lo a Ell a través de la lectura i la reflexió de la seva Paraula, feta amb fidelitat i constància, vaig anar veient que el meu camí era una vida de total entrega a Déu i als germans des d'un monestir de vida contemplativa.

—Quines traduccions ha fet i en què treballa?

—Vaig començar a traduir un llibre per a Editorial Claret. D'altra banda, també he traduït una part del *Catecisme* dels bisbes de França; el *Via Crucis* del patriarca Bartomeu I de Constantinoble; *El pecat*, de Pierre Gaudelle; *Jesús, el do de l'amor*, de Jean Vanier, i darremament *El meu primer petó*, del pare Denis Sonet. Actualment estic treballant en la traducció dels *Equips 3 anys*, un material procedent de França per a la formació de matrimonis al llarg de tres anys, amb deu reunions cada any. És

clar que s'ha de combinar aquest treball de traducció amb altres tasques de la comunitat: la pregària en primer lloc, i les altres feines manuals (manteniment de la casa i jardins, collites d'ametlles, garrofes i olives al seu temps i totes les tasques que hi ha en qualsevol casa).

—Traduir el material del P. Denis Sonet li ha reportat enriquiment personal?

—El fet de traduir els *Equips 3 anys*, i malgrat que sigui un material dirigit a matrimonis, m'està també ajudant en la meua vida personal i comunitària. Temes en què s'insisteix repetidament com el del diàleg, la comunicació, l'acceptació de la pròpia història, la comprensió mútua... Són aspectes que han de ser viscuts per tota persona. És un treball, per tant, que suposa per a mi un enriquiment personal. El mes de febrer passat, vaig tenir la sort de poder conèixer el P. Denis Sonet, durant la seva estada aquí. Juntament amb Mn. Josep Moreno, va celebrar l'eucaristia un dia al nostre monestir. Em va admirar molt que, malgrat l'edat avançada, fos una persona d'una gran obertura, que connecta molt fàcilment amb els joves d'avui i amb tota la seva problemàtica. Crec que és una persona senzilla, creativa, d'una gran humanitat i també d'una gran espiritualitat. La lectura dels seus llibres pot fer molt de bé als pares, mestres, educa-

dors i joves adolescents.

—És necessària la vida contemplativa avui dia?

—La vida contemplativa és una opció d'avui i de sempre. És una entrega total a Déu i als germans des d'un estil de vida senzill i alhora profund i evangèlic. En el món d'avui, ple de soroll, on manquen el silenci i la reflexió, cal que es doni testimoni que val la pena viure centrant la pròpia vida en Déu i que això pot realitzar i fer feliç plenament una persona.

—Com es viu la problemàtica del món actual en un monestir?

—El fet d'estar en un monestir no vol dir que ens desentenguem dels problemes actuals, tot al contrari. Ens informem, per mitjà de la premsa, de la televisió, d'allò que passa en el món d'avui i compartim, amb tots els germans del món, les seves dificultats, problemes, inquietuds, sofriments i joies... Des d'aquí ens sabem i ens sentim germans de tothom. Sabem que, amb la nostra pregària i amb el nostre estil de vida, arribem d'alguna manera a tot aquell qui ho necessita i els podem ajudar a descobrir i conèixer Déu, que és l'únic que pot satisfer l'anhel de tota persona. Per això, la nostra vida no és «buida» sinó que té una gran fecunditat malgrat que sembli, aparentment, que no fem res o que no serveix de res.

Joan Boronat

Hem oblidat l'esperanto

Al llarg de la història hi ha hagut diversos idiomes que han servit de vehicle de comunicació entre pobles de llengües diferents. La llengua de la regió geogràfica amb més pes polític, econòmic o militar era la que s'imposava com a idioma comú. En el passat el grec i el llatí van exercir aquesta funció durant molts segles. Avui la llengua predominant en tot el món és, indubtablement, l'anglès, fruit de l'hegemonia del món anglosaxó. Si bé cal tenir una llengua de comunicació internacional, l'elecció d'una o altra sempre suposa implícitament l'acceptació de la supremacia dels països que la parlen.

Aquesta situació, però, és evitable. Hi ha un idioma que no pertany a cap nació, que és una barreja de múltiples llengües i que ha demostrat la seva eficiència: l'esperanto, creat per L. L. Zamenhof el 1887. Té tots els avantatges imaginables: la gramàtica és simplicíssima, no té ni una sola excepció, tots els verbs són regulars, etc. Encara que tothom n'ha sentit parlar, en realitat ja fa anys que no sembla interessar seriosament ningú, i encara menys cap gran institució. L'esperanto seria la llengua perfecta per a l'Europa actual i l'alternativa a la submissió idiomàtica i cultural.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Sant Josep Oriol, en el record

Més desapercebut que el de Mossèn Cinto, s'escau, també aquest any, el tercer centenari de la mort d'un altre prevere català, sant Josep Oriol (1650-1702). Si el primer va viure en plena Renaixença i en va ser, com a poeta i escriptor, la primera figura, la vida del segon va transcórrer a la Barcelona atribolada que acabava de sortir de la guerra dels Segadors (1640) i s'havia de convertir, ben aviat, en l'escenari més patètic de la Guerra de Successió (1712). En aquest interval, marcat, encara, pels estralls de la pesta, Josep Oriol exercí una funció encoratjadora, d'envigoriment espiritual, de formació cristiana, al costat de les persones. No li coneixem anàlisis de la situació social, però el trobem voltat sempre de malalts que, al seu costat, recuperen la salut i retroben la fe. I a prop dels més pobres, els quals recullen el fruit de l'empobriment voluntari del doctor Pa i Aigua, com tan significativament l'anomenava tothom.

L'acció pastoral de Josep Oriol apunta als fonaments. En un moment d'acumulació de pràctiques devocionals i fins i tot de recerca exagerada, en alguns ambients, de falsos fenòmens místics, ell ensenya a pregar. Ens ha deixat uns *Apunts de teologia espiritual* —extremament breus— en els quals, tanmateix, deixa veure la profunditat amb què encara la vida d'oració i s'acredita com a mestre espiritual.

La seva acció pastoral té com a punt de partida i esquema bàsic el ministeri de beneficiat de la parròquia de Santa Maria del Pi: participa, al cor, en la litúrgia de les hores, celebra l'Eucaristia, atén el confessionari durant moltes hores, porta el viàtic, oficia els funerals, visita els malalts... Però, més enllà d'aquestes tasques que realitza fidelment, va prenent gruix la seva singular personalitat evangèlica que assoleix, fins i tot, trets excepcionals, carismàtics: en la seva vida d'oració, en la guarició dels malalts, en el combat contra assetjaments diabòlics, en l'atracció espiritual que exerceix i que és causa de conversions...

Mereix ser subratllada, especialment, la vida de pobresa de sant Josep Oriol. Tot el seu habitatge es redueix a una habitació rellogada, els veïns veuen com estén la roba al terrat, dejuna fins a l'extrem de viure de pa i aigua... La gent diu: fa vida de cartoixà. Gràcies al seu biògraf i expert coneixedor de la seva espiritualitat, mossèn Tomàs Vergés, coneixem una frase sorprenent atribuïda a Josep Oriol que, en el procés de canonització, l'advocat del diable va voler girar contra el sant. És aquesta: «A l'hora de la mort, preferiria que em trobessin abraçat a una dona que no amb un ral de plata a la butxaca.» No cal fer gaires disquisicions per entendre'n el veritable sentit. De fet, conté una lliçó oportuna, atesa la tendència general a tenir la màniga massa ampla en el tema de la pobresa evangèlica.

Acabo amb uns versos en els quals Verdager, el beneficiat de Betlem, evoca la memòria del beneficiat del Pi, que tenia nom d'ocell. Parlant de l'església de Santa Maria del Pi, escriu Mossèn Cinto: «A cada banda de nau/ de sants remers hi ha una fila./ fent cor amb un Oriol/ que hi sol cantar nit i dia.»

Rauxa